

Jan Skarbek-Kazanecki

Dylematy sprawiedliwości

Poetyka i ideologia *dike*
w tradycji Teognisa

Dylematy sprawiedliwości

Poetyka i ideologia *dike* w tradycji Teognisa

Jan Skarbek-Kazanecki

Dylematy sprawiedliwości

Poetyka i ideologia *dike* w tradycji Teognisa

ho iní

Kraków–Łódź 2026

dr Jan Skarbak-Kazanecki
(ORCID: 0000-0002-4127-4070) – Uniwersytet Łódzki,
Wydział Filologiczny, Katedra Filologii Klasycznej,
90-236 Łódź, Pomorska 171/173

Recenzenci:
dr hab. Bogdan Burliga, prof. UG
dr hab. Andrzej Wypustek, prof. UW

Redakcja i korekta:
Anna Nowak

Ilustracja na okładce:
Paulina Kwietniewska

Publikacja została wydana dzięki wsparciu:

**WYDZIAŁ
FILOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

FUNDACJA
LANCKOROŃSKICH

Zakład
Narodowy
im. Ossolińskich

© Copyright by Jan Skarbak-Kazanecki, Kraków–Łódź 2026
© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Kraków–Łódź 2026
© Copyright for this edition by Tyniec Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków–Łódź 2026

Wydanie pierwsze: W.11956.25.0.M
Ark. druk. 23,875

DOI: <https://doi.org/10.18778/8445-170-0>

Tyniec Wydawnictwo Benedyktynów
ul. Benedyktyńska 37, 30-398 Kraków

ISBN 978-83-8205-379-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Jana Matejki 34A, 90-237 Łódź

ISBN: 978-83-8445-169-4
e-ISBN: 978-83-8445-170-0

SPIS TREŚCI

Kluczowe spośród skrótów, których będę używał	7
Wstęp	9
Rozdział I. Między oralnością a tekstualnością: <i>performance</i> elegii <i>corpus Theognideum</i> jako kulturowa praktyka pamięci	17
1.1. „Kwestia Teognidejska”: autentyczność tekstu i historia jego transmisji	18
1.2. <i>Theognidea</i> w perspektywie performatywno- -pragmatycznej: komunikacja poetycka, improwizacja, <i>re-performance</i>	27
1.3. Tekstualizacja tradycji teognidejskiej i geneza <i>corpus Theognideum</i>	44
Rozdział II. Śpiewając sprawiedliwość: <i>dike</i> w perspektywie performatywnej	61
2.1. <i>Themis</i> a <i>dike</i> , czyli między prawem <i>polis</i> a normami pozaprawnymi	63
2.2. Między wolą jednostki a konsensusem rady: <i>dike</i> jako autorytarny akt mowy	73
2.3. Autorytet poetyckiego <i>ja</i> w <i>corpus Theognideum</i>	83
Rozdział III. Normatywne i moralne aspekty archaicznej „sprawiedliwości”: <i>dike</i> w opozycji do <i>timē</i> , <i>hybris</i> , <i>arete</i>	105
3.1. Od norm społecznych do sankcji moralnych: ku hermeneutyce archaicznej moralności	108
3.2. <i>Dike</i> a normy społeczne	119
3.3. <i>Dike</i> jako porządek moralny	156
Rozdział IV. <i>Dike</i> jako kategoria dyskursu politycznego: ideologia „sprawiedliwości” w <i>corpus Theognideum</i>	203
4.1. Epoka archaiczna okresem eksperymentu. O niestabilności elit i ograniczeniach dominujących modeli interpretacyjnych	207

SPIS TREŚCI

4.2. <i>Ja</i> poetyckie poza <i>polis</i> : poetyka wykluczenia w <i>corpus Theognideum</i>	227
4.3. <i>Dike</i> Teognisa w epoce klasycznej: recepcja motywu „sprawiedliwości” w okresie kanonizacji i tekstualizacji tradycji <i>corpus Theognideum</i>	266
Zakończenie	287
Bibliografia	293
Indeks	371
Summary: Dilemmas of Justice. The Poetics and Ideology of <i>Dike</i> in the Tradition of Theognis of Megara	377

KLUCZOWE SPOŚRÓD SKRÓTÓW, KTÓRYCH BĘDĘ UŻYWAŁ:

- W = West M.L. (ed.), *Iambi et elegi graeci ante Alexandrum cantati*, t. I–II, Oxford: E. Typographeo Clarendoniano (Clarendon Press), 1972.
- DK = Diels H., Kranz W. (ed.), *Die Fragmente der Vorsokratiker*, t. I–III, Berlin: Weidmannsche Buchhandlung, 1951–1952.
- PMG = Page D.L. (ed.), *Poetae Melici Graeci*, Oxford – Toronto: Clarendon Press / Oxford University Press, 1962.
- PG = Prato C., Gentili B. (ed.), *Poetarum elegiacorum testimonia et fragmenta*, Leipzig: Bibliotheca Teubneriana, 1988 [= GENTILI – PRATO 1988].
- IvO = Dittenberger W., Purgold K. (ed.), *Die Inschriften von Olympia*, t. V, Berlin: A. Asher & co., 1896.
- Laks-Most = Laks A., Most G.W. (ed.), *Early Greek Philosophy*, t. I–IX, Massachusetts–London: Harvard University Press, 2016.
- Nomima = van Effenterre H., Ruzé F. (ed.), *Nomima. Recueil d'inscriptions politiques et juridiques de l'archaïsme grec, t. I: Cités et institutions*, Roma: École française de Rome (= VAN EFFENTERRE – RUZÉ 1994).
- PMGF = Davies M. (ed.), *Poetarum Melicorum Graecorum Fragmenta*, t. 1, Oxford: E. Typographeo Clarendoniano.
- Voigt = Voigt E.V. (ed.), *Sappho et Alcaeus. Fragmenta*, Amsterdam: Polak & van Gennepe, 1971.
- KA = Kassel R., Austin C. (ed.), *Poetae Comici Graeci*, t. 1–5, Berlin: Walter de Gruyter, 1983–2001.
- Bernabé = Bernabé A. (ed.), *Poetarum Epicorum Graecorum testimonia et fragmenta*, t. 1, Leipzig: Teubner, 1987.
- FgrHist = Jacoby F. (ed.), *Die Fragmente der griechischen Historiker*, t. 1–15, Leiden: Brill, 1957–1964 (większość fragmentów dostępna na stronie projektu *Jacoby Online*: <https://brill.com/display/db/bnjo>, 20.10.2022).
- TrGF = Snell B., Kannicht R., Radt S.L. (ed.), *Tragicorum Graecorum Fragmenta*, Göttingen, 1971–2004.
- Wehrli = Wehrli F. (red.), *Die Schule des Aristoteles: Texte und Kommentare*, vol. 1–10, Basel: Schwabe, 1967–1978.
- Snell, *Lexikon* = Snell B. i inni (ed.), *Lexikon – Lexikon des frühgriechischen Epos*, t. 1–4, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1955–2010.

WSTĘP

Niniejsza praca ma na celu przybliżenie znaczenia greckiego pojęcia *dike* oraz roli, jaką pełni w *corpus Theognideum* (znanym również jako *Theognidea*), czyli zbiorze elegii przypisywanych archaicznemu poecie Teognisowi z Megary. Sam grecki termin najczęściej tłumaczony jest jako „sprawiedliwość” i – podobnie jak współczesny odpowiednik – angażowany był przez starożytnych Greków do sporów politycznych. Jak zobaczymy, *dike* była jednym z fundamentów ideologii epoki archaicznej: to właśnie za pomocą języka „sprawiedliwości” ówczesne elity nadawały znaczenie relacjom władzy i legitymizowały istniejące podziały społeczne, paradoksalnie uzasadniając i utrwalając niesprawiedliwość. Co więcej, mówienie o *dike* służyć mogło zarówno sankcjonowaniu dominacji oraz podtrzymywaniu *status quo*, jak i kwestionowaniu i krytykowaniu rzeczywistości polityczno-społecznej. Wyraźnie pokazuje to korpus archaicznych elegii, który stanowi podstawę niniejszego opracowania.

Zbiór przekazany pod imieniem Teognisa był pierwotnie zapisem pieśni, które przez kilka pokoleń krążyły w przekazie ustnym, śpiewane przez mężczyzn podczas bankietów: uroczystości wspólnego picia, określanych w literaturze za pomocą greckiego *symposion* (l.mn. *symposia*). Trudno przecenić znaczenie kultury bankietowej dla elit archaicznej Grecji. W toku analiz elegii z kolekcji *corpus Theognideum* okaże się, że rytuały, a szerzej, praktyki „wspólnego picia”, stanowiły dla ówczesnych odbiorców narzędzie społecznej dystynkcji. Na miano „szlachetnego” zasługiwał ten, kto znał normy i reguły bankietu oraz dysponował odpowiednimi kompetencjami kulturowymi – w tym umiejętnością śpiewania czy improwizowania elegii podobnych do tych zachowanych w zbiorze. Jednocześnie *Theognidea* – wielokrotnie powtórzę tę myśl na kartach książki – nie tylko odzwierciedlają określone imaginarium społeczne, lecz także je wytwarzają. Lawirując między zabawą a pouczeniem, kreują wizję idealnego *symposion*, wskazują konkretne normy i reguły, nadają sensy wybranym praktykom. Czynią to zaś właśnie poprzez śpiewanie o „sprawiedliwości”. Co istotne, *symposion* na gruncie badanego zbioru niekiedy pojawia się także w kontekstach, które z pozoru nie mają z nim związku; jak zobaczymy, elegie ustanawiają bankiet „mikrokosmosem” wspólnoty: modelem ładu spo-

łecznego, który odzwierciedla pożądane wartości i wzorce, a zarazem uniwersalizuje normy, role i kompetencje jako narzędzia rozpoznawania pozycji oraz statusu. W konsekwencji termin *dike* – niczym krater, naczynie do mieszania wina z wodą, wokół którego zbierali się sympozyści – ogniskuje wokół siebie różnorodne konteksty i poziomy dyskursu normatywnego, umożliwiając wgląd w wyobrażenia społeczne i polityczne pewnej wpływowej grupy mężczyzn Grecji archaicznej.

Uogólniając, archaiczne znaczenie terminu *dike* odpowiada z grubsza współczesnemu pojęciu „sprawiedliwości”. Niemniej sposób funkcjonowania tej kategorii w omawianej tu tradycji poetyckiej istotnie odbiega od jej znaczenia w dzisiejszych dyskursach politycznych i społecznych. Przy czym ta odmienność nie wynika wyłącznie z różnic historycznych czy innych realiów kulturowych, ale wpisana jest w specyfikę samego pojęcia – z naszej perspektywy jest to termin zaskakująco, a wręcz paradoksalnie wieloznaczny¹. *Dike* zdaje się łączyć ze sobą obszary znaczeń, które dla nas funkcjonują niezależnie od siebie; obejmują sfery, które z perspektywy współczesnych języków europejskich przynależą do nieprzystających do siebie kontekstów użycia:

- etyczno-normatywnego („praworządność”, „słuszne postępowanie”);
- religijnego (teologicznego: *dike* jako „ład”, „boska sprawiedliwość”, „zadośćuczynienie”);
- proceduralno-prawnego (*dike* jako „propozycja rozstrzygnięcia sporu”, „wyrok”, „norma prawna”) czy polityczno-administracyjnego („rządy osób o odpowiednich kompetencjach”, „normy związane z pełnieniem urzędów publicznych”);
- ceremonialno-towarzyskiego („dobre maniery”, „przestrzeganie reguł bankietowych”);
- ekonomicznego („właściwa (re)dystrybucja dóbr”, „zwrot należności”),
- erotycznego czy afektywnego (*dike* jako „zadośćuczynienie zasadom wzajemności” w relacjach intymnych).

Co więcej, wieloznaczność starożytnej „sprawiedliwości”, dostrzegalna już w eposach homeryckich, z czasem się pogłębiała – w konsekwencji także tradycje słowne, które angażowały termin *dike*, z biegiem czasu ulegały zróżnicowaniu, stając się coraz bardziej podatne na reinterpretacje i przekształcenia.

W badaniach filologicznych wielokrotnie wskazywano na szczególną rolę terminu *dike* w epoce archaicznej i późno-archaicznej. Jak zauważa na przykład Lionel Pearson, „od Hezjoda, Solona i Teognisa sprawiedliwość stopniowo zaj-

¹ Jak podkreślał w końcu Arystoteles, „sprawiedliwość nie daje się ująć w sposób jednoznaczny” ([δικαιοσύνη] οὐχ ἀπλῶς λέγεται, *Etyka nikom.* 1108b8–9, zob. 1129a–b).

muje centralne miejsce w [toczonych] dyskusjach”². Podobną obserwację formułuje Martin P. Nilsson, według którego „problem sprawiedliwości” stanowił „wspólny wątek wszelkich sporów epoki archaicznej” (NILSSON 1961: 45). Z kolei Joannis Perisinakis, analizując poezję tego okresu w kategoriach „formy dyskursu politycznego”, podkreśla jej zdolność do „skutecznego kształtowania osądów dotyczących *dike* – wszystkiego tego, co sprawiedliwe i niesprawiedliwe – w odniesieniu do rozmaitych sytuacji i kontekstów” (PERISINAKIS 2015: 430; tłum. własne). Aloni i Iannucci idą jeszcze dalej: piszą wręcz o „obsesji motywu *dike*” w archaicznej poezji greckiej³. Każdorazowo nasuwa się jednak pytanie: o jaki rodzaj dyskusji właściwie chodzi i w jakim kontekście należy umiejscowić ten grecki koncept?⁴ Poszukiwanie odpowiedzi komplikuje fakt, że *dike* – między innymi z uwagi na poetycki charakter zabytków tekstualnych epoki archaicznej – nigdy nie zostaje jednoznacznie zdefiniowana, nie zostaje jej przypisana ścisła treść. Przeciwnie, rozmaite sensy składające się na „złożoną naturę antycznej *sprawiedliwości*”⁵ mogą współistnieć w obrębie jednego utworu, a niekiedy nawet krótkiego fragmentu.

Być może właśnie z uwagi na wspomnianą polisemię terminu dominujące w literaturze ujęcia leksykalno-semantyczne – zmierzające do uporządkowania mnogich sensów *dike* i wyłonienia jednego znaczenia podstawowego bądź dominującego – tak niewiele wyjaśniają i, jak zobaczymy, często wzajemnie sobie przeczą. Moja praca sytuuje się w odmiennym paradygmacie: starożytną „sprawiedliwość” w pierwszej kolejności będę traktował jako pojęcie funkcjonujące w sieci znaczeń, w którym wyraża się określony obraz świata i które w pewnym stopniu wyznacza sposób jego interpretacji⁶. W tym względzie poję-

² PEARSON 1962: 7. Podobne uwagi w: COBB-STEVENS 1985: 161; BALOT 2006: 20 (por. s. 16); LEWIS 2006: 2.

³ ALONI – IANNUCCI 2016: 164. Zob. także FOUCHARD 1997: 151–152, 155, 158–159, gdzie kategoria *dike* interpretowana jako jedno z pojęć o szczególnej roli ideologicznej, służących integracji elit oraz legitymizacji relacji władzy w Grecji epoki archaicznej (szerzej na ten temat piszę w rozdz. 4). Por. uwagi SCULLY 2018: 85 na temat roli pojedynczych pojęć, w tym *dike*, w tradycji Hezjoda; także ITGENSHORST 2014: 71–78, gdzie podkreślone zostaje „generalne zainteresowanie” poezji archaicznej sferą polityki i sprawiedliwości.

⁴ Nadmienię, że rzeczownik *δίκη* występuje w *corpus Theognideum* 12 razy (w. 45, 54, 132, 197, 207, 268, 292, 330, 544, 688, 938, 1121), przymiotnik *δίκαιος* 19 razy (w. 148, 200, 278, 313, 314, 378, 385, 395, 465, 547, 737, 739, 743, 746, 746, 751, 794, 899, 1139), *ἄδικος* 11 razy (w. 29, 45, 737, 380, 744, 749, 900, 948, 1147, 1223, 1282), jeden raz występuje przysłówek *δίκαιως* (753), dwa razy *ἄδίκως* (w. 146, 199); czasownik *ἀδικέω* dwa razy (1282, 1283), jeden raz *δικάζω* (543); ponadto w tekście pojawia się pojęcie *δικαιοσύνη* (w. 147).

⁵ FORBES 1950: 126; por. PELLOSO 2012: 105.

⁶ DELEUZE – GUATTARI 2000; GADAMER 2008a: 95; BAL 2012; BOGUSŁAWSKI 2018: 22–27.

cie może stanowić „**ukonkretniony sens**”, swoistą „**skrótową teorię**”: pozwala nie tylko opisywać zjawiska, lecz także łączyć różne fakty w całość, porządkować je i tworzyć narracje nadające im określoną wartość i znaczenie⁷. Jak zobaczymy, na gruncie tradycji poetyckich epoki archaicznej i późno-archaicznej *dike* umożliwia odwołanie się do idei i poglądów, które ze współczesnej perspektywy przynależą do odmiennych porządków myślowych. Co więcej, normatywny i „projektujący” charakter pojęcia *dike* uwidacznia fakt, iż pozostaje ono w ścisłej relacji z innymi istotnymi dla greckiej tradycji poetyckiej terminami. Mam na myśli wyrazy zarówno bliskie znaczeniowo, tak jak i *dike* powiązane z organizacją wspólnoty i przyjętymi regułami zachowania – *themis*, *nomos*, *eunomie*, utożsamiane z porządkiem, prawem i sprawiedliwością – jak i słowa-pojęcia odnoszące się do szerszych zjawisk natury społecznej, psychologicznej czy moralnej: na przykład *arete* („szlachetność”, zob. rozdz. 3.1), *aidōs* („wstyd”, „respekt”), *sōphrosynē* („umiarkowanie”, „rozsądek”), czy *hýbris* („buta”, „arogancja”, „przekroczenie granic”, zob. rozdz. 3.2). Wraz z nimi *dike* tworzy wzajemnie powiązany układ dynamicznych elementów⁸, którego interpretacja wymagać będzie zarówno narzędzi klasycznej krytyki tekstualnej, wrażliwej na semantyczne i pragmatyczne wymiary analizowanych tekstów, jak i ich uzupełnienia o perspektywę zorientowaną ku szerszemu kontekstowi społecznemu, a w końcu badań bliższych warsztatowi metodologicznemu historyka filozofii: rekonstrukcji sensu wybranych terminów, powiązania ich z poglądami czy zespołami poglądów, przedstawienia przekształceń, zerwań oraz zależności między nimi.

Podkreślę, że bogata tradycja elegijna epoki archaicznej zachowała się do czasów współczesnych w bardzo ograniczonym zakresie: znana jest nam niewielka liczba fragmentów, na ogół niekompletnych, przekazanych w formie cytatów zawartych w innych dziełach (starożytnych i bizantyńskich)⁹, względ-

⁷ BAL 2012: 48: „Pojęcia nigdy nie są po prostu opisowe, lecz również projektujące i normatywne”.

⁸ Por. VERGADOS 2020: 188, z uwagami odnośnie do *Prac i dni* tradycji Hezjoda. Badacz podkreśla, że *dike* definiowana jest w tym utworze przede wszystkim przez odniesienie do innych pojęć i ukazanie jej w interakcji z innymi konceptami-abstraktami.

⁹ Co gorsza, w toku transmisji wiele utworów, jak podkreślają B. Currie i I. Rutherford, zostało zniekształconych czy wręcz wtórnie „wymyślonych” i przypisanych danemu twórcy (CURRIE – RUTHERFORD 2020: 2) – niekiedy zresztą w sposób celowy, na przykład dla korzyści politycznych. Szerzej na ten temat PFEIFFER 1968: 6–7; GRAZIOSI 2002: 228–231; NAGY 2002: 97–112 (zwł. s. 104).

nie fragmentarycznych ustępów zapisanych na papirusach¹⁰. *Corpus Theognideum* – jedyny zabytek poetycki epoki archaicznej, który, nie licząc zbioru poezji Pindara, dotarł do czasów współczesnych poprzez bezpośrednią tradycję rękopiśmienną¹¹ – jest tym samym niezwykle ważnym dokumentem dla badań dotyczących zarówno kultury bankietowej epok archaicznej i klasycznej, jak i „światopoglądu” czy ideologii podzielanej przez pewną część elit tego okresu. Przedstawienie kontekstu historycznego i rekonstrukcja tła kulturowego, warunkującego interpretację tej tradycji, wymaga, rzecz jasna, określenia czasu i miejsca jej powstania. Brak kompromisu wśród badaczy w tej kwestii sprawia, że niemalże każdy, kto powołuje się na wybrany wers zbioru, musi zająć także określone stanowisko w trwającym od XVI wieku sporze dotyczącym autentyczności i jedności autorskiej kolekcji.

W przypadku elegii, których autorzy nie posługiwali się pismem w toku ich tworzenia, a które z początku były przekazywane poprzez śpiew, zadanie to staje się szczególnie trudne. Jak zauważa Gregory Nagy, w każdej ustnej tradycji proces komponowania jest ściśle powiązany z procesem wykonania utworu, a każdy utwór może być za każdym razem twórczo odtwarzany i „rekonfigurowany” w trakcie występu (*performance*’u). Jednocześnie wykonawcą, który odtwarza (rekonstruuje) utwór podczas wykonania, może być zarówno jego pierwotny autor, jak i nowy wykonawca, a nawet kolejni wykonawcy następujący po sobie. „Istotą przekazu w tradycjach ustnych jest właśnie taka rekonstrukcja utworu w trakcie jego wykonania”¹². Stąd wynika trudność w ustaleniu ram czasowych: każdy utwór mógł być za każdym razem twórczo przekształcany przez wykonawcę, a sam proces przekazu był nierozzerwalnie związany z konkretnymi okolicznościami jego wykonania. Co więcej, interpretacja *corpus Theognideum* wymagać będzie uwzględnienia w analizach pytań o proces tekstualizacji: ustalenia momentu, w którym ustnie transmitowane elegie przypisywane Teognisowi z Megary zostały zapisane, tym samym „ustabilizowane” (skanonizowane) w zamkniętej formie tekstu¹³.

¹⁰ Jak zauważa SELLE (2008: 3), tekst *corpus Theognideum* pozostaje wciąż dwa razy obszerniejszym zabytkiem archaicznej tradycji elegijnej od wszystkich fragmentów, które udało się filologom wydobyć z cytatów w innych dziełach i zrekonstruować na podstawie egipskich papirusów.

¹¹ Na temat dziejów transmisji tradycji Pindara pisze PHILLIPS 2016: 49–83.

¹² NAGY 2015: 66: “The point is, such recomposition-in-performance is the essence of transmission in oral traditions”.

¹³ Pojęcie „tekstualizacji” stosuję za NAGY 2020b: 88–89. Jak podkreśla ten badacz, „idea tekstualizacji nie zakłada istnienia tekstu archetypicznego” (tłum. własne). Tym samym w przyjętej tu perspektywie staram się – zgodnie z postulatami „Nowej Filologii” (zob. niżej,

Rozdział I dotyczyć będzie właśnie tych kwestii: charakteru poezji ustnej oraz tego, jak odmiennie funkcjonuje ona w porównaniu z tekstem poetyckim. Postaram się zrekonstruować dzieje przekazu badanych elegii, w tym okoliczności ich spisywania, przyjmując model, w którym utwory najpierw kształtowały się w tradycji oralnej, by następnie zostać utrwalone w formie tekstualnej. W tym kontekście pojęcie tradycji poetyckiej rozumieć będę jako dynamiczny system praktyk, ustnie przekazywanych, obejmujący sposoby wykonania i metody zapamiętywania, a także strategie reprodukcji i adaptacji utworów, które ostatecznie pozwoliły im przetrwać i ewoluować. Tradycja ta obejmuje zarówno różne warianty poszczególnych wykonania elegii, jak i procesy ich redystrybucji i utrwalania w czasie, które stopniowo prowadziły do ograniczenia ich wariantów i wykształcenia się wersji kanonicznej, znanej nam z *corpus Theognideum*¹⁴.

W **rozdziale II** powrócę do pojęcia *dike*. Omówię najstarsze przykłady jego użycia (tj. *passusy Iliady i Odysei*), odwołując się do debaty na temat prymarnego znaczenia tego terminu. Jak zobaczymy, w homeryckim eposie *dike* łączono z publicznymi instytucjami oraz procedurami rozwiązywania konfliktów: termin oznaczał „wyrok”, czy pewną „decyzję”, jaką osoba ciesząca się prestiżem społecznym i autorytetem formułowała i ogłaszała publicznie. Pierwotnym kontekstem użycia pojęcia *dike* były zatem procedury (*przed-* lub *około-*)prawne. Te obserwacje unaoczniają z kolei performatywny wymiar „mówienia *dike*” w archaicznej *polis*: aktu mowy, poprzez który osiągano kompromisy, a zarazem negocjowano normy społeczne obowiązujące we wspólnocie, i który ściśle zależał od autorytetu osoby mówiącej. Potwierdzają to elegie z *corpus Theognideum*. Jak zobaczymy, podejmowany w nich dyskurs o „sprawiedliwości” znajduje oparcie w figurze „osoby mówiącej” (którą w tej pracy będę określał jako *ja* poetyckie). *Ja* konstruuje się tu jako autorytet, wykorzystując strategie retoryczne sięgające eposów homeryckich, a tym samym wzmacnia wiarygodność postulatów, pouczeń i przekonań charakterystycznych dla teognidejskiej tradycji.

W **rozdziale III** podejmę szczegółową analizę normatywnego i etycznego aspektu dyskursu o „sprawiedliwości” w *corpus Theognideum*. Jak pokazuje poezja, Grecy epoki archaicznej zakładali istnienie różnych *dikai*, rodzajów „sprawiedliwości”: innej dla bogów, innej dla mężczyzn z elity, jeszcze innej dla niewolników. W dyskursie o „sprawiedliwości” widać zróżnicowanie normy i oczekiwań w zależności od statusu i tożsamości osoby. Potwierdzi to ana-

podsumowanie sekcji 1.2) – odejść od poszukiwania autentycznych elegii przypisywanych Teognisowi na rzecz analizy procesu ich „kanonizacji” w formie tekstu.

¹⁴ Por. zarys badań nad najstarszymi greckimi tradycjami epickimi w ZIELIŃSKI 2014: 11–35.

liza *Theognidea*, w której pokażę to zróżnicowanie, a także literackie strategie jego uzasadnienia. W rozdziale 3.3 interesować mnie będzie natomiast metafizyczny i „etyczny” wymiar rozważań nad tym, co „sprawiedliwe” i „dobre”, tak jak i psychologiczne uzasadnienie postulowanych w zbiorze norm i zasad postępowania. Nie będzie to jednak opowieść o dwóch niezależnych porządkach: zobaczymy raczej, jak „zewnętrzne” konwenanse – na przykład normy właściwego postępowania w trakcie *symposion* – łączą się z tym, co decyduje o ich „filozoficznej” („etycznej”) wartości oraz uniwersalności.

Jak zobaczymy, wielokrotnie będę występował przeciwko powszechnemu założeniu, zgodnie z którym znane nam zabytki greckiej poezji archaicznej odzwierciedlają monolityczną ideologię podzielaną przez całą ówczesną „arystokrację”¹⁵. W rzeczywistości poszczególne tradycje poetyckie pozostawały ze sobą w ciągłym dialogu, często wyraźnie agonistycznym: odpowiadały w przeróżny sposób na te same pytania, wyrażając wartości i ideały ważne dla różnych środowisk, których nie można jednak sprowadzić do jednoznacznych podziałów klasowych; stanowiły pole sporów o kształt konstytutywnych cech tożsamości ówczesnych elit oraz podstaw rozróżnienia na „nas” i „innych” („szlachetnych” i złych”, *agathoi-esthloi* oraz *kakoi-deiloï*). Tym sposobem konstruowały one – każda z tradycji w sposób dla siebie właściwy – odmienne systemy wartości. Dotyczy to także tradycji związanej z imieniem Teognisa: jednego z wielu głosów w debacie na temat „sprawiedliwości”, jaką mężczyźni roszczący sobie pretensje do stanowienia elit danej wspólnoty toczyli na przestrzeni epoki archaicznej i później.

W toku prowadzonych analiz niejednokrotnie też będę argumentował, że grecka elegia epoki archaicznej, pierwotnie przekazywana ustnie (zob. rozdz. 1.2), była czymś więcej niż zjawiskiem literackim. Stanowiła nieodłączny element elitarnych bankietów¹⁶; była istotnym medium komunikacji. Za pomocą elegii zabierano głos na *symposion*: manifestowano poglądy polityczne oraz podejmowano rozważania etyczne; podkreślano własne kompetencje kulturowe, a niekiedy podejmowano również zabawy sympozjalne, oparte na recytacji. W tym względzie elegia była formą retorycznej komunikacji, środkiem formułowania treści filozoficznych i szeroko rozumianej ideologii. Tym samym elegia legitymizowała funkcjonujące w społeczności podziały; pozwalała członkom elit – „połączonych” wspólnymi interesami, rytuałami bankietowymi, a także muzyką – na prezenta-

¹⁵ Względnie, że ilustrują one konflikt między dwoma spójnymi i zgodnymi ideologiami wyrażającymi potrzeby różnych klas społecznych bądź grup interesu w rodzących się poleis archaicznej Grecji. Zob. niżej, rozdz. 4.1, uwagi na temat modelu *polis* – *anty-polis* zaproponowanego przez Iana Morrisa i Leslie Kurke.

cję „idealnego modelu” norm, wartości i podziałów w społeczności; umożliwia zarazem samookreślenie – konstruowanie tożsamości grupowej dzięki ekspozycji wspólnych ideałów i stygmatyzacji grup o niższym statusie¹⁶. Ten polityczny wymiar elegii *corpus Theognideum*, a zarazem ideologiczny wymiar *dike*, postaram się udowodnić w **rozdziale IV**. Jak zobaczymy, zawarte w zbiorze pouczenia dotyczące właściwego zachowania, dystynkcji w *polis*, sposobów redystrybucji władzy, stanowią nie tyle proste ilustracje czy przejawy przekonań rzekomo jednolitej wspólnoty „arystokratycznej”, ile raczej próbę reinterpretacji i ponownego określenia kształtu (re-negocjacji) już istniejących norm i przekonań, w tym kryteriów przynależności do grupy „szlachetnych” czy sensów kluczowych terminów dyskursu polityczno-społecznego, w tym pojęcia *dike*. Zanim przejdę do właściwych analiz, w rozdziale I zarysuję najpierw kilka ogólnych uwag na temat charakteru źródeł, organizacji tekstu oraz transmisji dzieł antycznych.

Książka stanowi opracowaną i zmienioną wersję mojej rozprawy doktorskiej, przygotowanej na Uniwersytecie Łódzkim pod kierunkiem Profesor Hanny Zalewskiej-Jury i obronionej w styczniu 2023 roku. W okresie dwóch lat, które upłynęły od jej obrony, tekst został skrócony i przepracowany redakcyjnie, zarazem uzupełniony o nowe wątki oraz dodatkowe analizy.

Pragnę wyrazić podziękowania Pani Profesor Zalewskiej-Jurze za jej wszechstronną pomoc, jak również całemu zespołowi Katedry Filologii Klasycznej Uniwersytetu Łódzkiego za zaangażowanie w staraniach o publikację. Wyrazy szczególnej wdzięczności kieruję do Recenzentów rozprawy doktorskiej – Profesor Joanny Janik, Profesor Magdaleny Stuligrosz oraz Profesora Karola Zielińskiego – a także do recenzentów ostatecznej wersji manuskryptu, Profesora Bogdana Burligi oraz Profesora Andrzeja Wypustka, za wnikliwe uwagi i cenne wskazówki, które w istotny sposób przyczyniły się do nadania pracy jej obecnego kształtu.

Wydanie publikacji stało się możliwe dzięki środkom Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego oraz wsparciu Fundacji Lanckorońskich i Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Autor składa serdeczne podziękowania wszystkim instytucjom zaangażowanym w jej powstanie i wydanie.

Na okładce książki znalazł się obraz Pauliny Kwietniewskiej, wybitnej malarzki i mojej serdecznej przyjaciółki. Jej twórczość zasługuje na szczególną uwagę.

Książkę dedykuję pamięci dr. hab. Joanny Rybowskiej, Nauczycielki i Przyjaciółki.

¹⁶ Szerzej na temat konsekwencji modelu ustnej transmisji poetyckiej dla analizy tradycji Teognisa piszę w rozdz. 1.3. Na temat ideologicznego wymiaru oralnie transmitowanej twórczości słownej oraz jej funkcji społecznych zob. VANSINA 1985: 100–108.

BIBLIOGRAFIA

Teksty źródłowe, przekłady, komentarze

- [Ajschylos, *Fragmenty*] Αἰσχύλος, «Ἀποσπάσματα», T. Ρούσσο (ed.), Αθήνα: Κάκτος, 1992.
- Aeschylus with an English Translation*, t. I–II, H.W. Smyth (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press / William Heinemann, Ltd., 1922–1926.
- Aristophanes, *Comoediae*, t. I–II, F.W. Hall, W.M. Geldart (ed.), Oxford: Clarendon Press, 1907.
- [Arystoksenos], *Die Schule des Aristoteles. Text und Kommentar. II: Aristoxenos*, Fritz Wehrli (ed.), Basel: Benno Schwabe & Co., 1945.
- Arystoteles, *Retoryka*, przeł. H. Podbielski, [w:] Arystoteles, *Dzieła wszystkie*. T. 6 (*Retoryka. Retoryka dla Aleksandra. Poetyka*), Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004.
- Arystoteles, *Etyka nikomachejska*, przeł. D. Gromska, [w:] Arystoteles, *Dzieła wszystkie*. T. 5 (*Etyka nikomachejska. Etyka wielka. Etyka eudemejska. O cnotach i wadach*), Warszawa: PWN, 2000.
- [Arystoteles, *Fragmenty*], Aristoteles, *Pseudoepigraphus*, V. Rose (ed.), Lipsiae: Bibliotheca Teubneriana, 1863.
- [Arystoteles, *Polityka*] *Aristotle's Politica*, W.D. Ross (ed.), Oxford, Clarendon Press, 1957.
- Atenajos, *Uczta mędrców*, przeł. K. Bartol, J. Danilewicz, Poznań 2010.
- Athenaeus, *The Deipnosophists (with an English Translation)*, Ch.B. Gulick (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press / William Heinemann, Ltd, 1927.
- [Demokryt] C.C. W. Taylor (ed.), *The Atomists: Leucippus and Democritus. Fragments: A Text and Translation with a Commentary*, Toronto: University of Toronto Press, 1999.
- Die Fragmente der Vorsokratiker*, t. I–III, H. Diels, W. Kranz (ed.), Berlin: Weidmannsche Buchhandlung, 1951–1952.
- Die Inschriften von Olympia*, t. V, W. Dittenberger, K. Purgold (ed.), Berlin: A. Asher & co., 1896.
- Diodorus of Sicily, *Library of History*, t. III (Books IV.59–VIII), C.H. Oldfather (ed.), Cambridge, MA: Harvard University Press, 1939.

- Early Greek Philosophy*, t. I–IX, A. Laks, G.W. Most (red.), Massachusetts–London: Harvard University Press, 2016.
- Elegy and Iambus*, t. I, ed. John M. Edmonds, Cambridge 1931.
- [Epiktet, *Encheiridion*], *Epicteti Dissertationes ab Arriano digestae*, ed. H. Schenkl, Leipzig: Bibliotheca Teubneriana, 1916.
- Eurypides, *Tragedie*, t. III, przeł. J. Łanowski, Warszawa: PWN, 1980.
- Euripides, *Euripidis Fabulae*, t. II, G. Murray (ed.), Oxford: Clarendon Press, 1913.
- Eurypides, *Tragedie. Tom V (Fragmenty)*, przeł. M. Borowska i inni, oprac. M. Borowska, Wrocław: ISKŚiO UW, 2015.
- Heraklit [w:] G.S. Kirk, J.E. Raven, M. Schofield, *Filozofia przedsokratejska. Studium krytyczne z wybranymi tekstami*, przeł. J. Lang, Warszawa – Poznań: PWN, 1999.
- Hermogenis Opera*, H. Rabe (ed.), Stuttgart: Bibliotheca Teubneriana, 1985.
- Herodotus, *Le storie. Scrittori greci e latini*, t. I–IX, D. Asheri, A.B. Lloyd, A. Corcella, G. Nenci, P. Vannicelli, A. Masaracchia (ed.), Milan: Fondazione Lorenzo Valla, 1977–2017.
- Hesiod, *Works and Days*, M.L. West (ed.), Oxford: Oxford University Press, 1978.
- Hesiod, *Theogony. Works and Days. Testimonia*, G.W. Most (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press, 2006.
- [Hezjod], *Fragmenta Hesiodica*, R. Merkelbach, M.L. West (ed.), Oxonii: Typographeo Clarendoniano, 1967.
- Homer, *The Odyssey (with an English translation)*, A.T. Murray (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press/William Heinemann, Ltd., 1919.
- Homeri Opera*, t. I–V, D.B. Monro, Th.W. Allen (ed.), Oxford: Oxford University Press, 1920.
- Hymn Homerycki III do Apollona*, [w:] *Homeriká, czyli żywoty Homera i poematy przypisywane poecie*, red. i przekład W. Appel, Warszawa: Prószyński i S-ka, 2007.
- Hymns 3 to Apollo* (Ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα), [w:] *Homeric Hymns, Homeric Apocrypha, Lives of Homer*, M.L. West (ed.), London – Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2003.
- Iambi et elegi graeci ante Alexandrum cantati*, t. I–II, M.L. West (ed.), Oxford: E. Typographeo Clarendoniano, 1972.
- Isocrates, t. I–II, G. Norlin (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press / William Heinemann Ltd., 1928–1929.
- Isocrates, t. III, L. Van Hook (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press / William Heinemann Ltd., 1945.
- [Jamblich, *Vita Pyth.*] *Ιάμβλιχος, «Περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου»*, A.A. Πέτρου (ed.), Αθήνα: Ζήτρος, 2006.

- Klaudiusz Elian, *Opowiastki rozmaite. Listy wieśniaków*, przeł. M. Borowska, Warszawa: Prószyński i S-ka.
- [Klaudiusz Elian] *Claudii Aeliani de natura animalium libri XVII. Varia Historia, Epistolae Fragmenta*, t. II, R. Hercher (ed.), Leipzig: Bibliotheca Teubneriana, 1866.
- Klemens Aleksandryjski, *Stromata*, wg wyd. przygotowanego przez pracowników Uniwersytetu Egejskiego (Εργαστήριο Διαχείρισης Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας), 2006 (dostęp online na stronie: <http://khazarzar.skeptik.net/>, 20.10.2021).
- Ksenofanes [za:] G.S. Kirk, J.E. Raven, M. Schofield, *Filozofia przedsokratejska. Studium krytyczne z wybranymi tekstami*, przeł. J. Lang, Warszawa – Poznań: PWN, 1999.
- Ksenofont, *Memorabilia*, [za:] *Xenophontis opera omnia*, t. II, E.C. Marchant (ed.), Oxford: Clarendon Press, 1971 [1921¹].
- Lexikon des frühgriechischen Epos*, B. Snell i inni (ed.), t. I–IV, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1955–2010.
- Lizjasz, Mowy, przeł. R. Turasiewicz, Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 1998.
- Lysias (with an English translation)*, W.R.M. Lamb (ed.), Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press/William Heinemann Ltd., 1930.
- Pauzanasz, *Wędrowka po Helladzie. U Stóp boga Apollona* (ks. VIII, IX, X), przeł. J. Niemirska-Pliszczyńska, H. Podbielski, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1989.
- Platon, *Prawa*, przeł. M. Maykowska, Warszawa: PWN, 1960.
- Platon, *Dialogi*, t. I–II, przeł. W. Witwicki, Kęty: Marek Derewiecki, 1999.
- Platonis Opera*, J. Burnet (ed.), Oxford: Oxford University Press, 1903.
- Plutarch z Cheronei, *Żywoty sławnych mężów (z żywotów równoległych)*, przeł. M. Brożek, Wrocław – Warszawa – Kraków: Ossolineum, 1996.
- [Plutarchus], *Moralia*, t. X, H.N. Fowler (ed.), Cambridge, MA: Harvard University Press, 1936.
- Plutarchus, *Vitae Parallelae*, t. I, K. Ziegler (ed.), Leipzig: Teubner, 1964.
- Poetae Comici Graeci*, t. I–V, R. Kassel, C. Austin (ed.), Berlin: Walter de Gruyter, 1983–2001.
- Poetae Melici Graeci*, D.L. Page (ed.), Oxford – Toronto: Clarendon Press / Oxford University Press, 1962.
- Poetarum elegiacorum testimonia et fragmenta*, B. Gentili, C. Prato (ed.), Leipzig: Bibliotheca Teubneriana, 1988.

- Poetarum Epicorum Graecorum testimonia et fragmenta*, t. 1, ed. A. Bernabé, Leipzig: Teubner, 1987 (tekst w wolnym dostępie: <https://archive.org/details/poeta-rumepicorum0000ounse>, 24.11.2022).
- Poetarum Melicorum Graecorum Fragmenta*, t. I, M. Davies (ed.), Oxford: E. Typographeo Clarendoniano.
- Polibiusz, *Dzieje*, t. I–II, przeł. S. Hammer, Wrocław: Ossolineum, 1957–1962.
- Polybius, *Historiae*, Th. Büttner-Wobst, L. Dindorf (ed.), Leipzig: Bibliotheca Teubneriana, 1893.
- Sappho et Alcaeus. Fragmenta*, E.V. Voigt (ed.), Amsterdam: Polak & van Gennepe, 1971.
- Scholia D in Iliadem secundum codices manu scriptos*, H. van Thiel (ed.), Köln: Universitäts- und Stadtbibliothek Köln, 2014 (tekst w wolnym dostępie: <https://kups.ub.uni-koeln.de/>, 24.11.2025).
- Sofokles, *Tragedie*, t. I–II, przeł. R.R. Chodkowski, Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 2016.
- Sophocles. Vol. 2 (*Ajax. Electra. Trachiniae. Philoctetes*). With an English translation by F. Storr, F. Storr (ed.), London – New York: William Heinemann Ltd. / The Macmillan Company, 1913.
- [Stobajos] *Ioannis Stobaei Anthologium*, t. I–IV, O. Hense (ed.), Berolini: Apud Weidmannos, 1894.
- [Suda] *Suidae Lexicon*, A. Adler (ed.), München–Leipzig: K.G. Saur, 2001 (pierwsze wyd. Leipzig: B.G. Teubner, 1928–1938) (tekst dostępny online: <https://archive.org/>, 19.03.2026).
- Teognide, Libro Secondo. Introduzione, testo critico, traduzione e commento*, ed. Massimo Vetta, Roma: Edizioni dell'Ateneo, 1980 (= VETTA 1980).
- Terpander. Introduzione, testimonianze, testo critico, traduzione e commento*, A. Gostoli (ed.), Roma: Edizioni dell'Ateneo, 1990 (= GOSTOLI 1990).
- Theodosios Grammatikos, *Scholia*, [w:] *Scholia in Dionysii Thracis artem grammaticam (Grammatici graeci, I)*, A. Hilgard (ed.), Lipsiae: Bibliotheca Teubneriana, 1901 (tekst dostępny online: <https://archive.org/>, 25.05.2020).
- Theognis. Ps.-Pythagoras. Ps.-Phocylides. Chares. Anonymi Aulodia. Fragmentum te-liambicum*, D. Young (ed.), Lipsiae: Bibliotheca Teubneriana, 1971 [1961¹].
- Tragicorum Graecorum Fragmenta*, B. Snell, R. Kannicht, S.L. Radt (ed.), Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1971–2004.
- Thucydides, *Historiae*, t. I–II, H.S. Jones, J.E. Powell (ed.), Oxford: Oxford University Press, 1942.
- Tukidydes, *Wojna Peloponeska*, przeł. K. Kumaniecki, Warszawa: Czytelnik, 1988.

Literatura przedmiotu

- ADKINS A.W.H. (1963), 'Friendship' and 'Self-Sufficiency' in Homer and Aristotle, „The Classical Quarterly” 13/1, s. 30–45.
- ADKINS A.W.H. (1965) [1960¹], *Merit and Responsibility: A Study in Greek Values*, Oxford Clarendon Press.
- ADKINS A.W.H. (1970), *From the Many to the One: A Study of Personality and Views of Human Nature in the Context of Ancient Greek Society, Values and Beliefs*, London: Constable.
- ADKINS A.W.H. (1971a), *Homeric Values and Homeric Society*, „The Journal of Hellenic Studies” 91, s. 1–14.
- ADKINS A.W.H. (1971b), *Sophia*, „The Classical Review” 21/3, s. 391–393 (recenzja GLADIGOW 1965).
- ADKINS A.W.H. (1972), *Moral Values and Political Behaviour in Ancient Greece. From Homer to the End of the Fifth Century*, London: Chatto & Windus.
- ADKINS A.W.H. (1982), *Values, Goals, and Emotions in the Iliad*, „Classical Philology” 77/4, s. 292–326.
- ADKINS A.W.H. (1997), *Homeric Ethics*, [w:] I. MORRIS, B.B. POWELL (red.), *A New Companion to Homer*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 694–713.
- ADRADOS F.R. (1959), *Líricos griegos II. Elegíacos y yambógrafos arcaicos (siglos VII–V a.C.)*, Barcelona: Ediciones Alma Mater.
- AFTOSMIS J. (2010), *Paradigm and Discourse in Archaic Greek Poetry*, Stanford University (niepublikowana rozprawa doktorska dostępna online: <https://stacks.stanford.edu/>, 2.01.2020).
- ALEKSANDRI E. (=ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ Ε.) (2014), *Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην αττική ρητορεία: Ισοκράτης*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (niepublikowana rozprawa doktorska dostępna online: <http://thesis.ekt.gr/>, 24.05.2020).
- ALLAN W. (2006), *Divine Justice and Cosmic Order in Early Greek Epic*, „The Journal of Hellenic Studies” 126, s. 1–35.
- ALLAN W., CAIRNS D. (2011), *Conflict and Community in the Iliad*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *Competition in the Ancient World*, Swansea: Classical Press of Wales, s. 113–146.
- ALLEN T.W. (1905), *Theognis*, „The Classical Review” 19/8, s. 386–395.
- ALLEN T.W. (1913), *Pisistratus and Homer*, „The Classical Quarterly” 7/1, s. 33–51.
- ALMEIDA J.A. (2003), *Justice as an Aspect of the Polis Idea in Solon's Political Poems. A Reading of the Fragments in Light of the Researches of New Classical Archaeology*, Leiden: Brill.

- ALMOG S. (2022), *The Origins of the Law in Homer*, Berlin – Boston: De Gruyter.
- ALONI A. (1983), *Eteria e tiaso. I gruppi aristocratici di Lesbo tra economia e ideologia*, „Dialoghi di archeologia” 3/1, s. 21–35.
- ALONI A. (1998), *Cantare glorie di eroi: comunicazione e performance poetica nella Grecia arcaica*, Torino: Scriptorium.
- ALONI A., IANNUCCI A. (2007), *L'elegia greca e l'epigramma dalle origini al V secolo. Con un'appendice sulla 'nuova' elegia di Archiloco*, Firenze: Le Monnier Università.
- ALONI A., IANNUCCI A. (2016), *Writing Solon*, [w:] L. SWIFT, CH. CAREY (red.), *Elegy and Iambus. New approaches*, Oxford: Oxford University Press, s. 155–173.
- ALY W. (1934), *Theognis*, [w:] A.F. PAULY (red.), *Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, t. 5.A.2, Stuttgart: J.B. Metzler, s. 1972–1983.
- AMPOLO C. (2012a), *Introduzione. L'agora in una prospettiva storiografica*, [w:] C. AMPOLO (red.), *Agora greca, agora di Sicilia*, Pisa: Edizioni della Normale, s. 1–6.
- AMPOLO C. (2012b), *L'agora come spazio politico e di comunicazione*, [w:] C. AMPOLO (red.), *Agora greca, agora di Sicilia*, Pisa: Edizioni della Normale, s. 9–17.
- ANDREWS T.L. (2013), *The Third Way: Philology and Critical Edition in the Digital Age*, „Variants” 10, s. 61–76 (artykuł w wolnym dostępie: <https://boris.unibe.ch/43071/>, 20.10/2019).
- ANNAS J. (1985), *Self-knowledge in Early Plato*, [w:] D.J. O'MEARA (red.), *Platonic Investigations*, Washington, DC: Catholic University of America Press, s. 111–138.
- ARNHEIM M.T.W. (1977), *Aristocracy in Greek Society*, London: Thames and Hudson.
- ASHERI D., LLOYD A., CORCELLA A. (2007), *A Commentary on Herodotus Books I–IV*, O. MURRAY, A. MORENO, M. BROSIUS (red.), Oxford: Oxford University Press.
- ASHLEY MONTAGU M.F. (1947), *Theognis, Darwin, and Social Selection*, „Isis” 37/1–2, s. 24–26.
- ASSMANN J. (2000) [1992¹], *Das kulturelle Gedächtnis. Schrift, Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen*, München: C.H. Beck.
- ASSMANN J. (2005), *Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych*, przeł. A. Kryczyńska-Pham, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego (= ASSMANN 2000).
- ASSMANN J. (2019), *Maat. Sprawiedliwość i nieśmiertelność w starożytnym Egipcie*, przeł. A. Niwiński, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- ATHANAS(S)AKI L. (ΑΘΑΝΑΣÁKH Λ.) (2009), «ἀείδετο πᾶν τέμενος. Οι χορικές παραστάσεις και το κοινό τους στην αρχαϊκή και πρώιμη κλασική περίοδο», *Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης*.
- ATHANAS(S)AKI L. (ΑΘΑΝΑΣÁKH Λ.) (2016), *The Symposium as Theme and Performance Context in Pindar's Epinicians*, [w:] V. CAZZATO, D. OBBINK, E.E. PRODI (red.),

- The Cup of Song: Studies on Poetry and the Symposium*, Oxford University Press, s. 85–112.
- AVILÉS D., MIRHADY D.C. (2013), *Law Courts*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 205–218.
- AZOULAY V., ISMARD P. (2025). *Athens, 403 BC. A Democracy in Crisis?*, przeł. L. Co-ing, Cambridge: Cambridge University Press.
- BACCHILEGA C. (2012), *Folklore and Literature*, [w:] R.F. BENDIX, G. HASAN-ROKEM (red.), *A Companion to Folklore*, Chichester: Wiley-Blackwell, s. 447–463.
- BACHTIN M. (1970), *Epos a powieść (o metodologii badania powieści)*, przeł. J. Ba-luch, „Pamiętnik Literacki” 61/3, s. 203–230 (tekst w wolnym dostępie: <http://bazhum.muzhp.pl/>, 20.02.2021).
- BACHVAROVA M.R. (2007), *Oath and Allusion in Alcaeus fr. 129*, [w:] A.H. SOMMER-STEIN, J. FLETCHER (red.), *Horkos: The Oath in Greek Society*, Bristol: Liverpool University Press, s. 179–188.
- BAISCH M. (2001), *Altgermanistische Editionswissenschaft*, [w:] H.W. GABLER, A. BO-HENKAMP-RENKEN (red.), *Kompendium der Editionswissenschaft* (tekst w wol-nym dostępie: <http://www.edkomp.uni-muenchen.de/CD1/A1/Altgerm-A1-MB.html>, 20.11.2019).
- BAKKER E.J. (2017), *Trust and Fame: The Seal of Theognis*, [w:] E.J. BAKKER (red.), *Authorship and Greek Song: Authority, Authenticity, and Performance*, Leiden – Bos-ton: Brill, s. 99–121.
- BAKKER E.J. (2018), *Hesiod in Performance*, [w:] A.C. LONEY, S. SCULLY (red.), *The Oxford Handbook of Hesiod*, Oxford: Oxford University Press, s. 143–156.
- BAKKER S.J., WAKKER G.C. (2009), *Introduction*, [w:] S.J. BAKKER, G.C. WAKKER (red.), *Discourse Cohesion in Ancient Greek*, Leiden – Boston, s. XI–XX.
- BALME M. (1984), *Attitudes to Work and Leisure in Ancient Greece*, „Greece & Rome” 31/2, s. 140–152.
- BALOT R.K. (2006), *Greek Political Thought*, Malden, MA: Wiley-Blackwell.
- BARBATO M. (2020), *The Ideology of Democratic Athens. Institutions, Orators and the Mythical Past*, Edinburgh: Edingurgh University Press.
- BARKER E.T.E. (2009), *Entering the Agon: Dissent and Authority in Homer, Historio-graphy and Tragedy*, Oxford: Oxford University Press.
- BARNES J. (1950), *A New Gnomologium: With Some Remarks on Gnostic Anthologies I*, „Classical quarterly” 44, s. 126–137.
- BARNES J. (1951), *A New Gnomologium: With Some Remarks on Gnostic Anthologies II*, „Classical quarterly” 45, s. 1–19.
- BARTHES R. (1999) [1968¹], *Śmierć autora*, przeł. M.P. Markowski, „Teksty Drugie” 1/2 (54/55), s. 247–251 (artykuł w wolnym dostępie: <http://bazhum.muzhp.pl/media>, 22.04.2020).

- BARTOL K. (1993), *Greek elegy and iambus. Studies in Ancient Literary Sources*, Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
- BARTOL K. (1995a), *Studia historyczno- i teoretycznoliterackie nad dialogiem Pseudo-Plutarcha „o muzyce”*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- BARTOL K. (1995b), *Aspekty komunikacyjne greckiej elegii archaicznej*, [w:] I. LEWANDOWSKI (red.), *Elegia poprzez wieki*, Poznań: Wydawnictwo VIS, s. 19–27.
- BARTOL K. (1999), *Between Loyalty and Treachery. P.Oxy. 2327fr. 1 + 2(a) col I: Simonides 21 West² – Some Reconsiderations*, „Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik” 126, s. 26–28.
- BARTOL K. (2005), *Elegia okresu archaicznego*, [w:] H. PODBIELSKI (red.), *Literatura Grecji Starożytnej*, t. 1, Lublin, s. 323–350.
- BARTOL K. (2007), *The Voice of Tradition: Representations of Homeric Singers in Athenaeus 1.14a-d*, „The Classical Quarterly” 57/1, s. 231–243.
- BARTOL K. (2020), *Structuring the Genre: The Fifth- and Fourth-Century Authors on Elegy and Elegiac Poets*, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 129–147.
- BAUMBACH M. (2016), *Places of Presentation*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 344–352.
- BEAZLEY J.D. (1927), *Some Inscriptions on Vases*, „American Journal of Archaeology” 31/3, s. 345–353.
- BEAZLEY J.D. (1947), *Some Attic Vases in the Cyprus Museum*, „Proceedings of the British Academy” 23, s. 195–247.
- BECK W. (2011), *dikê (δίκη)*, [w:] M. FINKELBERG (red.), *The Homer Encyclopedia*, t. 1, Wiley-Blackwell, s. 207–208.
- BEECROFT A. (2006), *„This Is Not a True Story”: Stesichorus’s “Palinode” and the Revenge of the Epichoric*, „Transactions of the American Philological Association” 136/1, s. 47–69.
- BEECROFT A. (2010), *Authorship and Cultural Identity in Early Greece and China: Patterns of Literary Circulation*, Cambridge: Cambridge University Press.
- BENVENISTE É. (2016), *Dictionary of Indo-European Concepts and Society*, przeł. E. Palmer, Chicago: HAU Books (= *Le vocabulaire des institutions indo-européennes*, Paris: Les Editions de Minuit, 1969).
- BERGK TH. (1845), *Ueber der Kritik im Theognis*, „Rheinisches Museum für Philologie” 3, s. 206–233.
- BERNHARDT J.C. (2022), *A Failed Tyrant? Solon’s Place in Athenian History*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 414–461.

- BERNHARDT J.C., CANEVARO M. (2022), *Introduction*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 1–26.
- BERTRAND J.M. (1989), *Langage et politique: réflexion sur le traité pseudo-xénophon-tique* De la République des Athéniens, „Langage et société” 49, s. 25–41.
- BEZANDAKOS N.P. [ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ Ν.Π.] (2006), *Ησίοδος και Ανατολή*, [w:] Ν.Π. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ, Χ.Κ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ, Φ. ΜΑΝΑΚΙΔΟΥ, Σ.Ι. ΡΑΓΚΟΣ (red.), *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησίοδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*, Αθήνα: Πατάκης, s. 21–138.
- BIERL A. (2016), *Visualizing the Cologne Sappho: Mental Imagery through Choral-ity, the Sun, and Orpheus*, [w:] V. CAZZATO, A. LARDINOIS (red.), *The Look of Lyric: Greek Song and the Visual*, Leiden: Brill, s. 307–342 (tekst dostępny online: <http://www.brill.com/>, 26.06.2020).
- BILLIG M. (2003), *Critical Discourse Analysis and the Rhetoric of Critique*, [w:] G. WEISS, R. WODAK (red.), *Critical Discourse Analysis. Theory and Interdisciplinarity*, London: Palgrave Macmillan, s. 35–46.
- BINTLIFF J. (2022), *Archaeological Approaches to the Archaic Era*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 29–36.
- BLEICKEN J. (1979), *Zur Entstehung der Verfassungstypologie im 5. Jahrhundert v. Chr. (Monarchie, Aristokratie, Demokratie)*, „Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte” 28/2, s. 148–172.
- BOCCASILE F. (2015–2016), *Ξενοφώντος ἐκ τοῦ Περί Θεόγνιδος (Stob. IV 29 c, 53): edizione e commento*, Università di Bologna (niepublikowana rozprawa magisterska).
- BOGUSŁAWSKI M.M. (2018), *Humanistyka z perspektywy ontologii kulturowej*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- BONANNO M.G. (1973), *Osservazioni sul tema della ‘giusta’ reciprocità amorosa da Saffo ai comici*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 16, s. 110–120.
- BONAZZI M. (2020), *Ethical and Political Thought in Antiphon's Truth and Concord*, [w:] D.C. WOLFSDORF (red.), *Early Greek Ethics*, Oxford – New York: Oxford University Press, s. 149–168.
- BONNER R.J. (1911), *Administration of Justice in the Age of Homer*, „Classical Philology” 6/1, s. 12–36.
- BOSHNAKOVA A.K. (2007), *Hermeneutics of the Archaeological Artifact: Destruction and Reconstruction of the Lost Meaning*, [w:] K. BOSHNAKOV (red.), *Jubilaeus VI: Античното наследство на Западния Понт*, София (Sofia), s. 51–102 (tekst dostępny online: <https://source.sheridancollege.ca/>, 22.08.2020).

- BOTERF N. (2017), *Alcman Gourmand: The Politics of Eating in Archaic Sparta*, „American Journal of Philology” 138/2, s. 205–242 (tekst dostępny online: <https://muse.jhu.edu/>, 23.06.2020).
- BOURDIEU P. (1987), *The Force of Law: Toward a Sociology of the Juridical Field*, przeł. R. Terdiman, „The Hastings Law Journal” 38, s. 814–853 (tekst dostępny online: <http://derechocambiosocial.pbworks.com/>, 12.10.2020).
- BOURDIEU P. (2005), *Dystynkcja. Społeczna krytyka władzy sądzienia*, przeł. P. Biłos, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- BOURRIOT F. (1976), *Recherches sur la nature du Genos: étude d'histoire sociale athénienne, périodes archaïque et classique*, Lille: Université de Lille.
- BOUVIER D. (2002), *Le sceptre et la lyre. L'Iliade ou les héros de la mémoire*, Grenoble: Éditions Jérôme Millon.
- BOUVIER D. (2003), *Quand le poète était encore un charpentier... Aux origines du concept de poésie*, [w:] U. HEIDMANN (red.), *Poétiques comparées des mythes: de l'Antiquité à la modernité*, Lausanne: Editions Payots, s. 85–106.
- BOWIE E.L. (1986), *Early Greek Elegy. Symposium and Public Festival*, „The Journal of Hellenic Studies” 106, s. 13–35.
- BOWIE E.L. (1990), *Miles ludens? The Problem of Martial Exhortation in Early Greek Elegy*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposium*, Oxford: Clarendon Press, s. 221–229.
- BOWIE E.L. (2007), *Early Expatriates: Displacement And Exile In Archaic Poetry*, [w:] J.F. GAERTNER (red.), *Writing Exile: The Discourse of Displacement in Greco-Roman Antiquity and Beyond*, Leiden – Boston: Brill, s. 21–50.
- BOWIE E.L. (2009), *Wandering poets, archaic style*, [w:] R. HUNTER, I. RUTHERFORD (red.), *Wandering Poets in Ancient Greek Culture: Travel, Locality and Pan-Hellenism*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 105–136.
- BOWIE E.L. (2010), *Simonides Redivivus(?)*, [w:] R.W.V. CATLING, F. MARCHAND (red.), *ONOMATOLOGOS: Studies in Greek Personal Names presented to Elaine Matthews*, Oxford: Oxbow Books, s. 6–14.
- BOWIE E.L. (2012), *An Early Chapter in the History of the Theognidea*, [w:] X. RIU, J. PÒRTULAS (red.), *Approaches to Archaic Greek Poetry*, Messina: Dipartimento di Scienze dell'Antichità, s. 121–146.
- BOWIE E.L. (2013), *The Sympotic Tease*, [w:] J. KWAPISZ, D. PETRAIN, M. SZYMAŃSKI (red.), *The Muse at Play. Riddles and Wordplay in Greek and Latin Poetry*, Berlin – Boston: De Gruyter, s. 33–43.
- BOWIE E.L. (2022), *Essays on Ancient Greek Literature and Culture. Volume 1: Greek Poetry before 400 BC*, Cambridge: Cambridge University Press.

- BOWRA C.M. (1934), *Simonides in the Theognidea*, „The Classical Review” 48/1, s. 2–4.
- BOWRA C.M. (1969) [1938¹], *Early Greek Elegists*, New York: Cooper Square Publishers.
- BRAVO B. (1977), *Remarques sur les assises sociales, les formes d'organisation et la terminologie du commerce maritime grec à l'époque archaïque*, „Dialogues d'histoire ancienne” 3, s. 1–59 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 28.11.2021).
- BRAVO B. (1988), *Polis u Homera*, [w:] B. BRAVO J. KOLENDO, W. LENGAUER (red.), *Świat antyczny. Stosunki społeczne, ideologia i polityka, religia. Studia ofiarowane Izie Bieżuńskiej-Małowist w pięćdziesięciolecie pracy naukowej przez Jej uczniów*, Warszawa: PWN, s. 17–65.
- BRAVO B. (1996a), *Reformy polityczne Solona a struktura wspólnoty obywateli ateńskich w okresie archaicznym*, „Przegląd Historyczny” 87/2, s. 169–205.
- BRAVO B. (1996b), *Una società legata alla terra*, [w:] S. SETTIS (red.), *I Greci. Storia. Cultura. Arte. Società. 2. Una storia greca. 1. Formazione*, Torino: Giulio Einaudi, s. 527–560.
- BRAVO B. (1997), *Pannychis e simposio. Feste private notturne di donne e uomini nei testi letterari e nel culto*, Pisa – Roma: Istituti editoriali e poligrafici internazionali.
- BREMMER J.N. (1983), *The Early Greek Concept of the Soul*, Princeton: Princeton University Press.
- BREMMER J.N. (1990), *Adolescents, Symposion, and Pederasty*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposion*, Oxford: Clarendon Press, s. 135–148.
- BREMMER J.N. (1994), *Greek Religion*, Oxford: Oxford University Press.
- BRUSUELAS J. (2016), 5265. *Theognis, Elegies 1117–1140*, [w:] J. BRUSUELAS, CH. MEC-CARIELLO (red.), *The Oxyrhynchus Papyri*, t. LXXXI, London: Egypt Exploration Society, s. 47–51.
- BUDELMANN F. (2009), *Introducing Greek Lyric*, [w:] F. BUDELMANN (red.), *The Cambridge Companion to Greek Lyric*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 1–18.
- BUDELMANN F. (2012), *Epinician and the Symposion: A Comparison with the Enkomia*, [w:] P. AGÓCS, C. CAREY, R. RAWLES (red.), *Reading the Victory Ode*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 173–190.
- BUDELMANN F. (2017), *Performance, Reperformance, Preperformance: The Paradox of Repeating the Unique in Pindaric Epinician and Beyond*, [w:] R.L. HUNTER, A. UHLIG (red.), *Imagining Reperformance in Ancient Culture: Studies in the Traditions of Drama and Lyric*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 42–62.

- BUDELMANN F., POWER T. (2013), *The Inbetweenness of Sympotic Elegy*, „The Journal of Hellenic Studies” 133, s. 1–19.
- BULTRIGHINI U. (1999), «Maledetta democrazia». *Studi su Crizia*, Torino: Edizioni dell'Orso.
- BURKERT W. (1987), *Greek Religion. Archaic and Classical*, przeł. J. Raffan, Oxford: Blackwell.
- BURKERT W. (2005), *Hesiod in Context: Abstractions and Divinities in an Aegean-Eastern Koiné*, [w:] E. STAFFORD, J. HERRIN (red.), *Personification in the Greek World: from Antiquity to Byzantium*, London – New York: Routledge, s. 3–20.
- BURNETT A.P. (1983), *Three Archaic Poets. Archilochus, Alcaeus, Sappho*, London: Duckworth.
- BUTLER J. (2008), *Uwikłani w płęć. Feminizm i polityka tożsamości*, przeł. K. Krasuska, Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej.
- BUXTON R.G.A. (1982), *Persuasion in Greek tragedy. A study of peitho*, Cambridge: Cambridge University Press.
- BYRE C.S. (1982), *Per aspera (et arborem) ad astra: Ramifications of the allegory of Arete in Quintus Smyrnaeus “Posthomerica” 5, 49–69*, „Hermes” 110, s. 184–195.
- CACIAGLI S. (2017), *Amore fra ἔρως e φιλότης*, [w:] S. CACIAGLI (red.), *Eros e genere in Grecia arcaica*, Bologna: Pàtron, s. 1–22.
- CACIAGLI S. (2018), *Leteria arcaica e classica*, Bologna: Pàtron editore.
- CAIRNS D. (1993), *Aidōs. The Psychology and Ethics of Honour and in Ancient Greek Literature*, Oxford: Clarendon Press.
- CAIRNS D. (1994), *Hybris*, „The Classical Review New Series” 44/1, s. 76–79 (recenzja FISHER 1992).
- CAIRNS D. (1996), *Hybris, Dishonour, and Thinking Big*, „Journal of Hellenic Studies” 116, s. 1–32.
- CAIRNS D. (2005), *Values*, [w:] J. GREGORY (red.), *A Companion to Greek Tragedy*, Malden, Mass.: Blackwell, s. 305–320.
- CAIRNS D. (2011), *Honour and Shame: Modern Controversies and Ancient Values*, „Critical Quarterly” 53, s. 23–41.
- CAIRNS D. (2014), *Ψυχή, Θνμός, and Metaphor in Homer and Plato*, „Études platoniciennes” 11 (tekst dostępny online: <https://journals.openedition.org/>, 20.04.2021).
- CAIRNS D. (2015), *The First Odysseus: Iliad, Odyssey, and the Ideology of Kingship*, „GAIA. Revue interdisciplinaire sur la Grèce ancienne” 18, s. 51–66 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 3.05.2021).
- CAIRNS D. (2016), *Metaphors for Hope in Archaic and Classical Greek Poetry*, [w:] R.R. Caston, R.A. Kaster (red.), *Hope, Joy and Affection in the Classical World*, Oxford – New York: Oxford University Press, s. 13–44.

- CALAME C. (1974), *Réflexions sur les genres littéraires en Grèce archaïque*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 17, s. 113–128.
- CALAME C. (1995), *The Craft of Poetic Speech in Ancient Greece. Myth and Poetics*, przeł. J. Orion, Ithaca: Cornell University Press.
- CALAME C. (1997), *Choruses of Young Women in Ancient Greece: Their Morphology, Religious Role, and Social Functions*, przeł. D. Collins, J. Orion, Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield.
- CALAME C. (1999), *The Poetics of Eros in Ancient Greece*, przeł. J. Lloyd, Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- CALAME C. (2004), *Deictic Ambiguity and Auto-Referentiality: Some Examples from Greek Poetics*, „Arethusa” 37/3, s. 415–443.
- CALAME C. (2005), *Masks of Authority: Fiction and Pragmatics in Ancient Greek Poetics*, przeł. P.M. Burk, Ithaca – London: Cornell University Press.
- CALAME C. (2009), *Poetic and Performative Memory in Ancient Greece*, przeł. H. Patton, Washington, DC: Center for Hellenic Studies.
- CALAME C. (2012), *From Greek Lyric to Rap Song: a new Swiss Sappho? (An Impertinent Comparison)*, przeł. J. Kierstead, [w:] V. BERS, D. ELMER, D. FRAME, L. MUELLNER (red.), *Donum natalicium digitaliter confectum Gregorio Nagy septuagenario a discipulis collegis familiaribus oblatum*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (tekst w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/>, 4.04.2020).
- CALAME C. (2020a), *Melic Poets and Melic Forms in the Comedies of Aristophanes: Poetic Genres and the Creation of a Canon*, przeł. Jane Burkowski, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 112–128.
- CALAME C. (2020b), *La question de l'identité: pour une sémiotique éco-anthropologique*, „Actes sémiotiques” 123, s. 1–11 (tekst w wolnym dostępie: <https://www.unilim.fr/>, 27.10.2020).
- CALAME C., CLAY J.S. (2004), *Deictic Ambiguity and Auto-Referentiality: Some Examples from Greek Poetics*, „Arethusa” 37/3, s. 415–443.
- CALHOUN G.M. (1913), *Athenian Clubs in Politics and Litigation*, Austin: The University of Texas Bulletin.
- CALHOUN G.M. (1934a), *Classes and Masses in Homer. I*, „Classical Philology” 29/3, s. 192–208.
- CALHOUN G.M. (1934b), *Classes and Masses in Homer. II*, „Classical Philology” 29/4, s. 301–316.
- CALHOUN G.M. (1937), *Homer's Gods: Prolegomena*, „Transactions and Proceedings of the American Philological Association” 68, s. 11–25.

- CALHOUN G.M. (1962), *Polity and Society: The Homeric Picture*, [w:] A.J.B. WACE, F.H. STUBBINGS (red.), *A Companion to Homer*, London: Macmillan, s. 431–456 (książka w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 25.09.2021).
- CAMASSA, G. (1996), *Leggi orali e leggi scritte. I legislatori*, [w:] S. SETTIS (red.), *I Greci. Storia. Cultura. Arte. Società. 2. Una storia greca. 1. Formazione*, Torino: Giulio Einaudi, s. 561–576.
- CAMPBELL D.A. (1976) [1967¹], *Greek Lyric Poetry. A Selection of Early Greek Lyric, Elegiac and Iambic Poetry*, London: Macmillan.
- CAMPBELL D.A. (1984), *Stobaeus and Early Greek Lyric Poetry*, [w:] D.E. GERBER (red.), *Greek Poetry and Philosophy. Studies in Honour of Leonard Woodbury*, Chico, California: Scholars Press, s. 51–57.
- CANEVARO L.G. (2012), *Hesiod's Works and Days: An Interpretative Commentary*, Durham University (rozprawa doktorska dostępna on-line: <http://etheses.dur.ac.uk/5255/>, 12.02.2021) (= *Hesiod's Works and Days: How to Teach Self-Sufficiency*, Oxford: Oxford University Press, 2015).
- CANEVARO M. (2017), *The Popular Culture of the Athenian Institutions: 'Authorized' Popular Culture and 'Unauthorized' Elite Culture in Classical Athens*, [w:] L. GRIG (red.), *Popular Culture in the Ancient World*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 39–65.
- CANEVARO M. (2018a), *Majority Rule vs. Consensus: The Practice of Democratic Deliberation in the Greek Poleis*, [w:] M. CANEVARO, A. ERSKINE, B. GRAY, J. OBER (red.), *Ancient Greek History and Contemporary Social Science*, Edinburgh: Edinburgh University Press, s. 101–156.
- CANEVARO M. (2018b), *The Public Charge for Hubris Against Slaves: The Honour of the Victim and the Honour of the Hubristēs*, „Journal of Hellenic Studies” 138, s. 100–126.
- CANEVARO M. (2020), *I diritti come spazio di socialità. La timē tra diritto e dovere*, [w:] A. CAMEROTTO, F. PONTANI (red.) *Dike. Ovvero della giustizia tra l'Olimpo e la Terra*, Milano – Udine: Mimesis, s. 57–77.
- CANTARELLA E. (1979), *Norma e sanzione in Omero: contributo alla protostoria del diritto greco*, Milano: A. Guiffre Editore.
- CANTARELLA E. (2002), *Dispute Settlement in Homer: once again on the Shield of Achilles*, [w:] Σ. ΑΔΑΜ-ΜΑΓΝΗΣΑΛΗ (S. ADAM-MAGNISALI) (red.), «Σύμμεικτα προς τιμήν Παναγιώτη Δ. Δημάκη. Αρχαία δίκαια και Κοινωνία» / *Mélanges en l'honneur Panayotis D. Dimakis. Droits antiques et société*, Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα / Athènes: Sakkoulas, s. 147–165.
- CANTARELLA E. (2020a) [2004¹], *Itaca. Eroi, donne, potere tra vendetta e diritto*, Milano: Feltrinelli.

- CANTARELLA E. (2020b) [2016¹], *Secondo natura. La bisessualità nel mondo antico*, Milano: Feltrinelli / SAGGI.
- CARLIER P. (1984), *La royauté en Grèce avant Alexandre*, Strasbourg: Association pour l'étude de la civilisation romaine (praca dostępna online: <https://archi-ve.org/>, 4.01.2020).
- CARRIÈRE J. (1948a), *Theognis de Mégare. Étude sur le Recueil élégiaque attribué à ce poète*, Paris: Bordas.
- CARRIÈRE J. (1948b), *Theognis. Poèmes élégiaques. Texte établi et traduit, accompagné d'un commentaire*, Paris: Les Belles Lettres.
- CARRIÈRE J. (1949), *Répères géographiques dans le recueil théognidien*, [w:] D. FAUCHER (red.), *Mélanges offerts à M. le Professeur Victor Magnien*, Toulouse: E. Privat, s. 15–22.
- CARRIÈRE J. (1954), *Nouvelles remarques sur l'époque et sur le texte de Théognis*, „Revue des Études Grecques” 67, s. 39–68.
- CARRIÈRE J. (1971), *Introduction à Théognis*, „Pallas” 18, s. 3–30.
- CARTER L.B. (1986), *The Quiet Athenian*, Oxford: Clarendon Press.
- CARTLEDGE P. (1981), *The Politics of Spartan Pederasty*, „Proceedings of the Cambridge Philological Society” 27/207, s. 17–36.
- CARTLEDGE P. (2009), *Ancient Greek Political Thought in Practice*, Cambridge: Cambridge University Press.
- CASERTA C. (2009), *Corpo politico. Corpo, Dike, comunicazione fra Agamennone e Pericle*, Bologna: i libri di Emil.
- CASTAGNOLI L., CECCARELLI P. (2019), *Introduction*, [w:] L. CASTAGNOLI, P. CECCARELLI (red.), *Greek Memories: Theories and Practicess*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 1–49.
- CAZZATO V. (2021), *Sappho's Poetic Language*, [w:] P. FINGLASS, A. KELLY (red.), *The Cambridge Companion to Sappho*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 147–162.
- CAZZATO V., PRODI E.E. (2016), *Introduction: Continuity in the Sympotic Tradition*, [w:] V. CAZZATO, D. OBBINK, E.E. PRODI (red.), *The Cup of Song: Studies on Poetry and the Symposion*, Oxford University Press, s. 1–16.
- CAZZO A. (1988), *Kerdos. Semantica, ideologie e società nella Grecia antica*, Roma: Edizioni dell'Ateneo.
- CEGIEŁA A (2014), *Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa*, Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa.
- CERRI G. (1968), *La terminologia sociopolitica di Teognide: I. L'opposizione semantica tra ἀγαθός ἐσθλός e κακός δειλός*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 6, s. 7–32.

- CERRI G. (1969), *Ἴσος δασμός come equivalente di ἰσονομία nella silloge teognidea*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 8, s. 97–104.
- CERRI G. (1990), *Il significato di ‘sphregis’ in Teognide e la salvaguardia dell’autenticità testuale nel mondo antico*, [w:] A.C. CASSIO (red.), *Lirica greca e latina. Atti el convegno di studi polacco-italiano Poznań 2–5 maggio 1990*, Roma: Edizioni dell’Ateneo, s. 25–43 (tekst opublikowany także w „Quaderni di Storia” 33 (1991), s. 21–40).
- CHANOTIS A. (2004), *Under the Watchful Eyes of the Gods: Divine Justice in Hellenistic and Roman Asia Minor*, [w:] S. COLVIN (red.), *The Greco-Roman East. Politics, Culture, Society*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 1–43 (tekst dostępny online: <https://assets.cambridge.org/>, 10.02.2022).
- CLAUS D.B. (1977), *Defining Moral Terms in Works and Days*, „Transactions of the American Philological Association” 107, s. 73–84.
- CLAY J.S. (1993), *The Education of Perses: From “Mega Nepios” to “Dion Genos” and Back*, [w:] A. SCHIESARO, P. MITSIS, J.S. CLAY (red.) *Mega nepios: Il destinatario nell’epos didascalico*, Pisa: Giardini („Materiali e discussioni per l’analisi dei testi classici” 33), s. 23–33.
- CLAY J.S. (2003), *Hesiod’s Cosmos*, Cambridge: Cambridge University Press.
- CLAY J.S. (2016), *How to Construct a Sympotic Space with Words*, [w:] V. CAZZATO, A. LARDINOIS (red.), *The Look of Lyric: Greek Song and the Visual (Studies in Archaic and Classical Greek Song, vol. 1)*, Leiden – Boston: Brill, s. 204–216.
- CLINE E.H. (2024), *After 1177 B.C.: The Survival of Civilizations*, Princeton – Oxford: Princeton University Press.
- COBB-STEVENS V. (1985), *Opposites, Reversals, and Ambiguities: The Unsettled World of Theognis*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 159–175.
- COBB-STEVENS V., FIGUEIRA T.J., NAGY G. (1985), *Introduction*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 1–8.
- COHEN D. (1983), *Theft in Athenian Law*, München: C.H. Beck (*Münchener Beiträge zur Papyrusforschung und antiken Rechtsgeschichte*, t. 73–74).
- COHEN D. (1995), *Law, Violence, and Community in Classical Athens*, Cambridge: Cambridge University Press.
- COHEN D. (2005), *Crime, Punishment, and the Rule of Law in Classical Athens*, [w:] M. GAGARIN, D. COHEN (red.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 211–235.
- COLE TH. (1993), *Le metamorfosi della saggezza: sophia fra oralità e scrittura*, [w:] R. PRETAGOSTINI, (red.), *Tradizione e innovazione nella cultura greca da Omero*

- all'età ellenistica (Scritti in onore di Bruno Gentili)*, t. II, Roma: Gruppo Editoriale Internazionale, s. 753–763.
- COLESANTI G. (1999a), *Il δέχεσθαι τὰ σχόλια in Aristoph. Vesp. 1208–1250*, „Seminari romani di cultura greca” 2, s. 243–262.
- COLESANTI G. (1999b), *Il simposio in Omero*, „Materiali e discussioni per l'analisi dei testi classici” 43, s. 41–75.
- COLESANTI G. (2001), *Dittografie e scambi simposiali nel corpus teognideo*, „Athenaeum” 89, s. 459–495.
- COLESANTI G. (2003), *Tra separatisti e unitari l'Elegia alle Muse di Solone*, [w:] R. NICOLAI (red.), ΠΥΣΜΟΣ. *Studi di poesia, metrica e musica greca offerti dagli allievi a Luigi Enrico Rossi per i suoi settant'anni*, Roma: Quasar, s. 93–116.
- COLESANTI G. (2007), *Insegnamenti, maestri e allievi del corpus teognideo*, „Seminari romani di cultura greca” 10, s. 249–266.
- COLESANTI G. (2011), *Questioni teognidee. La genesi simposiale di un corpus di elegie*, Roma: Edizioni di storia e letteratura.
- COLESANTI G., GIORDANO M. (red.) (2014), *Submerged Literature in Ancient Greek Culture. An Introduction*, Berlin – Boston: de Gruyter.
- COLLINS D. (2004), *Master of the Game: Competition and Performance in Greek Poetry*, Washington, D.C.: Center for Hellenic Studies.
- COLLINS D. (2011), *Panatenaje i inne miejsca współzawodnictwa*, [w:] W. LENGAUER, P. MAJEWSKI, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 511–518 (= COLLINS 2004: 192–202).
- CONDELLO F. (2002), *Dialoghi e diverbi simposiali nella Silloge teognidea (Theogn. 619–624, 637–640, 837–844)*, „Seminari romani di cultura greca” 5, s. 181–195.
- CONDELLO F. (2003), *Sisifo, la ricchezza, la morte. Osservazioni e ipotesi sui vv. 699–730 dei Theognidea*, „Lexis” 21, s. 117–127.
- CONDELLO F. (2009), *Due presunte elegie lunghe nei Theognidea*, „Prometheus” 35, s. 193–218.
- CONDELLO F. (2009–2010), *Osservazioni sul 'sigillo' di Teognide*, „Incontri triestini di filologia classica” 9, s. 65–152 (artykuł w wolnym dostępie: <https://www.openstarts.units.it/>, 22.04.2020).
- CONDELLO F. (2011), *Forme della 'funzione-autore' in Grecia antica (a proposito di AA.VV., L'autore e l'opera. Attribuzioni, appropriazioni, apocrifi nella Grecia antica, a c. di F. Roscalla, Pisa 2006)*, „Eikasmós” 22, s. 495–524.
- CONDELLO F. (2013), *Il cane e il fiume. Interpretazione di Theogn. 347 sg. (con un excursus sulla 'figura d'identificazione')*, „Giornale Italiano di Filologia” 65, s. 5–41.

- CONDELLO F. (2015), *I Theognidea e il simposio. Pregi e aporie dell'estremismo*, "Athenaeum" 103/1, s. 204–223.
- CONDELLO F. (2017), *Di alcune possibili sequenze simposiali nei Theognidea* (vv. 323–328, 595–598, 1171–1176), „Lexis” 35, s. 63–89.
- CONDELLO F. (2018), *Congettura a Theogn.* 903, „Eikasmós” 29, s. 59–66.
- CONNOR R.W. (1992) [1971¹], *The New Politicians of Fifth-Century Athens*, Indianapolis – Cambridge: Hackett Publishing Company, Inc.
- CORNER S. (2010), *Transcendent Drinking: The Symposium at Sea Reconsidered*, „Classical Quarterly” 60/2, s. 352–380.
- CORNER S. (2013a), *The Politics of the Parasite (Part One)*, „Phoenix” 67/1–2, s. 43–80.
- CORNER S. (2013b), *The Politics of the Parasite (Part Two)*, „Phoenix” 67/3–4, s. 223–236.
- CORNER S. (2014), *Sumposium*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 199–213.
- CORNER S. (2015), *Symposium*, [w:] J. WILKINS, R. NADEAU (red.), *A Companion to Food in the Ancient World*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley Blackwell, s. 234–242.
- COSMOPOULOS M.B. (2025), *The world of Homer. Archeology, Social Memory, and the Emergence of Greek Epic Poetry*, Cambridge: Cambridge University Press.
- COSTANZI M. (2020), *Mobility in the Ancient Greek World*, [w:] F. DE ANGELIS (red.), *A Companion to Greeks Across the Ancient World*, Hoboken, New Jersey – Oxford: Blackwell, s. 11–36.
- CRIELAARD J.P. (2009), *Cities*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 349–372.
- CRIELAARD J.P. (2020), *Homeric Communities*, [w:] C.O. PACHE (red.), *The Cambridge Guide to Homer*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 227–244.
- CSAPO E. (2004), *The Politics of New Music*, [w:] P. MURRAY, P. WILSON (red.), *Music and the Muses: The Culture of 'mousikē' in the Classical Athenian City*, Oxford: Oxford University Press, s. 207–248.
- CULLER J. (1982), *On Deconstruction: Theory and Criticism after Structuralism*, Ithaca: Cornell University Press.
- CULLER J. (2013), *Literatura w teorii*, przeł. M. Maryl, Kraków: Universitas.
- CURRIE B. (2004), *Reperformance Scenarios for Pindar's Odes*, [w:] C.J. MACKIE (red.), *Oral performance and its context*, Leiden: Brill, s. 49–69.
- CURRIE B. (2017), *Festival, Symposium, and Epinician (Re)performance: The Case of Nemean 4 and Others*, [w:] R.L. HUNTER, A. UHLIG (red.), *Imagining Reper-*

- formance in Ancient Culture: Studies in the Traditions of Drama and Lyric*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 187–208.
- CURRIE B., RUTHERFORD I. (2020), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization, and Paratext*, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization, and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 1–36.
- CZACHUR W. (2020), *Lingwistyka dyskursu jako integrujący program badawczy*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT (książka dostępna online: <https://depot.ceon.pl/handle/123456789/19813>, 10.03.2021).
- D'ALESSIO G.B. (1995), *Una via lontana dal cammino degli uomini (Parm. 28 B 1+6; Pind. Ol. VI 22–27; Pae. VIIb 10–20)*, „Studi Italiani di Filologia Classica” 3/88, s. 143–181.
- D'ALESSIO G.B. (2009a), *Defining local identities in Greek lyric poetry*, [w:] R. HUNTER, I. RUTHERFORD (red.), *Wandering Poets in Ancient Greek Culture Travel, Locality and Pan-Hellenism*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 137–167.
- D'ALESSIO G.B. (2009b), *Language and Pragmatics*, [w:] F. BUDELMANN (red.), *The Cambridge Companion to Greek Lyric*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 114–129.
- D'ALESSIO G.B. (2017), *Performance, Transmission, and the Loss of Hellenistic Lyric Poetry*, [w:] A. UHLIG, R. HUNTER (red.), *Imagining Reperformance in Ancient Culture: Studies in the Traditions of Drama and Lyric*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 232–261.
- D'ANGOUR A. (2006), *The New Music – so what's new?*, [w:] S. GOLDHILL, R. OSBORNE (red.), *Rethinking Revolutions through Ancient Greece*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 264–283.
- D'ANGOUR A. (2011), *The Greeks and the New: Novelty in Ancient Greek Imagination and Experience*, Cambridge: Cambridge University Press.
- D'ANGOUR A. (2020), „Old” and „New” Music. *The Ideology of Mousikē*, [w:] T. LYNCH, E. ROCCONI (red.), *A Companion to Ancient Greek and Roman Music*, Hoboken: Wiley Blackwell, s. 409–420.
- DALOZ J.P. (2010), *The Sociology of Elite Distinction. From Theoretical to Comparative Perspectives*, Hampshire: Palgrave Macmillan.
- DANIELEWICZ J. (1990), *Deixis in Greek Choral Lyric*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 34/1, s. 7–17.
- DANIELEWICZ J. (1996), *Wstęp*, [w:] J. DANIELEWICZ (oprac.), *Liryka starożytnej Grecji*, Warszawa – Poznań: Wydawnictwo Naukowe PWN.

- DANIELEWICZ J. (2000), *Biesiadne inicjacje. Rozważania o greckim sympozjonie*, [w:] D. KOSIŃSKI (red.), *Misteria, inicjacje. Materiały z lat 1999–2000*, Kraków: Biuro, s. 23–34.
- DANIELEWICZ J. (2001), *Biesiadne inicjacje. Rozważania o greckim sympozjonie*, „Konteksty” 1–4, s. 56–62.
- DANIELEWICZ J. (2005), *Nowo odczytane teksty Safony i Archilocha*, „Meander” 60/2, s. 136–149 (tekst w wolnym dostępie: <https://journals.pan.pl/>, 20.11.2022).
- DANIELEWICZ J. (2018), *Antologia liryki hellenistycznej*, Warszawa: PWN.
- DAVIDSON J. (2007), *The Greeks and Greek Love. A Radical Reappraisal of Homosexuality in Ancient Greece*, London: Weidenfeld & Nicolson.
- DAVIDSON J. (2011), *Dover, Foucault i homoseksualność u Greków*, przeł. L. Ożarowska, [w:] W. LENGAUER, P. MAJEWSKI, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 553–585 (= *Dover, Foucault and Greek Homosexuality: Penetration and the Truth of Sex*, „Past & Present” 170 (2001), s. 3–51).
- DAVIES J.K. (1971), *Athenian Propertied Families, 600–300 B.C.*, Oxford: Clarendon Press.
- DAVIES J.K. (1981), *Wealth and the Power of Wealth in Classical Athens*, New York: Arno Press.
- DAVIES J.K. (2005), *The Gortyn Laws*, [w:] M. GAGARIN, D. COHEN (red.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 305–327.
- DAVIES J.K. (2018), *State Formation in Early Iron Age Greece: The Operative Forces*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 51–78.
- DAVIES M. (2016), *The Aethiopsis: Neo-Neanalysis Reanalyzed*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (książka w wolnym dostępie online: <http://nrs.harvard.edu/>, 1.03.2022).
- DE ROGUIN C.F. (2007), *»...et recouvre d'une montagne leur cité!« La fin du monde des héros dans les épopées homériques*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- DECKEN, VON DER A. (2002), *Sprachliches Handeln in der archaischen Lyrik. Sprechakte und ihre außertextuelle Welt in der polisbezogenen Lyrik des Kallinos, Tyrtaios, Alkaios, Solon und Theognis*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
- DEGANI E. (1984), *Studi su Ipponatte*, Bari: Adriatica Editrice.
- DEL GRANDE C. (1947), *Hybris: colpa e castigo nell'espressione poetica e letteraria degli scrittori della Grecia antica*, Napoli: Riccardo Ricciardi Editore.
- DELL'ORO F. (2005–2006), *ΕΠΕΑ ΠΤΕΠΟΕΝΤΑ. La formula omerica e l'evoluzione semantica dell'aggettivo πτερόεις*, „Quaderni della Sezione di Glottologia e Linguistica” 17–18 (red. L. MUCCIANTE, Alessandria: Edizioni Dell'Orso), s. 25–40.

- DELEUZE G., GUATTARI F. (2000), *Co to jest filozofia?*, przeł. P. Pieniążek, Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- DEMONT P. (2009), *Socrate et l'ἀπραγμοσύνη (apragmosynè) chez Platon*, „Études Platoniciennes” 6, s. 43–54 (tekst dostępny online: <https://journals.openedition.org/>, 16.04.2022).
- DENTZER J.M. (1972), *Aux origines de l'iconographie du banquet couché*, „Revue Archéologique Nouvelle Série” 2, s. 215–258.
- DENTZER J.M. (1982), *Le motif du banquet couché dans le Proche-Orient et le monde grec du VIIe au IVe siècle avant J.-C.*, Rome: Ecole Française de Rome (praca dostępna online: <https://www.persee.fr>, 21.10.2021).
- DERRIDA J. (1988), *Limited Inc abc...*, przeł. S. Weber, [w:] J. DERRIDA, *Limited Inc*, Evanston, Illinois: Northwestern University Press, s. 29–110.
- DERRIDA J. (2002), *Sygnatura, znaczenie, kontekst*, przeł. J. Margański, [w:] J. DERRIDA, *Marginesy filozofii*, Warszawa: Wydawnictwo KR, s. 377–404.
- DETENNE M. (1996), *The Masters of Truth in Archaic Greece*, przeł. J. Lloyd, New York: Zone Books.
- DICKIE M. (1978a), *Dike as a Moral Term in Homer and Hesiod*, „Classical Philology” 73/2, s. 91–101.
- DICKIE M. (1978b), *The Argument and Form of Simonides 542 PMG*, „Harvard Studies in Classical Philology” 82, s. 21–33.
- DICKIE M. (1984), *Hêsychia and Hybris in Pindar*, [w:] D.E. GERBER (red.), *Greek Poetry and Philosophy. Studies in Honour of Leonard Woodbury*, Chico, California: Scholars Press, s. 83–109.
- DIMOPULU E. (ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙ.) (2003–2007), «Θέογνις» (komentarz do *Theognideów* dostępny na stronie internetowej Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach w ramach programu «Ελεγειακή ποίηση στην Αρχαία Ελληνική και Λατινική λογοτεχνία», kierownik grantu: Th. Papangelis: <https://www.lit.auth.gr/ancientelegy/commentarii/index.php>, 5.03.2020).
- DODDS E.R. (2002), *Grecy i irracjonalność*, przeł. J. Partyka. Bydgoszcz: Homini.
- DOMAŃSKA E. (2007), „Zwrot performatywny” we współczesnej humanistyce, „Teksty Drugie” 5 s. 48–61 (tekst w wolnym dostępie: <https://rcin.org.pl/>, 25.05.2020).
- DOMÍNGUEZ A.J. (2007), *Fear of enslavement and sacred slavery as mechanisms of social control among the ancient Locrians*, [w:] A. SERGHIDOU (red.), *Fear of Slaves - Fear of Enslavement in the Ancient Mediterranean*, Besançon: Presses universitaires de Franche-Comté, s. 405–422.
- DONLAN W. (1978), *Social Vocabulary and Its Relationship to Political Propaganda in Fifth-Century Athens*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 27, s. 95–111.
- DONLAN W. (1982a), *Reciprocities in Homer*, „The Classical World” 75/3, s. 137–175.

- DONLAN W. (1982b), *The Politics of Generosity in Homer*, „Helios” 9, s. 1–15.
- DONLAN W. (1985), *Pistos philos hetairos*, [w:] T. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara. Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 223–244.
- DONLAN W. (1989), *The pre-state community in Greece*, „Symbolae Osloenses: Norwegian Journal of Greek and Latin Studies” 64/1, s. 5–29 (= DONLAN 1999: 283–302).
- DONLAN W. (1993), *Duelling with Gifts in the Iliad: As the Audience Saw It*, „Colby Quarterly” 29/3, s. 155–172 (tekst dostępny online: <https://digitalcommons.colby.edu>, 19.11.2021).
- DONLAN W. (1999), *The Aristocratic Ideal and Selected Papers*, Wauconda, Illinois: Bolchazy-Carducci Publishers.
- DOVA S. (2020), *The Poetics of Failure in Ancient Greece*, New York: Routledge.
- DOVATUR I. (ДОВАТУР И.) (1972), *Theognis von Megara und sein soziales Ideal*, „Klio” 54, s. 77–89.
- DOVER K.J. (1974), *Greek Popular Morality in the Time of Plato and Aristotle*, Oxford: Basil Blackwell.
- DOVER K.J. (2004), *Homoseksualizm grecki*, przeł. J. Margański, Kraków: Homini.
- DOUGHERTY C. (1993), *The Poetics of Colonization: From City to Text in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press.
- DOUGLAS O.S. (1996), *Politics and poetry in Aristophanes' Wasps*, „Transactions of the American Philological Association” 126, s. 129–150.
- DUPLOUY A. (2003), *Les Eupatrides d'Athènes. «Nobles défenseurs de leur patrie»*, „Cahiers du Centre Gustave Glotz” 14, s. 7–22 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 20.03.2022).
- DUPLOUY A. (2006), *Le Prestige Des Elites: Recherches Sur Les Modes de Reconnaissance Sociale en Grece Entre Les Xe Et Ve Siecles Avant J.-C.*, Paris: Les Belles Lettres.
- DUPLOUY A. (2015), *Genealogical and dynastic behaviour in archaic and classical Greece: two gentilician strategies*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *'Aristocracy' in Antiquity: Redefining Greek and Roman Elites*, Swansea: Classical Press of Wales, s. 59–84 (tekst dostępny online: <https://hal-paris1.archives-ouvertes.fr/>, 21.01.2023).
- DUPLOUY A. (2018a), *Pathways to Archaic Citizenship*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 1–49.
- DUPLOUY A. (2018b), *Citizenship as Performance*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 249–274.

- DUPLOUY A. (2019), *Construire la cité: Essai de sociologie historique sur les communautés de l'archaïsme grec*, Paris: Belles Lettres.
- DU SABLON V. (2009), *Le système conceptuel de l'ordre du monde dans la pensée grecque à l'époque archaïque: 'timè', 'moira', 'kosmos', 'thémis' et 'dikè' chez Homère et Hésiode*, Université catholique de Louvain (rozprawa doktorska dostępna online: <https://dial.uclouvain.be/pr/boreal/object/boreal:149877>, 24.02.2021 = *Le système conceptuel de l'ordre du monde dans la pensée grecque à l'époque archaïque. Τιμή, μοῖρα, κόσμος, θέμις et δίκη chez Homère et Hésiode*, Louvain – Namur – Paris: Éditions Peeters, Société des Études Classiques, 2014).
- EBBOTT M. (2020), *Homeric Epic in Performance*, [w:] C.O. PACHE (red.), *The Cambridge Guide to Homer*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 9–20.
- EDMONDS J.M. (1931), *Elegy and Iambus*, t. I, Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press / William Heinemann Ltd.
- EDMONDS (III) R. (2015), *Imagining the Afterlife in Greek Religion*, [w:] E. EIDINOW, J. KINDT (red.), *Oxford Handbook of Ancient Greek Religion*, Oxford: Oxford University, s. 551–563.
- EDMUNDS L. (1985), *The Genre of Theognidean Poetry*, [w:] T. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara. Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 96–111.
- EDMUNDS L. (1997), *The Seal of Theognis*, [w:] L. EDMUNDS, R.W. WALLACE (red.), *Poets, Public and Performance in Ancient Greece*, Baltimore – London: Johns Hopkins University Press, s. 29–48.
- EDMUNDS S. (1990), *Homeric Nēpios*, New York: Garland Press (wydanie elektroniczne z 2013 r. dostępne online: <https://chs.harvard.edu/book/edmunds-susan-t-homeric-nepios/>, 21.03.2021).
- EDWARDS G.P. (1971), *The Language of Hesiod in its Traditional Context*, Oxford: Basil Blackwell.
- EDWARDS M.W. (1991), *The Iliad: A Commentary. Vol. V (Books 17–20)*, G.S. KIRK (red.), Cambridge: Cambridge University Press.
- (VAN) EFFENTERRE H., RUZÉ F. (1994), *Nomima. Recueil d'inscriptions politiques et juridiques de l'archaïsme grec*, t. I: *Cités et institutions*, Roma: École française de Rome (dostęp online: <https://www.persee.fr/>, 10.09.2020).
- EHNMARK E. (1935), *The Idea of God in Homer*, Uppsala: Almqvist & Wiksells Boktryckeri (przedruk s. 74–85 książki w: I.F. DE JONG (red.), *Homer: Critical Assessments*, t. 2, London – New York: Routledge, 1999, s. 359–368).
- EHRENBERG V. (1921), *Die Rechtsidee im Frühen Griechentum: Untersuchungen zur Geschichte der Werdenden Polis*, Leipzig: S. Hirzel.

- EHRENBERG V. (1947), *Polypragmosyne: A Study in Greek Politics*, „The Journal of Hellenic Studies” 67, s. 46–67.
- ELMER D.F. (2013a), *The Poetics of Consent: Collective Decision Making and the Iliad*, Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.
- ELMER D.F. (2013b), *Poetry’s Politics in Archaic Greek Epic and Lyric*, „Oral Tradition” 28/1, s. 143–166 (tekst dostępny online: <https://scholar.harvard.edu/>, 3.10.2020).
- ELMER D.F. (2020), *Assemblies and Councils*, [w:] C.O. PACHE (red.), *The Cambridge Guide to Homer*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 293–295.
- ERCOLANI A. (2014), *Defining the Indefinable: Greek Submerged Literature and Some Problems of Terminology*, [w:] G. COLESANTI, M. GIORDANO (red.), *Submerged Literature in Ancient Greek Culture. An Introduction*, Berlin – Boston: de Gruyter, s. 7–18.
- FABBRO E. (ed.) (1995), *Carmina convivalia Attica: introduzione, testimonianze, testo critico, traduzione e commento*, Roma: Istituti editoriali e poligrafici internazionali.
- FAIN G.L. (2006), *Apostrophe and Σφρηγίς in the Theognidean Sylloge*, „Classical Quarterly” 56/1, s. 301–304.
- FARENGA V. (2006), *Citizen and Self in Ancient Greece. Individuals Performing Justice and the Law*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- FEARN D. (2007), *Bacchylides: Politics, Performance, Poetic Tradition*, Oxford – New York: Oxford University Press.
- FENTRESS J., WICKHAM CH. (1992), *Social Memory*, Oxford: Blackwell.
- FERRARI F. (1989a), *Uso e riuso del canto simposiale: Teognide e l’elegia greca arcaica*, [w:] F. FERRARI (oprac.), *Teognide. Elegie: introduzione, traduzione e note*, Milano: Biblioteca Universale Rizzoli, s. 5–45.
- FERRARI F. (1989b), *p. Berol. 13270: I canti di Elefantina*, „Studi Classici e Orientali” 38, s. 181–227.
- FERRERI L. (2011), *Le citazioni di Teognide in Stobeo e il problema della formazione della silloge teognidea*, [w:] G. REYDAMS–SCHILS (red.), *Thinking Through Excerpts: Studies on Stobaeus*, Turnhout: Brepols Publishers, s. 267–338.
- FERRERI L. (2013), *Questione teognidea, questioni di lirica e oralità*, „Giornale Italiano di Filologia” 65, s. 43–116 [recenzja COLESANTI 2011].
- FERRERI L. (2019), *Alcune riflessioni su Theogn. 769–772*, „Giornale Italiano di Filologia” 71, s. 39–74.
- FERRERI L. (2021), *La tradition manuscrite du recueil de Théognis de maxime planude à l’édition Aldine (1496)*, Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana.

- FIGUEIRA TH. (1985), *The Theognidea and Megarian Society*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 112–158.
- FILSER W. (2017), *Die Elite Athens auf der attischen Luxuskeramik*, Berlin – München – Boston: Walter de Gruyter.
- FILIPCZAK-BIAŁKOWSKA A. (2018), *Mechanizmy manifestowania orientacji ideologicznej w dyskursie politycznym*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- FINKELBERG A. (1998), *On the History of the Greek ΚΟΣΜΟΣ*, „Harvard Studies in Classical Philology” 98, s. 103–136.
- FINKELBERG M. (1995), *Patterns of human error in Homer*, „The Journal of Hellenic Studies” 115, s. 15–28.
- FINKELBERG M. (1998), *Timē and Aretē in Homer*, „The Classical Quarterly” 48/1, s. 14–28.
- FINKELBERG M. (2003), *Homer as a Foundation Text*, [w:] M. FINKELBERG, G. STROUMSA (red.), *Homer, the Bible and Beyond: Literary and Religious Canons in the Ancient World*, Leiden: Brill, s. 75–96.
- FINKELBERG M. (2020), *Homer and Early Greek Epic: Collected Essays*, Berlin – Boston: De Gruyter.
- FINLEY M. (1979) [1954¹], *The World of Odysseus*, Harmondsworth: Penguin Books.
- FINLEY M. (1999) [1973¹], *The Ancient Economy*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- FINNEGAN R. (1977), *Oral Poetry: Its Nature, Significance and Social Context*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- FISHER N.R.E. (1976), *Hybris and Dishonour: I*, „Greece & Rome” 23/2, s. 177–193.
- FISHER N.R.E. (1979), *Hybris and Dishonour: II*, „Greece & Rome” 26/1, s. 32–47.
- FISHER N.R.E. (1992) *Hybris: A Study in Values of Honour and Shame in Ancient Greece*, Warminster: Aris and Phillips.
- FISHER N.R.E. (2000), *Symposiasts, Fish-eaters and Flatterers: Social Mobility and Moral Concerns*, [w:] D. HARVEY, J. WILKINS (red.), *The Rivals of Aristophanes: Studies in Athenian Old Comedy*, Duckworth: Classical Press of Wales, s. 355–396.
- FISHER N.R.E. (2009), *The Culture of Competition*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 524–541.
- FISHER N., VAN WEES H. (2015), *The Trouble with ‘Aristocracy’*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *‘Aristocracy’ in Antiquity: Redefining Greek and Roman Elites*, Swansea: Classical Press of Wales, s. 1–57.
- FLUDERNIK M. (1993), *The Fictions of Language and the Languages of Fiction*, London – New York: Routledge.

- FONTENROSE J. (1978), *The Delphic Oracle. It's Responses and Operations, with a Catalogue of Responses*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- FORBES P.B.R. (1950), *Might and Right in Early Greece*, „The Classical Review” 64/3–4, s. 125–127 (recenzja FRISCH 1949).
- FORD A. (1985), *The Seal of Theognis. The Politics of Authorship in Archaic Greece*, [w:] T. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara. Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 82–95.
- FORD A. (1992), *Homer. The Poetry of the Past*, Ithaca – London: Cornell University Press.
- FORD A. (1997), *Epic as Genre*, [w:] I. MORRIS, B.B. POWELL (red.), *A New Companion to Homer*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 396–414.
- FORD A. (1999), *Odysseus after dinner: Od. 9.2–11 and the traditions of sympotic song*, [w:] J.N. KAZAZIS, A. RENGAKOS (red.), *Euphrosyne. Studies in Ancient Epic and its Legacy in Honor of Dimitris N. Maronitis*, Stuttgart: Steiner, s. 109–123.
- FORD A. (2002), *The Origins of Criticism: Literary Culture and Poetic Theory in Classical Greece*, Princeton – Oxford: Princeton University Press.
- FORSDYKE S. (1999), *From Aristocratic to Democratic Ideology and Back Again: The Thrasylbulus Anecdote in Herodotus' Histories and Aristotle's Politics*, „Classical Philology” 94/4, s. 361–372.
- FORSDYKE S. (2000), *Exile, Ostracism and the Athenian Democracy*, „California Studies in Classical Antiquity” 19/2, s. 232–263.
- FORSDYKE S. (2005a), *Exile, Ostracism, and Democracy: The Politics of Expulsion in Ancient Greece*, Princeton: Princeton University Press.
- FORSDYKE S. (2005b), *Revelry and Riot in Archaic Megara: Democratic Disorder or Ritual Reversal?*, „Journal of Hellenic Studies” 125, s. 73–92.
- FOUCAULT M. (1999) [1969¹], *Kim jest autor?*, [w:] idem, *Powiedziane, napisane. Szaleństwo i literatura*, przeł. B. Banasiak, Warszawa: Fundacja Aletheia, s. 199–219.
- FOUCAULT M. (2000), *Historia seksualności*, t. 1–3, przeł. B. Banasiak, T. Komen-dant, K. Matuszewski, Warszawa: Czytelnik.
- FOUCAULT M. (2018), *Zło czynić, mówić prawdę. Funkcja wyznania w sprawiedliwości. Wykłady z Louvain, 1981*, przeł. A. Zawadzki, Kraków: Wydawnictwo Znak.
- FOUCHARD A. (1997), *Aristocratie et démocratie. Idéologies et sociétés en Grèce ancienne*, Besançon: Presses universitaires de Franche-Comté.
- FOWLER R.L. (1987), *The Nature of Early Greek Lyric: Three Preliminary Studies*, Toronto – Buffalo – London: University of Toronto Press.

- FOXHALL L., LEWIS A.D.E. (1996), *Introduction*, [w:] L. FOXHALL, A.D.E. LEWIS (red.), *Greek Law in Its Political Setting: Justifications Not Justice*, Oxford University Press, s. 1–7.
- FRAENKEL E. (1962) [1950¹], *Aeschylus. Agamemnon*, t. I–III. Oxford: The Clarendon Press.
- FRASER L.G. (2011), *A Woman of Consequence: Pandora in Hesiod's Works and Days*, „Cambridge Classical Journal” 57, s. 9–28.
- FRÄNKEL H. (1975) [1951¹], *Early Greek Poetry and Philosophy: A History of Greek Epic, Lyric, and Prose to the Middle of the Fifth Century*, przeł. M. Hadas, J. Willis, New York – London: Blackwell Publishers.
- FREEDEN M. (2006) [1996¹], *Ideologies and Political Theories: A Conceptual Approach*, Oxford: Clarendon Press.
- FREEDEN M. (2013), *The Morphological Analysis of Ideology*, [w:] M. FREEDEN, L.T. SARGENT, M. STEARS (red.), *The Oxford Handbook of Political Ideologies*, Oxford: Oxford University Press, s. 115–137.
- FREL J. (1963), *Dike and Adikia*, [w:] L. VARÇL, R.F. WILLETTS (red.) *Geras. Studies Presented to George Thomson on the Occasion of his 60th Birthday*, Prague: Charles University Press (= „Acta Universitatis Carolinae Philosophica et Historica” 1), s. 95–98.
- FRIEDEL E. (1994) [1950¹], «Πολιτιστική ιστορία της αρχαίας Ελλάδας. Μύθος και πραγματικότητα της προχριστιανικής ψυχής», przeł. Δ. Κούρτοβικ, Αθήνα: Πορεία.
- FRIEDLÄNDER P. (1913), *Hypothekai. II: Theognis*, „Hermes” 58, s. 572–603.
- FRIEDRICH P., REDFIELD J. (1978), *Speech as a Personality Symbol: The Case of Achilles*, „Language” 54, 263–288.
- FRIIS JOHANSEN H. (1991), *A Poem by Theognis (Thgn. 19–38)*, „Classica Et Mediaevalia” 42, s. 5–37.
- FRIIS JOHANSEN H. (1993), *A Poem by Theognis (Thgn. 19–38), part II: Dating Theognis 19–38*, „Classica Et Mediaevalia” 44, s. 5–29.
- FRIIS JOHANSEN H. (1996), *A Poem by Theognis, Part III: The Collection and the Corpus*, „Classica Et Mediaevalia” 47, s. 9–23.
- FRISCH H. (1949), *Might and Right in Antiquity. I: From Homer to the Persian Wars*, przeł. C.C. Martindale, Copenhagen.
- FRÖHLICH P. (2013), *Governmental Checks and Balances*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 252–266.
- GAGARIN M. (1973), *Dike in the Works and Days*, „Classical Philology” 68/2, s. 81–94 (tekst dostępny online: <http://generales.uprrp.edu/humanidades/>, 15.10.2020).

- GAGARIN M. (1974a), *Dike in Archaic Greek Thought*, „Classical Philology” 69/3, s. 186–197.
- GAGARIN M. (1974b), *Hesiod's Dispute with Perses*, „Transactions of the American Philological Association” 104, s. 103–111.
- GAGARIN M. (1986), *Early Greek Law*, Berkeley: University of California Press.
- GAGARIN M. (1992), *The Poetry of Justice: Hesiod and the Origins of Greek Law*, „Ramus” 21/1, s. 61–78.
- GAGARIN M. (2001), *Écriture et oralité en droit grec*, „Revue historique de droit français et étranger” 79/4, s. 447–462.
- GAGARIN M. (2005a), *The Unity of Greek Law*, [w:] M. GAGARIN, D. COHEN (red.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 29–40.
- GAGARIN M. (2005b), *Early Greek Law*, [w:] M. GAGARIN, D. COHEN (red.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 82–96.
- GAGARIN M. (2008), *Writing Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press.
- GAGARIN M. (2020), *Democratic Law in Classical Athens*, Austin: University of Texas Press.
- GAGARIN M., PERLMAN P. (2016), *The Laws of Ancient Crete c.650–400 BCE*, Oxford: Oxford University Press.
- GAGNÉ R. (2013), *Ancestral Fault in Ancient Greece*, Cambridge: Cambridge University Press.
- GARNER R.S. (2011), *Traditional Elegy. The Interplay of Meter, Tradition, and Context in Early Greek Poetry*, New York: Oxford University Press.
- GARZYA A. (1958), *Theognide, Elegie, Libri I–II: testo critico, introduzione e note, con una scelta di testimonianze antiche e un lessico*, Firenze: Sansoni.
- GARZYA A. (1963), *Studi sulla lirica greca: Da Alcmane al primo impero*, Messina – Firenze: G. D'Anna.
- GÄRTNER TH. (2007), *Überlegungen zu den Theognideen*, „Studia Humaniora Tartuensia” 8/1, s. 1–74 (tekst w wolnym dostępie: <http://ojs.utlib.ee/>, 27.12.2021).
- GEHRKE H.J. (1985), *Stasis. Untersuchungen zu den inneren Kriegen in den griechischen Staaten des 5. und 4. Jahrhunderts v.Chr.*, München: C.H. Beck (praca w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 3.12.2022).
- GEHRKE H.J. (1997), *Gewalt und Gesetz. Die soziale und politische Ordnung Kretas in der Archaischen und Klassischen Zeit*, „Klio” 79/1, s. 23–68.
- GEHRKE H.J. (2009), *States*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 395–410.

- GEHRKE H.J. (2010), *Representations of the past in Greek culture*, [w:] L. FOXHALL, H.J. GEHRKE, N. LURAGHI (red.), *Intentional History: Spinning Time in Ancient Greece*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 15–33.
- GEHRKE H.J. (2014), *Geschichte als Element antiker Kultur: die Griechen und ihre Geschichte(n)*, Berlin – Boston: De Gruyter, (książka w otwartym dostępie na stronie: <https://www.degruyter.com/>, 19.03.2023)
- GEHRKE H.J. (2023), *The Greeks and their Histories: Myth, History, and Society*, przeł. R. Geuss, Cambridge: Cambridge University Press (= GEHRKE 2014).
- GENTILI B. (1972), *Il 'letto insaziato' di Medea e il tema dell'Adikia a livello amoroso nei lirici (Saffo, Teognide) e nella Medea di Euripide*, „Studi Classici e Orientali” 21, s. 60–72.
- GENTILI B. (1975), *La giustizia del mare: Solone, fr. 11 D., 12 West: Semiotica del concetto di dikē in greco arcaico*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 20, s. 159–162.
- GENTILI B. (1977), *Addendum. A proposito dei vv. 253–254 di Teognide*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 26, s. 115–116.
- GENTILI B. (1988), *Poetry and Its Public in Ancient Greece. From Homer to the Fifth Century*, przeł. A.T. Cole, Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- GENTILI B. (1990), *L'«Io» nella poesia lirica greca*, [w:] A.C. CASSIO (red.), *Lirica greca e latina. Atti el convegno di studi polacco-italiano Poznań 2–5 maggio 1990*, Roma: Edizioni dell'Ateneo, s. 9–24.
- GENTILI B. (2006a), *Poesia e pubblico nella Grecia antica. Da Omero al V secolo*, Milano.
- GENTILI B. (2006b), *Lo spettacolo nel mondo attico. Teatro greco e teatro romano arcaico*, Roma.
- GENTILI B., CATENACCI C. (2007) [1965¹], *Polinnia. Poesia greca arcaica*, Messina – Firenze: G. D'Anna.
- GENTILI B., PRATO C. (ed.) (1988), *Poetarum elegiacorum testimonia et fragmenta*, Leipzig: Bibliotheca Teubneriana.
- GERBER D.E. (1991) *Early Elegy and Iambus. 1921–1989*, „Lustrum” 33, s. 7–225.
- GERBER D.E. (1997a), *General Introduction*, [w:] D.E. GERBER (red.), *A Companion to the Greek Lyric Poets*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 1–9.
- GERBER D.E. (1997b), *Elegy*, [w:] D.E. GERBER (red.), *A Companion to the Greek Lyric Poets*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 89–132.
- GERNET L. (1917), *Recherches sur le développement de la pensée juridique et morale en Grèce*, Paris: Ernest Leroux (praca w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 15.10.2020).
- GERNET L. (1981), *The Anthropology of Ancient Greece*, przeł. J. Hamilton, B. Nagy, Baltimore – London: Johns Hopkins University Press.

- GERNET L. (2000), *Diritto e civiltà nella grecia antica*, przeł. A. Taddei, Milano: La Nuova Italia (= *Droit et société dans la Grèce ancienne*, Paris: Recueil Sirey, 1955).
- (DE) GEYSO E. (1892), *Studia Theognidea*, Straßburg: Argentorati.
- GIANGRANDE G. (1969), *Sympotic Literature and Epigram* („L'épigramme grecque: Entretiens sur l'antiquité Classique” 14, s. 93–177), Vandœuvres, Genève: Fondation Hardt.
- GIANNANTONI G. (red.) (1990), *Socratis et Socraticorum Reliquiae*, tom IV, Napoli: Bibliopolis.
- GIANNINI P. (1973), *Espressioni formulari nell'elegia greca arcaica*, „Quaderni Urbina-ti di Cultura Classica” 16, s. 7–78.
- GIANNINI P. (1993), *Il proemio, il sigillo e il libro di Teognide. Alcune osservazioni*, [w:] R. PRETAGOSTINI, (red.), *Tradizione e innovazione nella cultura greca da Omero all'età ellenistica (Scritti in onore di Bruno Gentili)*, t. I, Roma: Gruppo Editoriale Internazionale, s. 377–391.
- GIRAudeau M. (1984), *Les notions juridiques et sociales chez Hérodote: études sur le vo-cabulaire*, Paris: De Boccard.
- GIULIANI L. (2010), *Myth as past? On the temporal aspect of Greek depictions of le-gend*, [w:] L. FOXHALL, H.J. GEHRKE, N. LURAGHI (red.), *Intentional History: Spinning Time in Ancient Greece*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 35–55.
- YOUNI M.S. (ΓΙΟΥΝΗ Μ.Σ.) (2006), «Νόμος πόλεως. Δικαιοσύνη και νομοθεσία στην αρχαία ελληνική πόλιν: Οι αρχαϊκοί χρόνοι», Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- YOUNI M.S. (2015), *Councils of Elders and Aristocratic Government in the Cretan Poleis*, [w:] M. GAGARIN, A. LANNI (red.), *Symposion 2013: Vorträge zur griechischen und hellenistischen Rechtsgeschichte (Cambridge MA, 26.–29. August 2013)*, Wien: Ver-lag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, s. 103–126 (tekst w wolnym dostępie: <http://www.austriaca.at/>, 5.12.2022).
- YOUNI M.S. (2021), *Property, Law and Politics: Response to Emily Mackil*, [w:] K. HAR-TER-UIBOPUU, W. RIESS (red.), *Symposion 2019. Akten der Gesellschaft für griechische und hellenistische Rechtsgeschichte*, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften, s. 213–228 (tekst w wolnym dostępie: <http://www.aus-triaca.at/>, 7.12.2022).
- GLADIGOW B. (1965) *Sophia und Kosmos. Untersuchungen zur Frühgeschichte von σοφός und σοφία*, Hildesheim: Olms.
- GLOTZ G. (1904), *La solidarité de la famille dans le droit criminel en Grèce*, Paris: Albert Fontemoing (tekst w wolnym dostępie: <https://gallica.bnf.fr/>, 1.11.2020).
- GLOTZ G. (1928), *La cité grecque*, Paris: La Renaissance du Livre (tekst w wolnym dostępie: <https://gallica.bnf.fr/>, 1.11.2020).

- GLOTZ G. (1996) [1926¹], *Ancient Greece at work: an economic history of Greece from the Homeric period to the Roman conquest*, przeł. M.R. Dobie, London – New York: Routledge.
- GONZÁLEZ J.M. (2018), *Hesiod's Rhetoric of Exhortation*, [w:] A.C. LONEY, S. SCULLY (red.), *The Oxford Handbook of Hesiod*, Oxford: Oxford University Press, s. 157–174.
- GOSTOLI A. (1990), *Terpander. Introduzione, testimonianze, testo critico, traduzione e commento*, Roma: Edizioni dell'Ateneo.
- GOSTOLI A. (1993), *Il nomos citarodico nella cultura greca arcaica*, [w:] R. PRETAGOSTINI (red.), *Tradizione e innovazione nella cultura greca da Omero all'età ellenistica, Scritti in onore di B. Gentili*, t. I, Roma: Gruppo Editoriale Internazionale, 1993, s. 167–178.
- GOTTESMAN A. (2020), *The Sôphrosynê of Critias. Aristocratic Ethics after the Thirty Tyrants*, [w:] D.C. WOLFSDORF (red.), *Early Greek Ethics*, Oxford – New York: Oxford University Press, s. 243–261.
- GRAVER M. (1995), *Dog-Helen and Homeric Insult*, „Classical Antiquity” 14/1, s. 41–61.
- GRAZIOSI B. (2002), *Inventing Homer: The Early Reception of Epic*, Cambridge: Cambridge University Press.
- GREENE W. CH. (1944), *Moirai, Fate, Good, and Evil in Greek Thought*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- GREENBERG N.A. (1985), *Language, Meter, and Sense in Theognis (The Role of agathos 'noble', 'good')*, [w:] T. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara. Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 245–260.
- GRETHLEIN J. (2008), *Memory and material objects in the Iliad and the Odyssey*, „The Journal of Hellenic Studies” 128, s. 27–51.
- GRETHLEIN J. (2012), *Homer and Heroic History*, [w:] J. MARINCOLA, L. LLEWELLYN-JONES, C. MACIVER (red.), *Greek Notions of the Past in the Archaic and Classical Eras*, Edinburgh: Edinburgh University Press, s. 14–36.
- GRIBBLE D. (2015), *Basanos kai paidia: Image, Characterization, and Individuation in Sympotic Literature*, [w:] R. ASH, J. MOSSMAN, F.B. TITCHENER (red.), *Fame & Infamy. Essays for Christopher Pelling on Characterization in Greek and Roman Biography and Historiography*, Oxford: Oxford University Press, s. 1–16.
- GRIFFITH M. (1983), *Personality in Hesiod*, „Classical Antiquity” 2/1, s. 37–65.
- GRIFFITH M. (1990), *Contest and Contradiction in Early Greek Poetry*, [w:] M. GRIFFITH, D. MASTRONARDE (red.), *The Cabinet of the Muses*, Atlanta: Scholars Press, s. 185–207.
- GRIFFITH M. (2009), *Greek Lyric and the Place of Humans in the World*, [w:] F. BUDELMANN (red.), *The Cambridge Companion to Greek Lyric*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 72–94.

- GRONINGEN (VAN) B.A. (1960), *La composition littéraire archaïque grecque* („Verhandlungen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, afd. Letterkunde” 65/2), Amsterdam: Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij.
- GRONINGEN (VAN) B.A. (1966), *Théognis: le premier livre, Édité avec un commentaire*, Amsterdam: Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij.
- GZELLA S. (1985), *Pieśń biesiadna zwana skolionem*, „Meander” 40/7, s. 247–256.
- HADJIMICHAEL TH. A. (2019), *The Emergence of the Lyric Canon*, Oxford: Oxford University Press.
- HAGEL S., LYNCH T. (2015), *Musical Education in Greece and Rome*, [w:] W.M. BLOOMER (red.), *A Companion to Ancient Education*, Chichester: Wiley-Blackwell, s. 401–412.
- HAINSWORTH J.B. (1969), *Homer*, Oxford: Clarendon Press.
- HALL A., MILNER N. (1994), *Education and Athletics. Documents illustrating the Festivals of Oenoanda*, [w:] D. FRENCH (red.), *Studies in the History and Topography of Lycia and Pisidia: in Memoriam A.S. Hall*, London: British Institute of Archaeology, s. 7–47.
- HALL J.M. (2002), *Hellenicity: Between Ethnicity and Culture*, Chicago – London: University of Chicago Press.
- HALL J.M. (2011), *Historia Grecji archaicznej, ok. 1200–479 p.n.e.*, przeł. M. Komorowska, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego (= *A History of the Archaic Greek World, ca. 1200–479 BCE*, Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2014 [2007¹]).
- HALL J.M. (2013), *The Rise of State Action in the Archaic Age*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 9–21.
- HALLIWELL S. (2011), *Between Ecstasy and Truth. Interpretations of Greek Poetics from Homer to Longinus*, Oxford – New York: Oxford University Press.
- HAMDORF F.W. (1990), *Musik und Symposion*, [w:] K. VIERNEISEL, B. KAESER (red.), *Kunst der Schale, Kultur des Trinkens*, München: Staatliche Antikensammlungen und Glyptothek, s. 238–246.
- HAMMER D. (2002), *The Iliad as Politics: The Performance of Political Thought*, Norman: University of Oklahoma Press.
- HAMMER D. (2004), *Ideology, the Symposium, and Archaic Politics*, „The American Journal of Philology” 125/4, s. 479–512.
- HANINK J. (2017), *Lycurgan Athens and the making of classical tragedy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- HANSEN M.H. (1989), *Solonian Democracy in Fourth-Century Athens*, „Classica et Mediaevalia” 40, s. 71–99.

- HANSEN M.H. (2018), *Oral law in ancient Greece?*, [w:] P. PERLMAN (red.), *Ancient Greek Law in the 21st Century*, Austin: University of Texas Press, s. 172–192.
- HANSEN M.H. (2020), *Polis. Wprowadzenie do dziejów greckiego miasta-państwa w starożytności*, przeł. R. Kulesza, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- HANSEN M.H. (2021), *The Nature of Athenian Democracy*, [w:] D. PIOVAN, G. GIORGINI (red.), *Brill's Companion to the Reception of Athenian Democracy: From the Late Middle Ages to the Contemporary Era*, Leiden – Boston: Brill, s. 27–54.
- HARTWIG P. (1893), *Die griechischen Meisterschalen der Blüthezeit des strengen rothfigurigen Stiles*, Berlin: G. Reimer.
- HARRIS E.M. (2012), *Homer, Hesiod, and the "Origins" of Greek Slavery*, „REA” 114, s. 345–366 (tekst w wolnym dostępie: <https://www.revue-etudes-anciennes.fr/>, 27.11.2022).
- HARRIS E.M., LEWIS D.E. (2022), *What are early Greek laws about? Substance and procedure in archaic statutes, c. 650–450 BC*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 227–264.
- HARRISON E. (1902), *Studies in Theognis: Together with a Text of the Poems*, Cambridge: Cambridge University Press.
- HARVEY A.E. (1955), *The Classification of Greek Lyric Poetry*, „The Classical Quarterly” 5/3–4, s. 157–175.
- HAVELOCK E.A. (1969), *Dikaioisune. An Essay in Greek Intellectual History*, „Phoenix” 23/1, s. 49–70.
- HAVELOCK E.A. (1978), *The Greek Concept of Justice: From Its Shadow in Homer to Its Substance in Plato*, Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press.
- HAVELOCK E.A. (1982), *The Literate Revolution in Greece and Its Cultural Consequences*, Princeton: Princeton University Press.
- HAVELOCK E.A. (2006), *Muza uczy się pisać. Rozważania o oralności i piśmienności w kulturze Zachodu*, przeł. P. Majewski, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- HAVELOCK E.A. (2007), *Przedmowa do Platona*, przeł. P. Majewski, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- HAWKE J. (2011), *Writing Authority: Elite Competition and Written Law in Early Greece*, DeKalb: Northern Illinois University Press.
- HEATH M. (1985), *Hesiod's didactic poetry*, „Classical Quarterly” 35/2, s. 245–263 (tekst dostępny online: <https://eprints.whiterose.ac.uk/2654/1/Heathm.2.pdf>, 1.02.2021).
- HEINEMANN I. (1899), *Theognidea*, „Hermes” 34, s. 590–600.

- HENDERSON W.J. (1983), *Theognis 702–712: The Sisyphus-exemplum*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 15/3, s. 83–90.
- HERMAN G. (1987), *Ritualised Friendship and the Greek City*, Cambridge – London – New York – New Rochelle – Melbourne – Sydney: Cambridge University Press.
- HERMAN G. (2006), *Morality and Behaviour in Democratic Athens. A Social History*, Cambridge: Cambridge University Press.
- HEYWOOD A. (2008), *Ideologie polityczne. Wprowadzenie*, przeł. M. Habura, N. Orłowska, D. Stasiak, Warszawa: PWN.
- HIGHBARGER E.L. (1927), *A New Approach to the Theognis Question*, „Transactions and Proceedings of the American Philological Association” 58, s. 170–198.
- HIGHBARGER E.L. (1929), *Literary Imitation in the Theognidea*, „The American Journal of Philology, 50/4, s. 341–359.
- HIRZEL R. (1907), *Themis, Dike und Verwandtes. Ein Beitrag zur Geschichte der Rechts-idee bei den Griechen*, Hildesheim: Georg Olms.
- HOBDEN F. (2013), *The Symposium in Ancient Greek Society and Thought*, Cambridge: Cambridge University Press.
- HODKINSON S. (1998), *Lakonian Artistic Production and the Problem of Spartan Austerity*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *Archaic Greece: New Approaches and New Evidence*, London: Duckworth – The Classical Press of Wales, s. 93–117.
- HODKINSON S. (2009), *Was Sparta an Exceptional Polis?*, [w:] S. HODKINSON (red.), *Sparta: Comparative Approaches*, Swansea: The Classical Press of Wales, s. 417–472.
- HOFFMANN M. (1914), *Die ethische Terminologie bei Homer, Hesiod und den alten Elegikern und Jambographen. I: Homer*, Tübingen: Verlag der Buchhandlung Kloeres (tekst dostępny online: <https://archive.org/>, 20.04.2022).
- HÖLKEKAMP K.J. (1992a), *Arbitrators, Lawgivers and the „Codification of Law” in Archaic Greece. Problems and Perspectives*, „Mètis. Anthropologie des mondes grecs anciens” 7(1–2), s. 49–81 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 10.10.2020).
- HÖLKEKAMP K.J. (1992b), *Written Law in Archaic Greece*, „Proceedings of the Cambridge Philological Society” 38, 87–117.
- HÖLKEKAMP K.J. (1997), *Agorai bei Homer*, [w:] W. EDER, K.J. HÖLKEKAMP (red.), *Volk und Verfassung im vorhellenistischen Griechenland*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 1–19 (książka dostępna online: <https://archive.org/>, 28.12.2020).
- HÖLKEKAMP K.J. (1999), *Schiedsrichter, Gesetzgeber, und Gesetzgebung im archaischen Griechenland*, Stuttgart: Franz Steiner.

- HOLT T. (2017), *Fighting in the Shadow of Epic. The Motivations of Soldiers in Early Greek Lyric Poetry*, Oxford University (niepublikowana rozprawa doktorska dostępna online: <https://ora.ox.ac.uk/>, 2.11.2020).
- HOOKE J.T. (1975), *The Original Meaning of "Υβρις"*, „Archiv für Begriffsgeschichte” 19, s. 125–137.
- HOOKE J.T. (1987), *Homeric φίλος*, „Glotta” 65, s. 44–65.
- HUBBARD TH. K. (1998), *Popular Perceptions of Elite Homosexuality in Classical Athens*, „Arion” 6/1, s. 48–78.
- HUBBARD TH. K. (2000), *Pederasty and Democracy: The Marginalization of a Social Practice*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *Greek Love Reconsidered*, New York: Wallace Hamilton Press.
- HUBBARD TH. K. (2004), *The Dissemination of Epinician Lyric: Pan-Hellenism, Reperformance, Written Texts*, [w:] C.J. MACKIE (red.), *Oral performance and its context*, Leiden: Brill, s. 71–93.
- HUBBARD TH. K. (2007), *Theognis' Sphrêgis: Aristocratic speech and the paradoxes of writing*, [w:] C. COOPER (red.), *Politics of Orality*, Leiden – Boston: Brill, s. 191–215.
- HUBBARD TH. K. (2014), *Peer Homosexuality*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 128–149.
- HUDSON-WILLIAMS T. (1903), *Theognis and his Poems*, „The Journal of Hellenic Studies” 23, s. 1–23.
- HUDSON-WILLIAMS T. (1910), *The Elegies of Theognis and Other Elegies Included in the Theognidean Sylloge. A revised text based on a new collation of the Mutinensis Ms. with introduction, commentary and appendices*, London: G. Bell and Sons.
- HUFFMAN C.A. (2008), *The “Pythagorean Precepts” of Aristoxenus: Crucial Evidence for Pythagorean Moral Philosophy*, „The Classical Quarterly” 58/1, s. 104–119.
- HUMPHREYS S. (1988), *The Discourse of Law in Archaic and Classical Greece*, „Law and History: Review” 6/2, s. 465–493.
- HUNTER R. (2009), *Critical Moments in Classical Literature: Studies in the Ancient View of Literature and its Uses*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- HUNTER R. (2014), *Hesiodic Voices: Studies in the Ancient Reception of Hesiod's Works and Days*, Cambridge: Cambridge University Press.
- HUTTON P.H. (2013), *Reconsiderations of the Idea of Nostalgia in Contemporary Historical Writing*, „Historical Reflections” 39/3, s. 1–9 (dostęp online: <https://www.berghahnjournals.com/>, 4.04.2022).
- HÜBNER, L. (2022), *Tyrannical and Civic Reception of Homer – A Problem of Sources*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 330–362.

- HYMES D. (1975), *Breakthrough into performance*, [w:] D. Ben-Amos, K. Goldstein (red.), *Folklore: Performance and communication*, The Hague: Mouton, s. 11–74 (artykuł dostępny on-line w ramach serii *Documenti di lavoro e pre-pubblicazioni*, red. P. Fabbri, Rimini: Guaraldi: <https://shop.guaraldilab.com/>, 2.05.2020).
- IANNUCCI A. (2002), *La parola e l'azione. I frammenti simposiali di Crizia*, Bologna: Edizione d.u.press.
- IMMERWAHR H.B. (1962), *Book rolls on Attic vases studies*, [w:] C. HENDERSON (red.), *Classical, mediaeval and renaissance studies in honor of B.L. Ullman*, t. I, Rome, s. 17–48.
- IMMERWAHR H.B. (1973), *More book rolls on Attic vases*, „Antike Kunst” 16, s. 143–147.
- IMMERWAHR H.B. (1990), *Attic Script. A Survey*, Oxford: Clarendon Press.
- IMMISCH O. (1933), *Die Sphragis des Theognis*, „Rheinisches Museum für Philologie” 82, s. 298–304.
- IRWIN E. (2005), *Solon and Early Greek Poetry: The Politics of Exhortation*, Cambridge: Cambridge University Press.
- IRWIN E. (2006), *The transgressive elegy of Solon?*, [w:] J. BLOK, A. LARDINOIS (red.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden: Brill, s. 36–78.
- IRWIN-ZARECKA I. (2017) [1994¹], *Frames of Remembrance: The Dynamics of Collective Memory*, London – New York: Routledge.
- ISMARD P. (2010), *La cité des réseaux. Athènes et ses associations, vie-ier siècle av. J.-C.*, Paris: Publications de la Sorbonne (praca dostępna online: <https://books.openedition.org/>, 3.11.2022).
- ISMARD P. (2018), *Associations and Citizenship in Attica from Solon to Cleisthenes*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 145–159.
- ITGENSHORST T. (2014), *Denker und Gemeinschaft. Polis und Politisches Denken im Archaischen Griechenland*, Paderborn: Schoenigh.
- ITGENSHORST T. (2022), *Inside and Outside the Community: The Role of Political Thinking in the 'Rise of the polis'*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 203–226.
- JACOBY F. (1931), *Theognis* (Sonderausgabe aus den Sitzungsberichten der Preussischen Akademie der Wissenschaften, Phil.-hist. Klasse 10), Berlin: de Gruyter.
- JAEGER W. (1962) [1934¹], *Paideia*, t. I, przeł. M. Plezia, Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.

- JAEGER W. (2019) [1947¹], *Elogio del diritto*, przeł. M. Cacciari, N. Irti, [w:] M. CACCIARI, N. IRTI, *Elogio del diritto. Con un saggio di Werner Jaeger*, Milano, La nave di Teseo (wyd. elektroniczne).
- JANIK J. (2003), *Terms of the Semantic Sphere of δίκη and θέμις in the Early Greek Epic*, Kraków.
- JANKO R. (1994), *The Iliad: A Commentary. Vol. IV (Books 13–16)*, G.S. KIRK (red.), Cambridge: Cambridge University Press.
- JANKO R. (1998), *The Homeric Poems as Oral Dictated Texts*, „The Classical Quarterly” 48/1, s. 1–13.
- JANKOWSKA A. (2015), *Między Bliskim Wschodem a Grecją – pieniądz w okresie archaicznym*, „Acta Archaeologica Lodziensia” 61, s. 7–12 (tekst dostępny online: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/>, 8.12.2021).
- JEFFERY L.H. (1976), *Archaic Greece: The City-states, C. 700–500 B.C.*, London – Tonbridge: Benn.
- JOHNSON M.R. (2020), *The Ethical Maxims of Democritus of Abdera*, [w:] D.C. WOLFS-DORF (red.), *Early Greek Ethics*, Oxford – New York: Oxford University Press, s. 211–242.
- JOHNSON, M. (2023), *Bitchy ladies: domestic violence against ornatrices in Latin poetry*, [w:] E. COWAN, T. PARKIN (red.), *Domestic violence and vulnerability in the Roman world*, Oxford, Oxford University Press, s. 84–96.
- JONES G.S. (2014), *Voice of the People: Popular Symposia and the Non-Elite Origins of the Attic Skolia*, „Transactions of the American Philological Association” 144/2, s. 229–262.
- JONES G.S. (2016), *Observing Genre in Archaic Greek Skolia and Vase-Painting*, [w:] V. CAZZATO, A. LARDINOIS (red.), *The Look of Lyric: Greek Song and the Visual*, Leiden: Brill, s. 146–184 (tekst dostępny online: <https://brill.com/>, 10.07.2020).
- JONG I.J.F., DE (1992), *The Subjective Style in Odysseus' Wanderings*, „The Classical Quarterly” 42/1, s. 1–11.
- KAESER B. (1990), *Tradition durch dunkle Zeiten*, [w:] K. VIERNEISEL, B. KAESER (red.), *Kunst der Schale, Kultur des Trinkens*, München: Staatliche Antikensammlungen und Glyptothek, s. 194–196.
- KAHANE A. (2005), *Diachronic Dialogues. Authority and Continuity in Homer and the Homeric Tradition*, Lanham – Boulder – New York – Toronto – Oxford: Rowman & Littlefield Publishers.
- KAHN C.H. (1979), *The Art and Thought of Heraclitus. An edition of the fragments with translation and commentary*, Cambridge: Cambridge University Press.
- KAHN C.H. (1985), *Democritus and the Origins of Moral Psychology*, „The American Journal of Philology” 106/1, s. 1–31.

- KAMPAKOGLU A. (2019), *Studies in the Reception of Pindar in Ptolemaic Poetry*, Berlin – Boston: De Gruyter.
- KANTZIOS I. (2005), *Tyranny and the Symposium of Anacreon*, „Classical Journal” 100/3, 227–245.
- KARALUS A. (2022), *Pojęcie ideologii. Między krytyką ekonomii politycznej a hermeneutyką podejrzeń*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- KARAJEORGIOS G.K. (ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΣ Γ.Κ.) (2017), «Η έννοια της αρετής ως παιδευτικό ιδεώδες στα ποιήματα του Θέογνη», Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη.
- KAZANTZIDIS G., SPATHARAS D. (2018), Introductory: ‘Hope’, *elpis, spes: Affective and Non-affective Expectancy*, [w:] G. KAZANTZIDIS, D. SPATHARAS (red.), *Hope in Ancient Literature, History, and Art: Ancient Emotions I*, Berlin: de Gruyter, s. 1–31.
- KIRK G.S. (1962), *The Songs of Homer*, Cambridge: Cambridge University Press.
- KIRK G.S. (1985), *The Iliad: A Commentary. Vol. 1 (Books 1–4)*, Cambridge: Cambridge University Press.
- KISTLER E. (2004), „Kampf der Mentalitäten”: Ian Morris’ „Elitist-” versus „Middling-Ideology”?, [w:] R. ROLLINGER, CH. ULF (red.), *Griechische Archaik: Interne Entwicklungen – Externe Impulse*, Berlin: Akademie Verlag, s. 145–176.
- KISTLER E. (2020), *Zwischen stasis und eunomia. Bankethäuser und soziale Gruppenbildung im archaischen Griechenland*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 119–155.
- KLEVE K. (1964), *Ἀπραγμοσύνη and Πολυπραγμοσύνη: Two Slogans in Athenian Politics*, „Symbolae Osloenses” 39, s. 83–88.
- KLOOSTER J. (2014), *New Philology and ancient Editors, Some Dynamicis of Textual Criticism*, [w:] R. BOD, T. WESTSTEIJN, J. MAAT (red.), *The Making of the Humanities III*, Amsterdam: Amsterdam University Press, s. 251–265.
- KNODELL A.R. (2021), *Societies in Transition in Early Greece: An Archaeological History*, Oakland: University of California Press.
- KNOX B. (2003) [1985¹], *Theognis*, [w:] P. EASTERLING, B. KNOX (red.), *The Cambridge History of Classical Literature*, t. 1, Cambridge: Cambridge University Press, s. 136–145.
- KOLLER H. (1972), „Επος, „Glotta” 50/1–2, s. 16–24.
- KOMORNICKA A.M. (1979), *Studia nad Pindarem i archaiczną liryką grecką. W kręgu pojęć prawdy i fałszu*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- KOMORNICKA A.M. (1980), *Pindar i Platon o roli poetów i poezji*, „Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego” 34/1 (1980), s. 1–15.

- KONING H.H. (2010), *Hesiod: The Other Poet. Ancient Reception of a Cultural Icon*, Leiden – Boston: Brill.
- KONING H.H. (2018), *The Hesiodic Question*, [w:] A.C. LONEY, S. SCULLY (red.), *The Oxford Handbook of Hesiod*, Oxford: Oxford University Press, s. 17–29.
- KONSTAN D. (1995), *Greek Comedy and Ideology*, New York – Oxford: Oxford University Press.
- KONSTAN D. (1997), *Friendship in the Classical World*, Cambridge: Cambridge University Press.
- KONSTAN D. (1998), *Reciprocity and Friendship*, [w:] C. GILL, N. POSTLETHWAITE, R. SEAFORD (red.), *Reciprocity in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 279–301.
- KONSTAN D. (2006), *The Emotions of the Ancient Greeks: Studies in Aristotle and Classical Literature*, Toronto – Buffalo – London: University of Toronto Press.
- KONSTANTAKOS I. (2005), *Amasis, Bias and the Seven Sages as Riddlers*, „Würzburger Jahrbücher für die Altertumswissenschaft” 29, s. 11–46.
- KORNATOWSKI W. (1950), *Rozwój pojęć o państwie w starożytnej Grecji*, Warszawa – Toruń: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych.
- KOTANSKY R. (1993), *P. Berol 21220 = Theognis, Elegiae I, 917–933*, „Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik” 96, s. 1–5 (tekst dostępny online: <http://www.uni-koeln.de/>, 1.05.2020).
- KOWALZIG B. (2004), *Changing Choral Worlds: Song-Dance and Society in Athens and Beyond*, [w:] P. Murray, P. Wilson (red.), *Music and the Muses: The Culture of 'Mousike' in the Classical Athenian City*, Oxford: Oxford University Press, s. 39–65.
- KOWALZIG B. (2007), *Singing for the Gods. Performances of Myth and Ritual in Archaic and Classical Greece*, Oxford: Oxford University Press.
- KROLL J. (1936), *Theognis-Interpretationen*, Leipzig: Dieterich'sche Verlagsbuchhandlung (Philologus, Supplementum 29/1).
- KUCHARSKI J. (2012), *Pieśń Eryinii. Język zemsty i jej figury w attyckich tragediach rodu Atrydów*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- KURKE L. (1989), *ΚΑΠΗΛΕΙΑ and Deceit: Theognis 59–60*, „American Journal of Philology” 110/4, s. 535–544.
- KURKE L. (1990), *Pindar's Sixth Pythian and the Tradition of Advice Poetry*, „Transactions of the American Philological Association” 120, s. 85–107.
- KURKE L. (1991), *The Traffic in Praise: Pindar and the Poetics of Social Economy*, Ithaca: Cornell University Press.
- KURKE L. (1992), *The Politics of ἀβροσύνη in Archaic Greece*, „Classical Antiquity” 11/1, s. 91–120.

- KURKE L. (1997), *Inventing the "Hetaira": Sex, Politics, and Discursive Conflict in Archaic Greece*, „Classical Antiquity” 16/1, s. 106–150.
- KURKE L. (1999), *Coins, Bodies, Games and Gold: The Politics of Meaning in Archaic Greece*, Princeton: Princeton University Press.
- KURKE L. (2011) *Aesopic Conversations: Popular Tradition, Cultural Dialogue, and the Invention of Greek Prose*, Princeton: Princeton University Press.
- KURYŁOWICZ M. (2019), *Aequitas i iustitia w rzymskiej praktyce prawnej*, „Annales UMCS. Sectio G” 61.1, s. 173–188 (tekst w wolnym dostępie: <http://dlibra.umcs.lublin.pl/>, 22.09.2021).
- LACLAU E. (1997), *The Death and Resurrection of the Theory of Ideology*, „MLN” 112/3, s. 297–321.
- LAMBERT W.G. (1996) [1963¹], *Babylonian Wisdom Literature*, Winona Lake, Indiana: Eisenbrauns.
- LAMBERTON R. (1988), *Hesiod*, New Haven – London: Yale University Press.
- LAMPERT L. (2010), *How Philosophy Became Socratic: A Study of Plato's "Protagoras", "Charmides", and "Republic"*, Chicago – London: University of Chicago Press.
- LANATA G. (1963), *Poetica pre-platonica. Testimonianze e frammenti*, Firenze: La Nuova Italia.
- LANE FOX R. (2000), *Theognis: An Alternative to Democracy*, [w:] R. BROCK, S. HODKINSON (red.), *Alternatives to Athens: Varieties of Political Organization and Community in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 35–51.
- LANNI A. (2006), *Law and Justice in the Courts of Classical Athens*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- LANNI A. (2009), *Social Norms in the Courts of Ancient Athens*, „The Journal of Legal Analysis” 12, s. 691–736.
- LANNI A. (2013), *Law and Democracy in Classical Athens*, [w:] J. ARNASON, K. RAAFLAUB, P. WAGNER (red.), *The Greek Polis and the Invention of Democracy. A Politico-Cultural Transformation and its Interpretations*, Chichester, UK: Wiley–Blackwell, s. 163–181.
- LANNI A. (2016), *Law and Order in Ancient Athens*, Cambridge: Cambridge University Press.
- LANNI A. (2018), *From Anthropology to Sociology: New Directions in Ancient Greek Law Research*, [w:] P. PERLMAN (red.), *Ancient Greek Law in the 21st Century*, Austin: University of Texas Press, s. 157–171.
- LAPINI W. (1995a), *I frammenti alcibiadei di Crizia: Crizia amico di Alcibiade? (I)*, „Prometheus” 21/2, s. 1–14.
- LAPINI W. (1995b), *I frammenti alcibiadei di Crizia: Crizia amico di Alcibiade? (II)*, „Prometheus” 21/2, s. 111–130.

- LARDINOIS A. (1997), *Modern Paroemiology and the Use of Gnomai in Homer's Iliad*, „Classical Philology” 92/3, s. 213–234.
- LARDINOIS A. (2003), *The Wrath of Hesiod: Angry Homeric Speeches and the Structure of Hesiod's Works and Days*, „Arethusa” 36/1, s. 1–20.
- LARDINOIS A. (2006), *Have we Solon's verses?*, [w:] J. BLOK, A. LARDINOIS (red.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden: Brill, s. 15–35.
- LARDINOIS A. (2020), *New Philology and the Classics: Accounting for Variation in the Textual Transmission of Greek Lyric and Elegiac Poetry*, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 39–71.
- LARDINOIS A. (2021), *Sappho's Personal Poetry*, [w:] P. FINGLASS, A. KELLY (red.), *The Cambridge Companion to Sappho*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 163–174.
- LATACZ J. (1968), ἄπτερος μῦθος – ἄπτερος φάτις: ungeflügelte Worte?, „Glotta” 46/1–2, s. 27–47.
- LATACZ J. (1977), *Kampfparänese, Kampfdarstellung und Kampfwirklichkeit in der Ilias, bei Kallinos und Tyrtaios*, München: Beck.
- LATACZ J. (1985), *Homer. Der erste Dichter des Abendlandes*, München – Zürich: Artemis.
- LATTE K. (1946) *Der Rechtsgedanke im archaischen Griechentum*, „Antike und Abendland” 2/1, s. 63–76.
- LEAF W. (1887), *The Trial Scene in Iliad XVIII*, „The Journal of Hellenic Studies” 8, s. 122–132.
- LEAR A. (2011), *The pederastic elegies and the autorship of the Theognidea*, „The Classical Quarterly” 61/1, s. 378–393.
- LEAR A. (2014), *Ancient Pederasty: An Introduction*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 102–127.
- LEAR A., CANTARELLA E. (2008), *Images of Pederasty: Boys Were Their Gods*, London – New York: Routledge.
- LEDUC C. (1976), *La Constitution d'Athènes attribuée à Xénophon. Traduction et commentaire*, Paris: Belles Lettres.
- LEE M.M. (2015), *Body, Dress, and Identity in Ancient Greece*, New York: Cambridge University Press.
- LEFKOWITZ M.R. (1978), *The Poet as Hero: Fifth-Century Autobiography and Subsequent Biographical Fiction*, „The Classical Quarterly” 28/2, s. 459–469.

- LEFKOWITZ M.R. (2012) [1981¹], *The Lives of the Greek Poets (Second Edition)*, Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- LEPPIN H. (2013), *Unlike(ly) Twins? Democracy and Oligarchy in Context*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 146–158.
- LENGAUER W. (1981), *Isonomia*, „Przegląd Historyczny” 72/4, s. 609–635.
- LENGAUER W. (1994), *Religijność starożytnych Greków*, Warszawa: PWN.
- LENGAUER W. (1999), *Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego*, Warszawa: Wydawnictwo DiG.
- LENGAUER W. (2011a), *Wstęp (mit i religia)*, [w:] W. LENGAUER, P. MAJEWSKI, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 139–141.
- LENGAUER W. (2011b), *Człowiek a bogowie. Kontakty z bóstwem w wierzeniach greckich*, [w:] W. LENGAUER, P. MAJEWSKI, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 237–249.
- LENGAUER W. (2023), *Eros Greków*, Kraków: Homini.
- LENZ A. (1980), *Das Proöm des frühen griechischen Epos: ein Beitrag zum poetischen Selbstverständnis*, Bonn: Rudolf Habelt Verlag.
- LESHEM D. (2013), *Oikonomia redefined*, „Journal of the History of Economic Thought” 35/1, s. 43–61.
- LESKY A. (1961), *Göttliche und menschliche Motivation im homerischen Epos*, Heidelberg: C. Winter (s. 22–44 tekstu dostępne pt. *Motivation by Gods and Men* w przekładzie H.M. Harvey’a w: F. DE JONG (red.), *Homer: Critical Assessments*, t. 2, London – New York: Routledge, 1999, s. 384–403).
- LESKY A. (1983), «Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας», przeł. Αγαπητός Γ. Τσοπανάκης, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη IKE (= *Geschichte der Griechischen Literatur*, Bern: Francke, 1957).
- LESKY A. (1985), *Grundzüge griechischen Rechtsdenkens*, „Wiener Studien” 98, s. 5–40.
- LESKY A. (1986), *Grundzüge griechischen Rechtsdenkens II*, „Wiener Studien” 99, s. 5–26.
- LEVINE D.B. (1985), *Symposium and the Polis*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 176–196.
- LEVIS M. (JR.) (2015), *Eutyfron. Interpretacja*, tłum. R. Kuczyński, J. Tokarski, [w:] P. NOWAK (red.), *Platon. Eutyfron*, Warszawa: Fundacja Augusta Hrabiego Cieszkowskiego, s. 100–165.

- LÉVY E. (1998), *Dikè chez Homère: entre privé et public*, „Ktèma” 23, s. 71–79.
- LEWIS J.M. (1985), *Eros and the Polis in Theognis Book II*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 197–222.
- LEWIS J.D. (2006), *Solon the Thinker. Political Thought in Archaic Athens*, London – New Delhi – New York – Sydney: Bloomsbury.
- LEWIS J.D. (2007), *Early Greek Lawgivers*, London: Bristol Classical Press.
- LEYPOLD C. (2008), *Bankettgebäude in Griechischen Heiligtümern*, Wiesbaden: Reichert Verlag.
- L'HOMME-WÉRY (1996), *La notion d'harmonie dans la pensée politique de Solon*, „Kernos” 9, s. 145–159 (tekst dostępny online: <https://journals.openedition.org/kernos/pdf/1164>, 3.08.2021).
- LIBERMAN G. (2016), *Some Thoughts on the Symposiastic Catena, Aisakos, and Skolia*, [w:] V. CAZZATO, D. OBBINK, E.E. PRODI (red.), *The Cup of Song: Studies on Poetry and the Symposion*, Oxford University Press, s. 42–62.
- LINDENLAUF A. (2014), *Agora in the Greek World*, [w:] C. SMITH (red.), *Encyclopedia of Global Archaeology*, t. 1, New York: Springer, s. 69–78.
- LISSARRAGUE F. (1990a), *The Aesthetics of the Greek Banquet. Images of Wine and Ritual*, przeł. A. Szegedy-Maszak, Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- LISSARRAGUE F. (1990b), *Sacrificial Meal and Symposion: Two Models of Civic Institutions in the Archaic City?*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposion*, Oxford: Clarendon Press, s. 14–33.
- LLOYD G.E.R. (1979), *Magic, Reason and Experience: Studies in the Origins and Development*, Cambridge: Cambridge University Press.
- LLOYD G.E.R. (1987), *The Revolutions of Wisdom: Studies in the Claims and Practice of Ancient Greek Science*, Berkeley – Los Angeles: University of California Press.
- LLOYD-JONES H. (1971a), *The Justice of Zeus*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- LLOYD-JONES H. (1971b), *La giustizia di Zeus nell'Iliade*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 12, s. 62–91.
- LLOYD-JONES H., PARSON P. (ed.) (1983), *Supplementum Hellenisticum*, Berlin – New York: de Gruyter, 1983.
- LOMBARDO M. (1979), *Elementi per una discussione sulle origini e funzioni della moneta coniata*, „Annali dell'Istituto Italiano di Numismatica” 27, s. 75–121.
- LOMBARDO M. (1988), *Pratiche di commensalità e forme di organizzazione sociale nel mondo greco: Symposia e syssitia*, „Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa. Classe di Lettere e Filosofia” 18/2, s. 263–286.

- LOMBARDO M. (1997), *Circolazione monetaria e attività commerciali tra VI e IV secolo*, [w:] S. SETTIS (red.), *I Greci. Storia. Cultura. Arte. Società. 2. Una storia greca, II. Definizione*, Torino: Einaudi, s. 681–706.
- LONEY A.C., SCULLY S. (2018), *Introduction*, [w:] A.C. LONEY, S. SCULLY (red.), *The Oxford Handbook of Hesiod*, Oxford: Oxford University Press, s. 1–14.
- LONG A.A. (1970), *Morals and Values in Homer*, „The Journal of Hellenic Studies” 90, s. 121–139 (przedruk artykułu w: F. DE JONG (red.), *Homer: Critical Assessments*, t. 2, London – New York: Routledge, 1999, s. 305–331).
- LORD A.B. (1953), *Homer's Originality: Oral Dictated Texts*, „Transactions and Proceedings of the American Philological Association” 84, s. 124–134.
- LORD A.B. (1960), *The Singer of Tales*, Cambridge: Harvard University Press.
- LOWENSTAM S. (1997), *Talking Vases. The Relationship between the Homeric Poems and Archaic Representations of Epic Myth*, „Transactions of the American Philological Association” 127, s. 21–76.
- LUCAS J. (1893), *Studia Theognidea*, Berolini: R. Heinrich.
- LUNDGREEN CH. (2020), *Schlüsselmonopole oder Governance-Funktionen? Alternative Annäherungen an Staatlichkeit in der griechischen Archaik*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 157–192.
- LURAGHI N. (2009), *Helots, Spartans and Barbarians: Historiography and Representations*, [w:] S. HODKINSON (red.), *Sparta: Comparative Approaches*, Swansea: The Classical Press of Wales, s. 261–304.
- LURAGHI N. (2013), *One-Man Government*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 131–145.
- LYNCH K.M. (2011), *The Symposium in Context: Pottery from a Late Archaic House near the Athenian Agora*, Princeton: American School of Classical Studies at Athens (*Hesperia Supplements*).
- ŁANOWSKI J. (1962), *Jakuba Burckhardta obraz antyku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 7 / 1–2 (1962) s. 123–129.
- ŁYCZKOWSKA K. (2014) [1998¹], *Babilońska literatura mądrości*, Warszawa: Dialog.
- MA, J. (2024), *Polis: A New History of the Ancient Greek City-State from the Early Iron Age to the End of Antiquity*, Princeton: Princeton University Press.
- MACDOWELL D.M. (1976), *Hybris in Athens*, „Greece & Rome” 23/1, s. 14–31.
- MACKIL E. (2021), *Confiscation, Exile, and Return: The Property Problem and its Legal Solutions*, [w:] K. HARTER-UIBOPUU, W. RIESS (red.), *Symposion 2019. Akten der Gesellschaft für griechische und hellenistische Rechtsgeschichte*, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften, s. 185–211 (tekst w wolnym dostępie: <http://www.austriaca.at/>, 7.12.2022).

- MACLACHLAN B. (1997), *Personal Poetry*, [w:] D.E. GERBER (red.), *A Companion to Greek Lyric Poets*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 133–220.
- MACLEOD L. (2001), *Dolos and Dike in Sophokles' Elektra*, Leiden – New York – Köln: Brill.
- MADSON L.N. – SMITH. A.C. (2024), *Oligarchia Revisited*, "Klio" 106(1), s. 58–99.
- MAGRIS A. (2008), *Destino, provvidenza, predestinazione: dal mondo antico al cristianesimo*, Brescia: Morcelliana.
- MAINE H.S. (1963) [1861¹], *Ancient Law*, Boston: Beacon Press.
- MAJEWSKI P., NAPIÓRKOWSKI M. (red.) (2018), *Antropologia pamięci. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- MALTOMINI F. (2003), *Theognidea*, [w:] M.S. FUNGHI (red.), *Aspetti di letteratura gnomica nel mondo antico*, t. 1, Firenze: L.S. Olschki, s. 203–224.
- MALTOMINI F. (2004), *Sulla trasmissione dei «Detti dei Sette Sapienti»*, [w:] M.S. FUNGHI (red.), *Aspetti di letteratura gnomica nel mondo antico*, t. 2, Firenze: L.S. Olschki, s. 1–24.
- MANN CH. (2007), *Die Demagogen und das Volk. Zur politischen Kommunikation im Athen des 5. Jahrhunderts v. Chr.*, Berlin: Akademie Verlag GmbH (Klio. Beiträge zur Alten Geschichte, Beihefte, Neue Folge. Band 13).
- MARCOTE D. (2001), *Denys le Périégète dans l'Italie normande. Un nouveau témoin de la glose latine du corpus poétique de Paris*, *Suppl. gr.* 388, „Revue des Études grecques” 114, s. 190–221.
- MARINCOLA J. (1997), *Authority and Tradition in Ancient Historiography*, Cambridge: Cambridge University Press.
- MARKOWSKA B. (2015), *Kapitał jako kategoria analityczna: Marks – Bourdieu*, „Zoon Politikon” 6, s. 109–125 (tekst dostępny on-line w wolnym dostępie: <https://www.civitas.edu.pl/>, 8.06.2021).
- MARKS J. (2005), *The Ongoing Neikos: Thersites, Odysseus, and Achilles*, „American Journal of Philology” 126, s. 1–31.
- MARÓTI E. (1967), *Zum römerzeitlichen Weiterleben des Theognis*, „Acta antiqua Academiae Hungaricae” 15, s. 153–158.
- MARR J.L., RHODES P.J. (2008), *'The Old Oligarch' or The Constitution of the Athenians Attributed to Xenophon*, Oxford: Oxbow Books.
- MARTIN R.P. (1983), *Healing, Sacrifice, and Battle: Amechania and Related Concepts in Early Greek Poetry*, Innsbruck: Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft.
- MARTIN R.P. (1984), *Hesiod, Odysseus, and the Instruction of Princes*, „Transactions of the American Philological Association” 114, s. 29–48.
- MARTIN R.P. (1989), *The Language of Heroes. Speech and Performance in the Illiad*, Ithaca – London: Cornell University Press (książka w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/CHS>, 10.05.2020).

- MARTIN R.P. (1992), *Hesiod's Metanastic Poetics*, "Ramus" 21/1, s. 11–13.
- MARTIN R.P. (1998), *The Seven Sages as Performers of Wisdom*, [w:] C. DOUGHERTY, L. KURKE (red.), *Cultural Poetics in Archaic Greece: Cult, Performance, Politics*, New York: Oxford University Press, s. 108–130.
- MARTIN R.P. (2000), *Wrapping Homer Up: Cohesion, Discourse, and Deviation in the Iliad*, [w:] A. SHARROCK, H. MORALES (red.), *Intratextuality: Greek and Roman Textual Relations*, Oxford: Oxford University Press, s. 43–65.
- MARTIN R.P. (2001a), *Rhapsodizing Orpheus*, „Kernos” 14, s. 23–33 (tekst dostępny online: <https://journals.openedition.org/kernos/>, 3.05.2021).
- MARTIN R.P. (2001b), *Just Like a Woman: Enigmas of the Lyric Voice*, [w:] A. LARDINOIS, L. MCCLURE (red.), *Making Silence Speak: Women's Voices in Greek Literature and Society*, Princeton: Princeton University Press, 2001s. 55–74.
- MARTIN R.P. (2005), *Epic as Genre*, [w:] J. FOLEY (red.), *A Companion to Ancient Epic*, Malden, MA: Blackwell, s. 9–19.
- MARTIN R.P. (2009), *Read on arrival*, [w:] R. HUNTER, I. RUTHERFORD (red.), *Wandering Poets in Ancient Greek Culture: Travel, Locality and Pan-Hellenism*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 80–104.
- MARTIN R.P. (2015), *Festivals, Symposia, and the Performance of Greek Poetry*, [w:] P. DESTREE, P. MURRAY (red.), *A Companion to Ancient Aesthetics*, Malden, MA – Oxford: Wiley Blackwell, s. 17–30.
- MARTIN R.P. (2020a), *Homer in a World of Song*, [w:] C.O. PACHE (red.), *The Cambridge Guide to Homer*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 36–48.
- MARTIN R.P. (2020b), *Mythologizing Performance*, Ithaca – London: Cornell University Press.
- MARTINELLI M. CH. (2012) [1995¹], *Gli strumenti del poeta: elementi di metrica greca*, Bologna: Cappelli Editore.
- MASLOV B. (МАСЛОВ Б.) (2012), *Оппозиция «Восток-Запад» в истории сравнительной поэтики*, „Arbor Mundi/Мировое древо” 19, s. 71–94 (wolny dostęp: <http://ivgi.org/sites/ivgi.org/>, 5.06.2020).
- MASLOV B. (2015), *Pindar and the Emergence of Literature*, Cambridge: Cambridge University Press.
- MASLOV B. (2016), *The Genealogy of the Muses: An Internal Reconstruction of Archaic Greek Metapoetics*, „American Journal of Philology” 137/3, s. 411–446 (artykuł w wolnym dostępie: <https://muse.jhu.edu/article/629220>, 22.04.2020).
- MASTERSON M. (2014), *Studies of Ancient Masculinity*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 17–30.

- MATTHEWS V.J. (1974), *Panyassis of Halikarnassos: Text and Commentary*, Lugdunum Batavorum (Leiden): Brill.
- MATUCHNIAK-KRASUSKA A. (2015), *Koncepcja habitusu u Pierre'a Bourdieu*, „Hybris” 31/4, s. 77–111 (artykuł w wolnym dostępie: <http://cejsh.icm.edu.pl/>, 2.12.2021).
- MAURIAND O. (2015), *A Samian Leopard? Megas, his ancestors and strategies of social differentiation in archaic Samos*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *'Aristocracy' in Antiquity: Redefining Greek and Roman Elites*, Swansea: Classical Press of Wales, s. 259–285.
- MAZON P. (1947) [1928¹], *Hésiode. Théogonie. Les travaux et les jours. Le bouclier*, Paris: Les Belles Lettres.
- MCGINN T.A.J. (2014), *Prostitution. Controversies and New Approaches*, [w:] TH.K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 83–101.
- MÉAUTIS G. (1949), *Théognis* (v. 237–254), „Revue des Études Anciennes” 51/1–2, s. 16–25 (artykuł w wolnym dostępie: <https://www.persee.fr/>, 26.04.2020).
- MEIER M. (1998), *Aristokraten und Damoden : Untersuchungen zur inneren Entwicklung Spartas im 7. Jahrhundert v. Chr. und zur politischen Funktion der Dichtung des Tyrtaios*. Stuttgart: Steiner.
- MEIGGS R., LEWIS D. (1969), *A Selection of Greek Historical Inscriptions to the End of the Fifth Century B.C.*, Oxford: Clarendon Press.
- MEISTER J.B. (2020a), *Geltungskonkurrenz zwischen Praktiken des Prestigeerwerbs als Problem des archaischen Adels*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 39–60.
- MEISTER J.B. (2020b), *„Adel” und gesellschaftliche Differenzierung im archaischen und frühklassischen Griechenland*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
- MEISTER J.B. (2022), *“Bought, Not Wed!” Hesiod and the Aristocratic “Peasants”*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 115–135.
- MEISTER J.B., SEELENTAG G. (2020), *Konkurrenz Und Institutionalisierung. Neue Perspektiven auf die griechische Archaik*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 11–38.
- MELE A. (1979), *Il commercio greco arcaico: Prexis ed emporie*, Naples: Institut Français de Naples (dostęp online: <https://books.openedition.org/pcjb/985?lang=en>, 12.12.2021).

- MEYER M. (2022), *Shaping History: The Case of the Tyrannicides and the Marathonomachoi*, [w:] M. CHRISTOPOULOS, A. PAPACHRYSTOSOMOU, A.P. ANTONOPOULOS (red.), *Myth and History: Close Encounters*, Berlin – Boston: Brill, s. 99–117.
- MICHELINI A. (1978), "Ὑβρις and Plants", *„Harvard Studies in Classical Philology”* 82, s. 35–44.
- MIKALSON J.D. (2010), *Greek Popular Religion in Greek Philosophy*, Oxford: Oxford University Press.
- MILLER A.M. (1986), *From Delos to Delphi: A Literary Study of the Homeric Hymn to Apollo*, Leiden: Brill.
- MILLER M. (1971), *Solon's Coinage*, „*Arethusa*” 4/1, s. 25–47.
- MILLETT P. (1984), *Hesiod and his World*, „*Proceedings of the Cambridge Philological Society*” 30/210, s. 84–115.
- MITCHELL L.G. (1997), *Greeks Bearing Gifts. The Public Use of Private Relationships in the Greek World, 435–323 BC*, Cambridge: Cambridge University Press.
- MITTICA M.P. (1996), *Il divenire dell'ordine. L'interazione normativa nella società omerica*, Milan: Giuffrè.
- MITTICA M.P. (2015), *When the world was mousiké: on the origins of the relationship between law and music*, „*Law and Humanities*” 9/1, s. 29–54.
- MODINI F. (2020), *Playing with Terpander & Co.: Lyric, Music, and Politics in Aelius Aristides' To the Rhodians: Concerning Concord*, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 417–438.
- MOORE C. (2020), *Calling Philosophers Names: On the Origin of a Discipline*, Princeton: Princeton University Press.
- MOJSIK T. (2008), *Muzy, kultura, edukacja*, „*Ars Regia*” 10/17, s. 25–48.
- MOJSIK T. (2011), *Antropologia metapoetyki. Muzy w kulturze greckiej od Homera do końca V w. p.n.e.*, Warszawa: Neriton.
- MONDOLFO R. (2012) [1958¹], *La comprensione del soggetto umano nell'antichità classica*, Milano: Bompiani.
- MORGAN K. (2008), *Generic Ethics and the Problem of Badness in Pindar*, [w:] I. SLUITER, R. ROSEN (red.), *Kakos. Badness and Anti-Value in Classical Antiquity*, Leiden: Brill, s. 29–57.
- MORRIS I. (1986a), *The Use and Abuse of Homer*, „*Classical Antiquity*” 5/1, s. 81–138 (przedruk tekstu w: I.F. DE JONG (red.), *Homer: Critical Assessments*, t. 2, London – New York: Routledge, 1999, s. 53–76).
- MORRIS I. (1986b), *Gift and Commodity in Archaic Greece*, „*Man (New Series)*” 21/1, s. 1–17.

- MORRIS I. (1987), *Burial and Ancient Society: The Rise of the Greek City-State*, Cambridge: Cambridge University Press.
- MORRIS I. (1989), *Attitudes toward Death in Archaic Greece*, „Classical Antiquity 8/2, s. 296–320.
- MORRIS I. (1996), *The Strong Principle of Equality and the Archaic Origins of Greek Democracy*, [w:] J. OBER, CH. HEDRICK (red.), *Dēmokratia: A Conversation on Democracies, Ancient and Modern*, Princeton: Princeton University Press, s. 19–48.
- MORRIS I. (1998), *Archaeology and Archaic Greek History*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *Archaic Greece: New Approaches and New Evidence*, London: Duckworth – The Classical Press of Wales, s. 1–92.
- MORRIS I. (1999), *Foreword*, [w:] M. FINLEY, *The Ancient Economy*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press, s. IX–XXXVI.
- MORRIS I. (2000), *Archeology as Cultural History: Words and Things in Iron Age Greece*, Oxford: Blackwell.
- MORRIS I. (2009), *The Eighth-Century Revolution*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 64–80.
- MORRISON A.D. (2012), *Performance, Re-performance and Pindar's Audiences*, [w:] P. AGÓCS, C. CAREY, R. RAWLES (red.), *Reading the Victory Ode*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 111–133.
- MURRAY O. (1983), *The Greek Symposion in History*, [w:] E. GABBA (red.), *Tria Cordia: Scritti in onore di Arnaldo Momigliano*, Como: Edizioni New Press, s. 257–272.
- MURRAY O. (1990a), *Sympotic History*, [w:] O. MURRAY (ed.), *Sympotica. A Symposium on the Symposion*, Oxford: Oxford University Press, s. 3–13.
- MURRAY O. (1990b), *The affair of the mysteries: democracy and the drinking group*, [w:] O. MURRAY (ed.), *Sympotica. A Symposium on the Symposion*, Oxford: Oxford University Press, s. 149–161.
- MURRAY O. (1990c), *The Solonian Law of hybris*, [w:] P. CARTLEDGE, P. MILLETT, S. TODD (red.), *Nomos. Essays in Athenian Law, Politics and Society*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 139–145 (= *Le legge soloniana sulla hybris*, *Annali dell'Istituto Universitario Orientali di Napoli* 9 (1987), s. 117–125).
- MURRAY O. (1992), *Les règles du symposion ou comment problématiser le plaisir*, [w:] M. AURELL, O. DUMOULIN, F. THELAMON (red.), *La sociabilité à table. Comensalité et convivialité à travers les âges*, Rouen: Publications de l'Université de Rouen, s. 65–68.
- MURRAY O. (1994), *Nestor's Cup and the Origins of the Greek Symposion*, „Annali dell'Istituto Universitario Orientali di Napoli” 1, s. 47–54.

- MURRAY O. (1995), *Forms of Sociality*, [w:] J.P. VERNANT (red.), *The Greeks*, Chicago: University of Chicago Press, s. 218–253.
- MURRAY O. (1999), *Introduction*, [w:] J. BURCKHARDT, *The Greeks and Greek Civilization*, przeł. S. Stern, New York: St. Martin's Griffin, s. XI–XLIV.
- MURRAY O. (2004), *Narodziny Grecji*, przeł. A. Twardecki, Warszawa: Prószyński i S-ka (= *Early Greece*, London – Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1993 [1978¹]).
- MURRAY O. (2009), *The Culture of the Symposium*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 508–523.
- MURRAY O. (2016a), *The Symposium between East and West*, [w:] V. CAZZATO, D. OBBINK, E.E. PRODI (red.), *The Cup of Song: Studies on Poetry and the Symposium*, Oxford University Press, s. 17–27.
- MURRAY O. (2016b), *Volence at the Symposium*, [w:] W. RIESS, G.G. FAGAN (red.), *The Topography of Violence in the Greco-Roman World*, Ann Arbor: University of Michigan Press, s. 195–206.
- MURRAY O. (2018), *The Symposium: Drinking Greek Style. Essays on Greek Pleasure 1983–2017*, V. CAZZATO (ed.), Oxford: Oxford University Press.
- MURRAY JR. R.D. (1965), *Theognis 341–350*, „Transactions of the American Philological Association” 96, s. 227–281.
- NADEAU R. (2010), *Les manières de table dans le monde gréco-romain. Tables des hommes*. Rennes –Tours: Presses universitaires de Rennes / Presses universitaires François-Rabelais.
- NAGY G. (1979), *The Best of the Achaeans*, Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- NAGY G. (1981), *Another Look at Kleos Aphthiton*, „Würzburger Jahrbücher für die Altertumswissenschaft” 7, s. 113–116.
- NAGY G. (1982), *Theognis of Megara: The Poet as Seer, Pilot, and Revenant*, „Arethusa” 15(1/2), s. 109–128.
- NAGY G. (1983), *Poet and Tyrant: “Theognidea” 39–52, 1081–1082b*, „Classical Antiquity (Studies in Classical Lyric: A Homage to Elroy Bundy)” 2/1, s. 82–91.
- NAGY G. (1985a), *Theognis and Megara: A Poet's Vision of His City*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theogonis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 22–81.
- NAGY G. (1985b), *On the Symbolism of Apportioning Meat in Archaic Greek Elegiac Poetry*, „L'Uomo” 9, s. 45–52 (tekst dostępny online: <https://rosa.uniroma1.it>, 16.11.2021).

- NAGY G. (1990a), *Hesiod and the poetic of Pan-Hellenism*, [w:] G. NAGY, *Greek Mythology and Poetics*, Ithaca – London: Cornell University Press, s. 36–82.
- NAGY G. (1990b), *Pindar's Homer: The Lyric Possession of an Epic Past*, Baltimore – London: Johns Hopkins University Press (książka w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/>, 10.04.2020).
- NAGY G. (1992), *Authorisation and Authorship in the Hesiodic Theogony*, „*Ramus*” 21, s. 119–130.
- NAGY G. (1994), *Genre and Occasion*, „*Mètis: Anthropologie des mondes grecs anciens*” 9–10, s. 11–25 (artykuł w wolnym dostępie: <http://nrs.harvard.edu/>, 26.05.2020).
- NAGY G. (1995), *Images of Justice in Early Greek Poetry*, [w:] K.D. IRANI, M. SILVER (red.), *Social Justice in the Ancient World*, Westport, Conn.: Greenwood Press, s. 61–68.
- NAGY G. (1996), *Poetry as Performance: Homer and Beyond*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- NAGY G. (2000), ‘*Dream of a Shade*’: *Refractions of Epic Vision in Pindar's Pythian 8 and Aeschylus' Seven Against Thebes*, „*Harvard Studies in Classical Philology*” 100, s. 97–118 (tekst w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/>, 20.01.2021).
- NAGY G. (2002), *Plato's Rhapsody and Homer's Music: The Poetics of the Panathenaic Festival in Classical Athens*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (książka w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/>, 9.01.2021).
- NAGY G. (2004), *Transmission of Archaic Greek Sympotic Songs. From Lesbos to Alexandria*, „*Critical Inquiry*” 31, s. 26–48 (artykuł w wolnym dostępie: <https://dash.harvard.edu/>, 15.04.2020).
- NAGY G. (2008), *Convergences and Divergences between God and Hero in the Mnesiepes Inscription of Paros*, [w:] Ντ. Κατσωνοπούλου, Ι. Πετρόπουλος, Σ. Κατσαρού (red.), «Πάρος II: ο Αρχίλοχος και η εποχή του», Αθήνα: Εκδόσεις Δίκτυννα, s. 259–265 (tekst w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/>, 30.01.2021).
- NAGY G. (2009), *Hesiod and the Ancient Biographical Traditions*, [w:] F. MONTANARI, A. RENAKOS, CH. TSAGALIS (red.), *The Brill Companion to Hesiod*, Leiden: Brill, s. 271–311.
- NAGY G. (2010), *The “New Sappho” Reconsidered in the Light of the Athenian Reception of Sappho*, [w:] E. GREENE, M. SKINNER (red.), *The New Sappho on Old Age: Textual and Philosophical Issues*, Washington DC – Cambridge MA: Center for Hellenic Studies, s. 176–199 (artykuł w wolnym dostępie: <http://nrs.harvard.edu/>, 24.06.2020).

- NAGY G. (2011), *The Earliest Phrases in the Reception of the Homeric Hymns*, [w:] A. FAULKNER (red.), *The Homeric hymns: Interpretative Essays*, Oxford, Oxford University Press, s. 280–333.
- NAGY G. (2015), *Oral Traditions, Written Texts, and Questions of Authorship*, [w:] M. FANTUZZI, CH. TSAGALIS (red.), *The Greek Epic Cycle and its Ancient Reception: A Companion*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015, s. 59–77.
- NAGY G. (2020a), *On the Shaping of the Lyric Canon in Athens*, [w:] B. CURRIE, I. RUTHERFORD (red.), *The Reception of Greek Lyric Poetry in the Ancient World: Transmission, Canonization, and Paratext (Studies in Archaic and Classical Greek Song, Vol. 5)*, Leiden – Boston: Brill, s. 95–111.
- NAGY G. (2020b), *From Song to Text*, [w:] C.O. PACHE (red.), *The Cambridge Guide to Homer*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 80–98.
- NAPIÓRKOWSKI M. (2018), *Epidemia pamięci*, [w:] P. MAJEWSKI, M. NAPIÓRKOWSKI (red.), *Antropologia pamięci. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 15–37.
- NAPOLI M. (1970), *La Tomba del Tuffatore. La scoperta della grande pittura greca*, Bari: De Donato.
- NIEDDU G.F. (1984), *Testo, scrittura, libro nella Grecia arcaica e classica: note e osservazioni sulla prosa scientifico-filosofica*, „Scrittura e Civiltà” 8, s. 213–261.
- NIETZSCHE F. (1910), *Nietzsches Werke (Philologica, XVII–XIX Bd.)*, Leipzig: A. Kröner Verlag.
- NIETZSCHE F. (2015), *De Theognide Megarensi. Nietzsche on Theognis of Megara. A bilingual edition*, przeł. R.M. Kerr, [brak miejsca wydania] (książka w wolnym dostępie: <http://www.thenietzschechannel.com/>, 12.03.2020).
- NIGHTINGALE A.W. (2000), *Sages, Sophists, and Philosophers: Greek Wisdom Literature*, [w:] O. TAPLIN (red.), *Literature in the Greek and Roman Worlds: A New Perspective*, Oxford: Oxford University Press, s. 138–173.
- NIGHTINGALE A.W. (2004), *Spectacles of Truth in Classical Greek Philosophy: Theoria in Its Cultural Context*, Cambridge: Cambridge University Press.
- NIKIAS K. (2019), *The Voice of the People in Homer*, „Pólemos” 13/2, s. 349–377.
- NIKITAS A.A. (ΝΙΚΗΤΑΣ Α.Α.) (1979), *Ερμηνευτικές παρατηρήσεις στην “Σφραγίδα” του Θεόγνιδος*, «Περίοδος Β΄» 27, s. 116–130 (tekst w wolnym dostępie: <http://epub.lib.uoa.gr/>, 10.04.2020).
- NILSSON M.P. (1961) [1946¹], *Religiosità greca*, przeł. C. Diano, Firenze: Sansoni.
- NORTH H. (1966), *Sophrosyne: Self-Knowledge and Self-Restraint in Greek Literature*, Ithaca, New York: Cornell University Press.
- NOUSSIA M. (2001), *Introduzione e commento*, [w:] M. NOUSSIA, M. FANTUZZI (red.), *Solone. I frammenti dell’opera poetica*, Milano: Biblioteca Universale Rizzoli.

- NOUSSIA M. (2006), *Strategies of Persuasion in Solon's Elegies*, [w:] J.H. BLOK, A.P.M.H. LARDINOIS (ed.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden – Boston: Brill, s. 279–293.
- NOUSSIA-FANTUZZI M. (2010), *Solon the Athenian. The Poetic Fragments*, Leiden – Boston: Brill.
- NUSSBAUM M.C. (2001) [1986¹], *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- O'HALLORAN K. (2011), *Critical Discourse Analysis*, [w:] J. SIMPSON (red.), *The Routledge Handbook of Applied Linguistics*, New York: Routledge, s. 465–479.
- OBER J. (1989), *Mass and Elite in Democratic Athens: Rhetoric, Ideology, and the Power of the People*, Princeton: Princeton University Press.
- OBER J. (1996), *Power and oratory in democratic Athens: Demosthenes 21, Against Meidias*, [w:] J. OBER, *The Athenian Revolution: Essays on Ancient Greek Democracy and Political Theory*, Princeton: Princeton University Press, s. 86–106 (tekst oryginalnie opublikowany w: I. WORTHINGTON (red.), *Persuasion: Greek Rhetoric in Action*, London – New York: Routledge, 1994, s. 85–108).
- OBER J. (1998), *Political Dissent in Democratic Athens: Intellectual Critics of Popular Rule*, Princeton: Princeton University Press.
- OBER J. (2005), *Athenian Legacies. Essays on the Politics of going on together*, Princeton – Oxford: Princeton University Press.
- OIKONOMIDES N. (1987), *Records of 'The Commandments of the Seven Wise Men' in the 3rd Century B.C.*, „Classical Bulletin” 63, s. 67–76 (tekst w wolnym dostępie: www.flyallnight.com/, 3.02.2021).
- OKIN L.A. (1985), *Theognis and the Sources for the History of Archaic Megara*, [w:] TH. FIGUEIRA, G. NAGY (red.), *Theognis of Megara: Poetry and the Polis*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 9–21.
- OLICK J.K., ROBBINS J. (1998), *Social Memory Studies: From "Collective Memory" to the Historical Sociology of Mnemonic Practices*, „Annual Review of Sociology” 24, s. 105–140.
- OLLIER F. (1933), *Le mirage spartiate: Étude sur l'idéalisation de Sparta dans l'antiquité grecque de l'origine jusqu'aux Cyniques*, Paris: de Boccard.
- ONG W. (1981), *Fighting for Life: Contest, Sexuality, and Consciousness*, Ithaca: Cornell University Press.
- ONELLEY G.B. (2009), *A ideologia aristocrática nos Theognidea*. Niterói-Coimbra: Editora da UFF/Imprensa da Universidade de Coimbra.
- OOST S.I. (1973), *The Megara of Theagenes and Theognis*, „Classical Philology” 68/3, s. 186–196.

- ORMAND K. (2014), *Foucault's History of Sexuality and the Discipline of Classics*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 54–68.
- OSBORNE R. (2001), *The Use of Abuse: Semonides 7*, „Proceedings of the Cambridge Philological Society” 47, s. 47–64.
- OSBORNE R. (2006), *When was the Athenian democratic revolution?*, [w:] S. GOLDHILL, R. OSBORNE (red.), *Rethinking Revolutions through Ancient Greece*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 10–28.
- OSBORNE R. (2009) [1996¹], *Greece in the Making, 1200–469 BC*, London – New York: Routledge.
- OSTWALD M. (1965), *Pindar, Nomos, and Heracles (Pindar, frg. 169 [Snell³] and POxy. No. 2450, frg. 1)*, „Harvard Studies in Classical Philology” 69, s. 109–138.
- OSTWALD M. (1973a), *Was There a Concept Agraphos Nomos in Classical Greece?*, [w:] E.N. LEE, A.P. MOURELATOS, R. RORTY (red.), *Exegesis and Argument, Studies in Greek Philosophy Presented to Gregory Vlastos*, Assen: Van Gorcum, 1973, s. 70–104.
- OSTWALD M. (1973b), *Ancient Greek Ideas of Law*, [w:] P.G. WIENER (red.), *Dictionary of the History of Ideas: Studies of Selected Pivotal Ideas*, t. 2, New York: Charles Scribner's Sons, s. 673–685.
- OSTWALD M. (1986), *From Popular Sovereignty to the Sovereignty of Law. Law, Society, and Politics in Fifth-Century Athens*, Berkley – Los Angeles – London: University of California Press.
- OSTWALD M. (2000a), *Oligarchia: The Development of a Constitutional Form in Ancient Greece*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
- OSTWALD M. (2000b), *Oligarchy and Oligarchs in Ancient Greece*, [w:] P. FLENSTED-JANSEN, T. HEINE NIELSEN, L. RUBINSTEIN (red.), *Polis and Politics: Studies in Ancient Greek History Presented to Mogens Herman Hansen on His Sixtieth Birthday, August 20, 2000*, Copenhagen: Museum Tusculum Press, s. 385–396.
- OSTWALD M. (2009), *Language and History in Ancient Greek Culture*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press, Inc..
- PACEWICZ A. (2007), *Pseudo-Ksenofont o demokracji w Atenach V w. p.n.e.*, „Studia Philosophica Wratislaviensia” 2/1, s. 123–128 (tekst dostępny online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/>, 20.03.2022).
- PACEWICZ A. (2016), *Hēdonē. Koncepcja przyjemności w filozofii Platona*, Wrocław: Oficyna Naukowa PFF (książka w wolnym dostępie: <https://www.repozytorium.uni.wroc.pl/>, 11.12.2020).
- PAGE D.L. (1936), *The Elegiacs in Euripides' Andromache*, [w:] C. BAILEY, C.M. BOWRA, E.A. BARBER, J.D. DENNISTON, D.L. PAGE (red.), *Greek Poetry and Life: Essays*

- Presented to Gilbert Murray on his Seventieth Birthday*, Oxford: Clarendon Press, s. 206–230 (tekst w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 20.05.2020).
- PAGE D.L. (1955), *Sappho and Alcaeus: An Introduction to the Study of Ancient Lesbian Poetry*, Oxford: Clarendon Press.
- PALAIMA T.G. (2000), *Θέμις in the Mycenaean Lexicon and the Etymology of the Place-Name *ti-mi-to a-ko*, „Faventia” 22/1, s. 7–19 (tekst w wolnym dostępie: <https://sites.utexas.edu/>, 3.11.2020).
- PALMER L.R. (1950), *The Indo-European Origins of Greek Justice*, „Transactions of the Philological Society” 49/1, s. 149–168.
- PALMER L.R. (1966), *Some Points for Discussion*, [w:] L.R. PALMER, J. CHADWICK (red.), *Proceedings of the Cambridge Colloquium on Mycenaean Studies*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 275–284.
- PAOLI U.E. (1974) [1933¹], *Studi sul Processo Attico (con introduzione di Piero Calamandrei)*, Milano: Cisalpino-Goliardica.
- PAPADODIMA E. (2010), *The Term Dike in Sophocles*, „Classica et Mediaevalia” 61, s. 5–48.
- PAPAKONSTANTINOU Z. (2002), *Written Law, Literacy and Social Conflict in Archaic and Classical Crete*, „Ancient History Bulletin” 16/3–4, s. 135–150.
- PAPAKONSTANTINOU Z. (2004), *Justice of the «kakoi»: Law and Social Crisis in Theognis*, „Dike” 7, s. 5–17.
- PAPAKONSTANTINOU Z. (2008), *Lawmaking and Adjudication in Archaic Greece*, London: Bristol Classical Press.
- PAPAKONSTANTINOU Z. (2009), *Wine and Wine Drinking in the Homeric World*, „L'Antiquité Classique” 78, s. 1–24 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 12.10.2021).
- PARISE N. (1970), *Note per una discussione sulle origini della moneta*, „Studi Miscellanei” 15, s. 5–12.
- PARISE N. (2000), *La nascita della moneta. Segni premonetari e forme arcaiche dello scambio*, Roma – Paestum: Donzelli.
- PARK A. (2023), *Reciprocity, Truth, and Gender in Pindar and Aeschylus*, Ann Arbor: University of Michigan Press.
- PARKER R. (1983), *Miasma. Pollution and Purification in early Greek Religion*, Oxford: Clarendon Press.
- PARRY M. (1971), *The Making of Homeric Verse: The Collected Papers of Milman Parry*, A. PARRY (ed.), Oxford: Oxford University Press.
- PAVESE C.O. (1972), *Tradizioni e generi poetici della Grecia arcaica*, Roma: Edizioni dell'Ateneo.

- PEABODY B. (1975), *Winged Word: A Study in the Technique of Ancient Greek Oral Composition as Seen Principally Through Hesiod's Work and Days*, Albany, New York: State University of New York Press.
- PEACOCK M.S. (2006), *The origins of money in Ancient Greece: the political economy of coinage and exchange*, „Cambridge Journal of Economics” 30/4, s. 637–650.
- PEARSON L. (1962), *Popular Ethics in Ancient Greece*, Stanford: Standord University Press.
- PELLICCIA H. (1995), *Mind, Body, and Speech in Homer and Pindar*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht („Hypomnemata” 107).
- PELLICCIA H. (2002), *The Interpretation of Iliad 6.145–149 and the Sympotic Contribution to Rhetoric*, „Colby Quarterly” 38/2, s. 197–230.
- PELLIZER E. (1990), *Outlines of a Morphology of Sympotic Entertainment*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposion*, Oxford: Clarendon Press, s. 177–184.
- PELLOSO C. (2012), *Themis e dīkē in Omero. Ai primordi del diritto dei Greci*, Alessandria: Edizioni dell'Orso.
- PELLOSO C. (2013), *The Myth of the Priority of Procedure over Substance in the Light of Early Greek 'Epos*, „Rivista di Diritto Elenico” 3, s. 223–275.
- PERETTI P. (1953), *Teognide nella tradizione gnomologica*, Pise: Libreria Goliardica Editrice.
- PERISINAKIS I.N. (ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ Ι.Ν.) (2006), *Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά σε πρώιμους και μέσους διαλόγους του Πλάτωνα και τους Νόμους (ή, από την παλαιά διαμάχη ανάμεσα στην ποίηση και τη φιλοσοφία)*, «Αριάδνη» 12, s. 69–92 (tekst dostępný online: <https://ejournals.lib.uoc.gr/>, 20.05.2021).
- PERISINAKIS I.N. (2015), *Αρχαϊκή λυρική ποίηση. Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία: Προβλήματα ερμηνείας και μετάφρασης της αρχαϊκής ελληνικής λογοτεχνίας: Μια ερμηνευτική προσέγγιση*, Αθήνα: Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα.
- PERNIGOTTI C., MALTOMINI F. (2002), *Morfologie ed impieghi delle raccolte simposiali: lineamenti di storia di una tipologia libraria antica*, „Materiali e discussioni per l'analisi dei testi classici” 48, s. 53–84.
- PERSSON A.W. (1915), *Xenophon über Theognis*, „Eranos: Acta Philologica Suecana” 15, s. 39–50.
- PETROVIC A., PETROVIC I. (2016), *Inner Purity and Pollution in Greek Religion. Volume I: Early Greek Religion*, Oxford – New York: Oxford University Press.
- PFEIFFER R. (1968), *History of Classical Scholarship. From the Beginnings to the End of the Hellenistic Age*, Oxford: Clarendon Press.

- PFEIJFFER I.L. (1999), *Three Aeginetan Odes of Pindar: A Commentary on Nemean V, Nemean III, & Pythian VIII*, Leiden – Boston – Köln: Brill.
- PHILLIPS T. (2016), *Pindar's Library: Performance Poetry and Material Text*, Oxford: Oxford University Press.
- PICCIRILLI L. (1973), *Gli arbitrati interstatali greci. Vol. I: dalle origini al 338 a.C.*, Pisa: Marlin.
- PICCIRILLI L. (1981), *Nomoi cantati e nomoi scritti*, „Civiltà classica e cristiana” 2, s. 7–14.
- PIETRUCZUK K. (2014), *Dzieje tekstu Ajschylosa, Sofoklesa i Eurypidesa. Między Atenami i Aleksandrią*, Warszawa: Sub Lupa.
- PINTAUDI R. SIJPESTEIJN P.J. (1989), *Ostraka di contenuto scolastico provenienti da Narmuthis*, „Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik” 76, s. 85–92.
- PODBIELSKI H. (1974), *Posłannictwo poety w świetle prooimion Teogonii Hezjoda*, „Roczniki Humanistyczne” 22/3, s. 9–35 (dostęp online: <https://ojs.tnku.pl/>, 15.02.2021).
- PODLECKI A.J. (1984), *The Early Greek Poets and their Times*, Vancouver: University of British Columbia Press.
- POHLENZ M. (1962) [1947¹], *L'uomo greco*, przeł. B. Proto, Firenze: La Nuova Italia.
- PÖHLMANN E. (1994), *Einführung in die Überlieferungsgeschichte und in die Textkritik der antiken Literatur*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- PORUBJAK M. (2019), *Theognis on Breeding and Learning: Why Socrates Should Have Quoted His Verses in Plato's Meno*, „Polis” 36/3, s. 488–510.
- POSTLETHWAITE N. (1998), *Akhilleus and Agamemnon: Generalized Reciprocity*, [w:] C. GILL, N. POSTLETHWAITE, R. SEAFORD (red.), *Reciprocity in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 93–104.
- POWER T. (2010), *The Culture of Kitharôidia*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (książka w wolnym dostępie: <http://nrs.harvard.edu/>, 20.04.2020).
- POWER T. (2016), *Literature in the Archaic Age*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 58–76.
- POWER T. (2017), *Musical Persuasion in Early Greece*, [w:] F.S. NAIDEN, R.J.A. TALBERT (red.), *Mercury's Wings: Exploring Modes of Communication in the Ancient World*, Oxford: Oxford University Press, s. 128–148.
- PRATT L.H. (1995), *The seal of Theognis, writing, and oral poetry*, „American Journal of Philology” 116/2, s. 171–184.
- PROVENZA A. (2012), *Aristoxenus and Music Therapy: Fr. 26 Wehrli within the Tradition on Music and Catharsis*, [w:] C.A. HUFFMAN (red.), *Aristoxenus of Tarentum: Texts and Discussion*, New Brunswick – London: Routledge, s. 91–128.

- PROVENZA A. (2016a), *La medicina delle Muse. La musica come cura nella Grecia antica*, Roma: Carocci.
- PROVENZA A. (2016b), *The Pythagoreans and the Therapeutic Effects of the Paeon between Religion, Paideia, and Politics*, [w:] A.B. RENGGER, A. STAVRU (red.), *Pythagorean Knowledge from the Ancient to the Modern World: Askesis, Religion, Science*, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, s. 293–304.
- PUCCI P. (1995) [1985¹], *Odysseus Polutropos: Intertextual Readings in the Odyssey and the Iliad*, Ithaca: Cornell University Press.
- PRIVITERA G.A. (1993), *L'aristia di Odisseo nella terra dei Ciclopi*, [w:] R. PRETAGOSTINI (red.), *Tradizione e innovazione nella cultura greca da Omero all'età ellenistica, Scritti in onore di B. Gentili*, t. I, Roma: Gruppo Editoriale Internazionale, 1993, s. 19–43 (przedruk artykułu w PRIVITERA 2017: 15–34).
- PRIVITERA G.A. (2017), *La Dike di Antigone: Omero – Mimnermo – Saffo – Alceo – Parmenide – Pindaro – Sofocle – Timeo*, D. Loscalzo (red.), Alessandria: Edizioni dell'Orso.
- QUINN J. (2025), *Jak świat stworzył Zachód. Cztery tysiące lat historii*, przeł. N. Radomski, Poznań: Rebis.
- RAAFLAUB K.A. (1997a), *Homeric Society*, [w:] I. MORRIS, B.B. POWELL (red.), *A New Companion to Homer*, Leiden – New York – Köln: Brill, s. 624–648.
- RAAFLAUB K.A. (1997b), *Politics and Interstate Relations in the World of the Early Greek Poleis: Homer and Beyond*, „Antichthon” 31, s. 1–27.
- RAAFLAUB K.A. (1998), *A Historian's Headache. How to Read "Homeric Society"*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *Archaic Greece: New Approaches and New Evidence*, London: Duckworth – The Classical Press of Wales, s. 169–193.
- RAAFLAUB K.A. (2000), *Poets, lawgivers, and the beginnings of political reflection in archaic Greece*, [w:] CH. ROWE, M. SCHOFIELD (red.), *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 23–59.
- RAAFLAUB K.A. (2006), *Athenian and Spartan Eunomia, or: What to Do with Solon's Timocracy?*, [w:] J. BLOK, A. LARDINOIS (red.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden: Brill, s. 390–428.
- RAAFLAUB K.A. (2009), *Intellectual Achievements*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 564–584.
- RAAFLAUB K.A. (2013), *Archaic and Classical Greek Reflections on Politics and Government: from Description to Conceptualization, Analysis, and Theory*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 73–92.

- RAAFLAUB K.A., WALLACE R.W. (2007), "People's Power" and Egalitarian Trends in Archaic Greece, [w:] K.A. RAAFLAUB, J. OBER, R. WALLACE (red.), *Origins of Democracy in Ancient Greece*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press, s. 22–48.
- RABINOWITZ A. (2004), *Symposium, community and cultural exchange in Archaic Sicily and South Italy*, University of Michigan (niepublikowana rozprawa doktorska).
- RABINOWITZ A. (2009), *Drinking from the Same Cup: Sparta and Late Archaic Commensality*, [w:] S. HODKINSON (red.), *Sparta: Comparative Approaches*, Swansea: The Classical Press of Wales, s. 113–191.
- RABINOWITZ A. (2010), *Il bere Graeco more tra vivi e morti: simposio e tomba in Sicilia e Magna Grecia* (artykuł nieopublikowany).
- RABINOWITZ A. (2014), *Drinkers, hosts, or fighters? Masculine identities in pre-Classical Crete*, [w:] G. SEELENTAG, O. PILZ (red.), *Cultural Practices and Material Culture in Archaic and Classical Crete (Proceedings of the International Conference, Mainz, May 20–21, 2011)*, Berlin: De Gruyter, s. 91–120.
- RADEMAKER A.M. (2005), *Sophrosyne and the Rhetoric of Self-Restraint*, Leiden – Boston: Brill.
- RAWLES R. (2018), *Simonides the Poet. Intertextuality and Reception*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- REALE G. (2004), *Historia filozofii starożytnej*, t. 5, przeł. E.I. Zieliński, Lublin: Wydawnictwo KUL.
- READY J.L. (2019), *Orality, Textuality, and the Homeric Epics. An Interdisciplinary Study of Oral Texts, Dictated Texts, and Wild Texts*, Oxford: Oxford University Press.
- REDFIELD J. (1975), *Nature and Culture in the Iliad: the Tragedy of Hector*, Chicago – London: University of Chicago Press (książka w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 1.10.2021).
- REECE S. (2005), *Homer's Iliad and Odyssey: From Oral Performance to Written Text*, [w:] M. AMODIO (red.), *New Directions in Oral Theory*, Tempe, Arizona: Arizona Center for Medieval and Renaissance Studies, s. 43–89.
- REECE S. (2016), *Orality and Literacy. Ancient Greek Literature as Oral Literature*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 45–57.
- REITZENSTEIN R. (1893), *Epigramm und Skolion. Ein Beitrag zur Geschichte der alexandrinischen Dichtung*, Giessen: J. Ricker.
- REITZENSTEIN R. (1907), *Epigramma*, [w:] G. WISSOWA (red.), *Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, t. 6.1, Stuttgart: J.B. Metzler, s. 71–111.

- RHODES P.J. (2018), *Herodotus and Democracy*, [w:] T. HARRISON, E. IRWIN (red.), *Interpreting Herodotus*, Oxford: Oxford University Press, s. 265–278.
- RICHARDSON S.D. (1990), *The Homeric Narrator*, Nashville: Vanderbilt University Press.
- RICOEUR P. (1986), *Symbolika zła*, przeł. S. Cichowicz, M. Ochab, Warszawa: PAX.
- RIEDINGER J.C. (1976), *Remarques sur a τιμή chez Homère*, „Revue des Études Grecques” 89, s. 244–264 (tekst dostępny online: <https://www.persee.fr/>, 19.04.2021.).
- RIVIER A. (1967), *Observations sur Sappho*, 1, 19 SQ, „Revue des Études Grecques” 80, s. 84–92.
- ROBB K. (1994), *Literacy and Paideia in Ancient Greece*, New York: Oxford University Press.
- ROBERT L. (1968), *De Delphes à l'Oxus, inscriptions grecques nouvelles de la Bactriane*, „Comptes rendus des séances de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres” 112/3, s. 416–457 (tekst w wolnym dostępie: <https://www.persee.fr/>, 22.01.2021.).
- ROBINSON E.W. (1997), *The First Democracies: Early Popular Government Outside Athens*, Stuttgart: Franz Steiner.
- ROCCONI E. (2006), *Women Players in Ancient Greece. The Context of Symposium and the Socio-Cultural Position of Psaltriaí and Auletrides in the Classical World*, [w:] E. HICKMANN, A.A. BOTH, R. EICHMANN (red.), *Music Archaeology in Contexts. Archaeological Semantics, Historical Implications, Socio-Cultural Connotations*, Rahden-Westfalen: Verlag Marie Leidorf GmbH, s. 335–344.
- RODZIEWICZ A. (2006), *Ustrój Ateńczyków i jego nieznany autor*, „Meander” 61/3–4, s. 196–212 (tekst dostępny online: <https://journals.pan.pl/dlibra/>, 30.03.2022.).
- ROISMAN H. (2016), *Greek Epic*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 141–154.
- ROMILLY DE J. (1971), *La loi dans la pensée grecque: des origines à Aristote*, Paris: Les Belles Lettres.
- ROSE P.W. (2009), *Class*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 469–482.
- ROSE P.W. (2012), *Class in Archaic Greece*, Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- ROSEN R.M. (1990), *Poetry and Sailing in Hesiod's Works and Days*, „Classical Antiquity” 9, s. 99–113.
- ROSEN R.M. (1997), *Homer and Hesiod*, [w:] I. MORRIS, B.B. POWELL (red.), *A New Companion to Homer*, Leiden: Brill, s. 463–488.

- ROSEN R.M. (2007), *Making Mockery: The Poetics of Ancient Satire*, New York: Oxford University Press.
- ROSENMEYER TH. G. (1968), *Elegiac and Elegos*, „California Studies in Classical Antiquity” 1, s. 217–231.
- ROSSI L.E. (1971), *I generi letterari e le loro leggi scritte e non scritte nelle letterature classiche*, „Bulletin of the Institute of Classical Studies” 18, s. 69–94.
- ROSSI L.E. (1993), *Lirica arcaica e scoli simposiali* (Alc. 249, 6–9V. E carm. conv. 891 P.), [w:] R. PRETAGOSTINI (red.), *Tradizione e innovazione nella cultura greca da Omero all'età ellenistica, Scritti in onore di B. Gentili*, t. I, Roma: Gruppo Editoriale Internazionale, 1993, s. 237–246.
- ROSSI L.E. (2000), *L'autore e il controllo del testo nel mondo antico*, „Seminari romani di cultura greca” 3/1, s. 165–181.
- RÖSLER W. (1980), *Dichter und Gruppe: eine Untersuchung zu den Bedingungen und zur historischen Funktion früher griechischer Lyrik am Beispiel Alkaios*, München: Fink.
- RÖSLER W. (1985), *Persona reale o persona poetica? L'interpretazione dell' "io" nella lirica greca arcaica*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 19/1, s. 131–144.
- RÖSLER W. (1995), *Vine and Truth in the Greek Symposium*, [w:] O. MURRAY, M. TEUCUŞA (red.), *In vino veritas*, London: British School at Rome, s. 106–112.
- RÖSLER W. (1997), *Trasmissione culturale tra oralità e scrittura*, [w:] S. SETTIS (red.), *I Greci. Storia. Cultura. Arte. Società. 2. Una storia greca, II. Definizione*, Torino: Einaudi, s. 707–723.
- ROUSSEL D. (1976), *Tribu et cité. Etudes sur les groupes sociaux dans les cités grecques aux époques archaïque et classique*, Paris: Les Belles Lettres (praca w wolnym dostępie: <https://www.persee.fr/>, 26.12.2022).
- RUDHARDT J. (1999), *Thémis et les Hôrai. Recherches sur les divinités grecques de la justice et de la paix*, Genève: Librairie Droz.
- RUNCIMAN W.G. (1982), *Origins of States. The Case of Archaic Greece*, „Comparative Studies in Society and History” 24/3, s. 351–377.
- RUNDIN J. (1996), *A Politics of Eating: Feasting in Early Greek Society*, „The American Journal of Philology” 117/2, s. 179–215.
- RUSCHENBUSCH E. (1966), *ΣΟΛΩΝΟΣ ΝΟΜΟΙ. Die Fragmente des Solonischen Gesetzeswerkes mit einer Text- und Überlieferungsgeschichte*, Wiesbaden: Franz Steiner.
- RUZÉ F. (1997), *Délibération et pouvoir dans la cité grecque, De Nestor à Socrate*, Paris: Éditions de la Sorbonne (praca w wolnym dostępie: <https://books.openedition.org/psorbonne/23745>, 25.05.2021).
- RYBOWSKA J. (2009), *Wyspy Szczęśliwe – miejsca, gdzie czas nie istnieje*, [w:] J. CZERWIŃSKA, I. KACZOR, M. KOZŁUK, A. LENARTOWICZ, J. RYBOWSKA (red.), *Ka-*

- tegorie i funkcje czasu w ujęciu starożytnych, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 87–105.
- RYBOWSKA J. (2017), *Zbożność i bezbożność w kulturze Greków*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- SANSONE D. (2023), *Plato, Republic. Book I*. Cambridge – New York: Cambridge University Press.
- SARISCHOULIS E. (2008), *Schicksal, Götter und Handlungsfreiheit in den Epen Homers*, Stuttgart: Steiner.
- SARISCHOULIS E. (2016), *Fate, Divine Will and Narrative Concept in the Homeric Epics*, „Mythos. Rivista di Storia delle religioni” 10, s. 81–105 (tekst w wolnym dostępie: <https://journals.openedition.org/mythos/464>, 4.02.2022).
- SACKS R. (1987), *The Traditional Phrase in Homer: Two Studies in Form, Meaning and Interpretation*, Leiden: Brill.
- SAID E.W. (2000), *Reflections on Exile and Other Essays*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- SASSI M.M. (1991), *Il viaggio e la festa. Note sull'ideale filosofico della vita*, [w:] G. CAMASSA, S. FASCE (red.), *Idea e realtà del viaggio. Il viaggio nel mondo antico*, Genova: ECIG.
- SASSI M.M. (2006), *Anassimandro e la scrittura della 'legge' cosmica*, [w:] M.M. SASSI (red.), *La costruzione del discorso filosofico nell'età dei presocratici (The construction of philosophical discourse in the age of the Presocratics)*, Pisa: Edizioni della Normale, s. 3–26.
- SAWIŃSKI P. (2023), *Homoerotyzm w świecie greckim*, [w:] P. SAWIŃSKI, A. WYPUSTEK, *Homoseksualność i homoerotyzm w świecie starożytnym*, Kraków: Homini, s. 45–102.
- SCAPIN J. (2020), *The Flower of Suffering. Theology, Justice, and the Cosmos in Aeschylus' Oresteia and Presocratic Thought*, Berlin – Boston: De Gruyter.
- SCHAPS D.M. (2004), *The Invention of Coinage and the Monetization of Ancient Greece*, Ann Arbor: University of Michigan Press.
- SCHAPS D.M. (2008), *What Was Money in Ancient Greece?*, [w:] W.W. HARRIS (red.), *The Monetary Systems of the Greeks and Romans*, Oxford: Oxford University Press, s. 38–48.
- SCHMALZRIEDT E. (1970), *Περὶ Φύσεως: zur Frühgeschichte der Buchtitel*, München: Wilhelm Fink.
- SCHMIDT J.U. (1986), *Adressat und Paraineseform: zur Intention von Hesiods "Werken und Tagen" (Hypomnemata 84)*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- SCHMITT-PANTEL P. (1990), *Sacrificial Meal and Symposion: Two Models of Civic Institutions in the Archaic City?*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposion*, Oxford: Clarendon Press, s. 14–33.

- SCHMITT-PANTEL P. (1992), *La cité au banquet. Histoire des repas publics dans les cités grecques*, Rome: Ecole française de Rome.
- SCHMITT-PANTEL P. (2015), *Dining in Ancient Greece*, [w:] J. WILKINS, R. NADEAU (red.), *A Companion to Food in the Ancient World*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley Blackwell, s. 224–233.
- SCHMITZ W. (2004), *Nachbarschaft und Dorfgemeinschaft im archaischen und klassischen Griechenland*, Berlin: Akademie Verlag.
- SCHOFIELD M. (1986), *Euboulia in the Iliad*, „The Classical Quarterly” 36/1, s. 6–31.
- SCHUBERT P. (2000), *Noms d'agent et invective : entre phénomène linguistique et interprétation du récit dans les poèmes homériques*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- SCODEL R. (2007), *Lycurgus and the state text of tragedy*, [w:] C. COOPER (red.), *Politics of Orality*, Leiden – Boston: Brill, s. 129–154.
- SCODEL R. (2008), *Epic Facework: Self-Presentation and Social Interaction in Homer*, Swansea: Classical Press of Wales.
- SCULLY S. (1990), *Homer and the Sacred City*, Ithaca – London: Cornell University Press.
- SCULLY S. (2015), *Hesiod's Theogony: From Near Eastern Creation Myths to Paradise Lost*, Oxford – New York.
- SCULLY S. (2018), *Hesiodic Poetics*, [w:] A.C. LONEY, S. SCULLY (red.), *The Oxford Handbook of Hesiod*, Oxford: Oxford University Press, s. 81–93.
- SEAFORD R. (2003) [1994¹], *Reciprocity and Ritual: Homer and Tragedy in the Developing City-State*, Oxford: Clarendon Press / Oxford University Press.
- SEAFORD R. (2004), *Money and the Early Greek Mind: Homer, Philosophy, Tragedy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- SEALEY R. (1994), *The Justice of the Greeks*, Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- SEELENTAG G. (2015), *Das archaische Kreta. Institutionalisierung im frühen Griechenland*, Berlin: De Gruyter.
- SEELENTAG G. (2020), *Das Kartell. Ein Modell soziopolitischer Organisation in der griechischen Archaik*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 61–94.
- SEELENTAG G. (2022), *Putting the Citizen in the Citizen-State: Participating in the Early Cretan polis*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 162–202.
- SEGAL C. (1992), *Divine Justice in the Odyssey: Poseidon, Cyclops, and Helios*, „The American Journal of Philology” 113/4, s. 489–451 (= *Singers, Heroes, and Gods in the Odyssey*, Ithaca – London: Cornell University Press, 1994, s. 195–227).

- SELLE H. (2008), *Theognis und die Theognidea*, Berlin – New York: Brill.
- SELLE H. (2013), *Aphrodite's Gift: Theognidea 1381–5 and the Genesis of 'Book 2'*, „The Classical Quarterly” 63/2, s. 461–472.
- SENG H. (1988), *Τὰ δίκαια beim Symposion*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 30/3, s. 123–131.
- SHAPIRO H.A. (2022), *Nests of Oligarchs on Classical Red-Figure Vases*, [w:] J. NEILS, O. PALAGIA (red.), *From Kallias to Kritias: Athens in the Second Half of the Fifth Century B.C.*, Berlin – Boston: De Gruyter, s. 173–195.
- SHUPAK N. (1993), *Where can Wisdom be found? The Sage's Language in the Bible and in Ancient Egyptian Literature*, Fribourg – Göttingen: Fribourg, Switzerland University Press / Vandenhoeck & Ruprecht (książka dostępna online: <https://www.zora.uzh.ch/>, 14.02.2021).
- SHUPAK N. (2001), 'Canon' and 'Canonization' in Ancient Egypt, „Bibliotheca Orientalis” 58/5, s. 535–547.
- SIDER D. (2001), „As is the generation of leaves” in Homer, Simonides, Horace and Stobaeus, [w:] D. BOEDEKER, D. SIDER (red.), *The New Simonides: Contexts of Praise and Desire*, Oxford – New York: Oxford University Press, s. 272–288.
- SIDER D. (2010), *Greek Verse on a Vase by Douris*, „Hesperia: The Journal of the American School of Classical Studies at Athens” 79, s. 541–554 (artykuł w wolnym dostępie: <https://www.ascsa.edu.gr/>, 22.08.2020).
- SIDER D. (2014), *Didactic poetry: The Hellenistic invention of a pre-existing genre*, [w:] R. HUNTER, A. RENGAKOS, E. SISTAKOU (red.), *Hellenistic Studies at a Crossroads. Exploring Texts, Contexts and Metatexts*, Berlin – Boston: De Gruyter, s. 13–30.
- SIGELMAN A.C. (2016), *Pindar's Poetics of Immortality*, Cambridge: Cambridge University Press.
- SILVERMAN H.J. (2013) [1994¹], *Textualities: Between Hermeneutics and Deconstruction*, New York: Routledge.
- SIMONTON M. (2017), *Classical Greek Oligarchy: A Political History*, Princeton – Oxford: Princeton University Press.
- SITZLER J. (1880), *Theognidis Reliquiae*, Heidelbergae: Carol Winter.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2018–2019/2019–2020), «Το θεογνίδειο corpus υπό το πρίσμα της προφορικής παράδοσης: με έμφαση στη σύγκριση αποσπασμάτων με διπλή απόδοση (Θέογνι και Σόλωνα)», *Αριάδνη („Ariadne”)* 25/26 s. 17–43 (tekst dostępny online: <https://ejournals.lib.uoc.gr/>, 19.05.2021).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2019a), *Greckie symposion jako przestrzeń dyskursu filozoficznego: Ksenofanes i krytyka tradycji poetyckiej*, „Tekstualia” 1/56, s. 35–52.

- SKARBK-KAZANECKI J. (2019b), *Etyka i ideologia w „Corpus Theognideum”: uwagi o wieloznaczności pojęcia „dobry” w tradycji poetyckiej Teognisa z Megary*, [w:] A. SKAŁA (red.), *Filozoficzne aspekty literatury. Studia i szkice*, Lublin: Tygiel, s. 112–126.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2020a), *Problem autentyczności „corpus Theognideum” w świetle historii jego transmisji: manuskrypty i pierwsze edycje krytyczne*, „Roczniki Humanistyczne” 68/3, s. 93–109.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2020b), *Kiedy poezja staje się autobiografią: anegdota jako narzędzie interpretacyjne poezji archaicznej w Grecji epoki klasycznej*, „Tekstualia” 2/61, s. 19–36 (tekst w wolnym dostępie: <https://tekstualiascience.com/>, 10.01.2021).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2021a), *Bicie monet w poezji archaicznej. Uwagi o narodzinach greckiego pieniądza*, „Czas Kultury” 1 (208), s. 5–13.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2021b), *Nostalgia, Expulsion and the Poetic I: the Poetics of Diaspora in the Corpus Theognideum*, „Akroterion” 66, s. 17–39 (tekst w wolnym dostępie: <https://akroterion.journals.ac.za/pub/article/view/1017>, 20.02.2022).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2022a), *The Ancient Greek Symposium as Space for Philosophical Discourse: Xenophanes and Criticism of the Poetic Tradition*, „Tekstualia (Issues EN)” 1/8, 3–24 (tekst w wolnym dostępie: <https://tekstualiascience.com/resources/html/article/details?id=231668&preview=true>, 20.04.2023).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2022b), *“I have suffered even as Odysseus...” – the (anti-) heroization of the poetic I in Corpus Theognideum, 1123–1128*, [w:] M. de Fatima Sousa e Silva, S. Marques Pereira (red.), *Heroes and anti-heroes* (le Rane: Collana di studi e testi 70), Roma: Aracne, 2022, s. 105–132.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2023), *„Żyjąc przyjemnie i pracę z rzadka prowadząc do skutku...”: polityka przyjemności w poezji sympozjalnej elit Grecji archaicznej*, *Czas kultury* 39(3), s. 90–99.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2024), *Polifem między nomos oraz physis. Homer, sofisci i „prawa ludzkiej miary” w dramacie satyrowym Cyklop Eurypidesa*, „Collectanea Philologica” 27 (2024), s. 27–43.
- SKARBK-KAZANECKI J. (2025a), *How much New is there in the Old? Themis, Dike, and an evolutionary Understanding of ancient Greek Normativity*, „Collectanea Philologica” 28, s. 13–26 (tekst w wolnym dostępie: <https://czasopisma.uni.lodz.pl/collectanea/article/view/27940>, 1.02.2026).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2025b), *O mądrym mężu, który wymyślił bogów. Mit antropogenetyczny w dramacie satyrowym Syzyf*, „Symbolae Philologorum Posnaniensis

- sium Graecae et Latinae” 35/1, s. 121–132 (tekst w wolnym dostępie: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/sppgl/article/view/49609>, 1.02.2026).
- SKARBK-KAZANECKI J. (2026), *The Transmission of the Theognidean Tradition as a Cultural Memory Practice*, „Arethusa” 59, s. 95–118 (tekst w wolnym dostępie: <https://muse.jhu.edu/>, 1.02.2026).
- SKIADAS A.D. (ΣΚΙΑΔΑΣ Α.Δ.) (2000), «*Αρχαϊκός λυρισμός*», t. I, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου.
- SKINNER M.B. (2014), *Feminist Theory*, [w:] TH. K. HUBBARD (red.), *A Companion to Greek and Roman Sexualities*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 1–16.
- SLATER N.W. (1996), *Voice into Text*, [w:] I. WORTHINGTON (red.), *Voice into Text. Orality and Literacy in Ancient Greece*, Leiden: Brill s. 99–112.
- SLATER W.J. (1981), *Peace, the Symposium and the Poet*, „Illinois Classical Studies” 6/2, s. 205–214 (tekst dostępny online: <https://www.ideals.illinois.edu/handle/2142/11739>, 2.12.2021).
- SLINGS S.R. (2000), *Symposion and Interpretation: Elegy as group-song and the so-called awakening individual*, „Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae” 40, s. 423–434.
- SNELL B. (1971) [1938¹], *Leben und Meinungen der Sieben Weisen: griechische und lateinische Quellen*, München: Heimeran-Verlag.
- SNELL B. (2009) [1946¹], *Odkrycie ducha. Studia o greckich korzeniach europejskiego myślenia*, przeł. A. Onysimow, Warszawa: Fundacja Aletheia.
- SNODGRASS A.M. (1974), *An Historical Homeric Society?*, „Journal of Hellenic Studies” 94, s. 114–125.
- SNODGRASS A.M. (1980), *Archaic Greece. The Age of Experiment*, London: J.M. Dent & Sons.
- SNODGRASS A.M. (2006), *Archaeology and the Emergence of Greece*, Ithaca: Cornell University Press.
- SOWA J. (2009), *Między erosem i arete. Przyjaźń w etyce Platona i Arystotelesa*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- SPELMAN H. (2018), *Pindar and the Poetics of Permanence*, Oxford: Oxford University Press.
- SPELMAN H. (2021), *Theognis' Unoriginal Didactic Failure*, [w:] E.E. PRODI, S. VECCHIATO (red.), *ΦΑΙΔΙΜΟΣ ΕΚΤΩΡ. Studi in onore di Willy Cingano per il suo 70° compleanno*, Venezia Edizioni Ca'Foscari, s. 133–153 (tekst dostępny online: <https://edizionicafoscari.unive.it/it/edizioni4/>, 9.01.2022).
- SPRAGUE R.K. (2001) [1972¹], *The Older Sophist*, Indianapolis: Hackett Publishing Company.

- STAMATOPOULOU Z. (2016), *The Quarrel with Perses and Hesiod's Biographical Tradition*, „Greek, Roman, and Byzantine Studies” 56, s. 1–17 (tekst dostępny online: grbs.library.duke.edu/article/viewFile/15547/6783, 3.03.2021).
- STAMATOPOULOU Z. (2017), *Hesiod and Classical Greek Poetry: Reception and Transformation in the Fifth Century BCE.*, Cambridge: Cambridge University Press.
- STARR C.G. (1961a), *The Origins of Greek Civilization, 1100–650 B.C.*, New York: Alfred A. Knopf.
- STARR C.G. (1961b), *The Decline of the Early Greek Kings*, „Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte” 10/2, s. 129–138.
- STARR C.G. (1977), *The Economic and Social Growth of Early Greece, 800–500 B.C.*, New York: Oxford University Press.
- STARR C.G. (1986), *Individual and Community: The Rise of the Polis, 800–500 B.C.*, New York: Oxford University Press.
- STARR C.G. (1992), *The Aristocratic Temper of Greek Civilization*, New York – Oxford: Oxford University Press.
- (DE) STE CROIX. G.E.M. (1981), *The Class Struggle in the Ancient Greek World: From the Archaic Age to the Arab Conquests*, Ithaca – New York: Cornell University Press.
- STEFFEN W. (1968), *Die Kynos-Gedichte des Theognis*, Wrocław – Warszawa – Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- STEFFEN W. (1979), *Publicystyczne aspekty liryki greckiej*, „Meander” 24, s. 170–179.
- STEHLE E. (1997), *Performance and Gender in Ancient Greece. Nondramatic Poetry in Its Setting*, Princeton: Princeton University Press.
- STEHLE E. (2006), *Solon's Self-Reflexive Political Persona and its Audience*, [w:] J. BLOK, A. LARDINOIS (red.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden: Brill, s. 79–113.
- STEIN-HÖLKESKAMP E. (1989), *Adelskultur und Polisgesellschaft. Studien zum griechischen Adel in archaischer und klassischer Zeit*, Stuttgart: Franz Steiner.
- STEIN-HÖLKESKAMP E. (1997), *Adel und Volk bei Theognis*, [w:] W. EDER, K.J. HÖLKESKAMP (red.), *Volk und Verfassung im vorhellenistischen Griechenland*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 21–35 (książka dostępna online: <https://archive.org/>, data dostępu: 28.12.2020).
- STEIN-HÖLKESKAMP E. (2018), *Theognis and the Ambivalence of Aristocracy*, [w:] H. BECK, PH. J. SMITH (red.), *Megarian Moments. The Local World of an Ancient Greek City-State*, Münster: Teiresias Supplements Online, s. 129–138 (tekst w wolnym dostępie: <https://www.uni-muenster.de/Ejournals/>, 2.05.2021).
- STEIN-HÖLKESKAMP E. (2019), „Geld macht den Mann”: *Reichtum als Distinktionsmerkmal antiker Eliten*, „Klio” 101/2, s. 427–451.

- STEIN-HÖLKESKAMP E. (2020), *Felder und Foren aristokratischer Konkurrenz im archaischen Griechenland*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELENTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 427–449.
- STEINER A. (2002), *Private and Public: Links Between Symposion and Syssition in Fifth-Century Athens*, „Classical Antiquity” 21/2, s. 347–390.
- STEINER A. (2022), *Feeding in the Prytaneis: Eating and Drinking in the 5th-century Tholos*, [w:] J. NEILS, O. PALAGIA (red.), *From Kallias to Kritias: Athens in the Second Half of the Fifth Century B.C.*, Berlin – Boston: De Gruyter, s. 133–153.
- STENGER J. (2004), *Poetische Argumentation. Die Funktion der Gnomik in den Epinikien des Bakchylides*, Berlin – New York: Walter de Gruyter.
- STODDARD K. (2010), *The Narrative Voice in the Theogony of Hesiod*, Leiden – Boston: Brill.
- STODDARD S., WHITLEY J. (1988), *The Social Context of Archaic Greece and Etruria*, „Antiquity” 62/237, s. 761–772.
- STONEMAN R. (2016), *The justice of the Indians*, [w:] R. SEAFORD (red.), *Universe and Inner Self in Early Indian and Early Greek Thought*, Edinburgh: Edinburgh University Press, s. 251–264.
- STRÅTH B. (2013), *Ideology and Conceptual History*, [w:] M. FREEDEN, L.T. SARGENT, M. STEARS (red.), *The Oxford Handbook of Political Ideologies*, Oxford: Oxford University Press, s. 3–19.
- STULIGROSZ M. (2002), *Gnoma w twórczości Pindara*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- SWIFT L. (2019), *Archilochus: The Poems. Introduction, Text, Translation, and Commentary*, Oxford: Oxford University Press.
- SUCHARSKI R.A. (2005), *Aegaeo-graeca. Ku problemowi greckiej ciągłości kulturowej*, Warszawa: Wydawnictwo DiG.
- SULLIVAN S.D. (1988), *Noos and Vision: Five Passages in the Greek Lyric Poets*, „Symbolae Osloenses: Norwegian Journal of Greek and Latin Studies” 63/1, s. 7–17.
- SULLIVAN S.D. (1995a), *Psychological and Ethical Ideas: What Early Greeks say*, Leiden.
- SULLIVAN S.D. (1995b), *Kradiē, Ētor, and Kēr in Poetry after Homer*, „Revue belge de philologie et d'histoire” 73/1, s. 17–38.
- SZEGEDY-MASZAK A. (1978), *Legends of the Greek Lawgivers*, „Greek, Roman, and Byzantine Studies” 19, s. 199–209 (artykuł dostępny online: <https://grbs.library.duke.edu/>, 17.10.2020).
- TARKOW TH. (1977), *Theognis 237–254: A Reexamination*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 26, s. 99–114.

- TAYLOR J. (2022), *Turannoi in Archaic Greece: A New Phenomenon or a New Name for an Old Phenomenon?*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 301–329.
- TECUSAN M. (1990), *Logos Sympoticos: Patterns of the Irrational in Philosophical Drinking: Plato Outside the Symposium*, [w:] O. MURRAY (red.), *Sympotica: A Symposium on the Symposium*, Oxford: Clarendon Press, s. 238–260.
- TEDESCHI G. (1978), *Lelegia parenetica-guerriera e il simposio: A proposito del fr. 1 W di Callino*, „Rivista di Studi classici” 26, s. 203–209.
- TEDESCHI G. (1991), *Σχόλια alfabetici. Edizione commentata*, [w:] K. FABIAN, E. PELLIZER, G. TEDESCHI (red.), *OINHPA TEYXH. Studi triestini di poesia conviviale*, Alessandria: Dell’Orso, s. 235–269.
- TEDESCHI G. (2003–2004), *Il valore della ricchezza*, „Incontri triestini di filologia classica” 3, s. 21–55.
- TELL H. (2011), *Plato’s Counterfeit Sophists*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (książka w wolnym dostępie: <https://chs.harvard.edu/CHS/article/display/4091>, 2.02.2021).
- THALMANN W.G. (1998), *The Swineherd and the Bow. Representations of Class in the Odyssey*, Ithaca – London: Cornell University Press (książka w wolnym dostępie: <https://archive.org/>, 24.09.2020).
- THOMAS R. (1989), *Oral Tradition and Written Record in Classical Athens*, Cambridge: Cambridge University Press.
- THOMAS R. (1992), *Literacy and Orality in Ancient Greece*, Cambridge: Cambridge University Press.
- THOMAS R. (1994), *Law and the Lawgiver in the Athenian Democracy*, [w:] R. OSBORNE, S. HORNBLOWER (red.), *Ritual, Finance, Politics. Athenian Democratic Accounts Presented to David Lewis*, Oxford: Oxford Clarendon Press, s. 119–133.
- THOMAS R. (1996), *Written in Stone? Liberty, Equality, Orality, and the Codification of Law*, [w:] L. FOXHALL, A.D.E. LEWIS (red.), *Greek Law in Its Political Setting: Justifications Not Justice*, Oxford: Oxford University Press, s. 9–31 (tekst opublikowany także w „Bulletin of the Institute of Classical Studies” 40 (1995), s. 59–74).
- THOMAS R. (2005), *Writing, Law, and Written Law*, [w:] M. GAGARIN, D. COHEN (red.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Law*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 41–60.
- THOMAS R. (2021), *Sappho’s Lesbos*, [w:] P. FINGLASS, A. KELLY (red.), *The Cambridge Companion to Sappho*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 22–35.

- THÜR G. (1990) *Die Todesstrafe im Blutprozess Athens (zum δικάζειν in IG I3 104, 11–13; Dem. 23, 22; Aristot. AP 57, 4)*, „The Journal of Juristic Papirology” 20, s. 143–156 (tekst w wolnym dostępie: <http://bazhum.muzhp.pl/>, 28.11.2020).
- THÜR G. (1996), *Oaths and Dispute Settlement in Ancient Greek*, [w:] L. FOXHALL, A.D.E. LEWIS (red.), *Greek Law in Its Political Setting: Justifications Not Justice*, Oxford: Oxford University Press, s. 57–72.
- THÜR G. (2006), *Die Einheit des “Griechischen Rechts”. Gedanken zum Prozessrecht in den griechischen Poleis*, „Dike. Rivista di storia del diritto greco ed ellenistico” 9, s. 23–62 (artykuł dostępny online: <http://www.ledonline.it/Dike/>, 17.11.2020).
- TODD S., MILLETT P. (1990), *Law, society and Athens*, [w:] P. CARTLEDGE, P. MILLETT, S. TODD (red.), *Nomos. Essays in Athenian Law, Politics and Society*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 1–18.
- TOKARSKI R. (2011), *Tradycje badawcze w leksykologii a semantyka rozumienia*, [w:] U. SOKÓLSKA (red.), *Odmiany stylowe polszczyzny dawniej i dziś*, Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, s. 363–375.
- TOR S. (2017), *Mortal and Divine in Early Greek Epistemology. A Study of Hesiod, Xenophanes and Parmenides*, Cambridge: Cambridge University Press.
- TRIBULATO O. (2019), *La legge tardo-arcaica di Himera (SEG 47, no 1427; IGDS II no 15). Un riesame linguistico ed epigrafico*, „Pallas” 109, s. 167–193 (tekst w wolnym dostępie: <https://journals.openedition.org/pallas/16702>, 6.12.2020).
- TRZCIONKOWSKI L. (2013), *Bios – Thanatos – bios. Semiofory orfickie z Olbii i kultura polis*, Warszawa: Sub Lupa.
- TSAGARAKIS O. (1977), *Self-expression in Early Greek Lyric elegiac and iambic poetry*, Wiesbaden: Steiner.
- TSANGALIS CH. K. [ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ Χ.Κ.] (2006), *Ποίηση και Ποιητική στην Θεογονία και στα Έργα και Ημέραι*, [w:] Ν.Π. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ, Χ.Κ. ΤΣΑΓΓΑΛΗΣ, Φ. ΜΑΝΑΚΙΔΟΥ, Σ.Ι. ΡΑΓΚΟΣ (red.), *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησίοδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*, Αθήνα: Πατάκης, s. 139–255.
- TURASIEWICZ R. (1981), *Some Remarks on Political Terms in Aeschylus*, [w:] E.G. SCHMIDT (red.), *Aischylos und Pindar. Studien zu Werk und Nachwirkung*, Berlin: Akademie-Verlag, s. 145–153.
- TURASIEWICZ R. (1986), *Polityczne oblicze literatury greckiej w V w. p.n.e.*, „Meander” 41, s. 357–374.
- TURNER E.G. (1952), *Athenian Books in the Fifth and Fourth Centuries B.C.*, London.
- ULF CH. (1990), *Die homerische Gesellschaft: Materialien zur analytischen Beschreibung und historischen Lokalisierung*, München: C.H. Beck.

- ULF CH. (1997), *Überlegungen zur Funktion überregionaler Feste im archaischen Griechenland*, [w:] W. EDER, K.J. HÖLKESKAMP (red.), *Volk und Verfassung im vorhellenistischen Griechenland*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 37–61 (książka dostępna online: <https://archive.org/>, 28.12.2020).
- ULF CH. (2009), *The World of Homer and Hesiod*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 81–99.
- ULF CH. (2011), *Ancient Greek Competition – a Modern Construct?*, [w:] N. FISHER, H. VAN WEES (red.), *Competition in the Ancient World*, Swansea: Classical Press of Wales, s. 85–112.
- ULF CH. (2020), *Die relativ Besten grenzen sich ab. Aristokratisierung durch die Aufhebung des Wettbewerbs im archaischen Griechenland*, [w:] J.B. MEISTER, G. SEELTAG (red.), *Konkurrenz und Institutionalisierung in der griechischen Archaik*, Stuttgart: Franz Steiner, s. 95–118.
- UNRUH D. (2011), *Skeptouchoi: A New Look at the Homeric Scepter*, „The Classical World” 104/3, s. 279–294.
- UNTERSTEINER M. (1980), *Problemi di filologia filosofica*, Milano: Cisalpino – La Goliardica.
- URIOS-APARISI E. (1992), *The fragments of Pherecrates*, University of Glasgow (niepublikowana rozprawa doktorska dostępna online: <https://core.ac.uk/download/pdf/293062802.pdf>, 2.07.2020).
- VAN BERKEL T.A. (2020), *The Economics of Friendship: Conceptions of Reciprocity in Classical Greece*, Leiden – Boston: Brill.
- VAN DER VALK M. (1956), *Theognis*, „Humanitas” 7–8, s. 68–140.
- VAN DER VALK M. (1974), *On the Composition of the Attic Skolia*, „Hermes” 102, s. 1–20.
- VAN WEES H. (1992), *Status Warriors: War, Violence and Society in Homer and History*, Amsterdam: J.C. Gieben.
- VAN WEES H. (1998), *The Law of Gratitude: Reciprocity in Anthropological Theory*, [w:] C. GILL, N. POSTLETHWAITE, R. SEAFORD (red.), *Reciprocity in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 13–50.
- VAN WEES H. (1999), *Introduction: Homer and Early Greece*, [w:] F. DE JONG (red.), *Homer: Critical Assessments*, t. 2, London – New York: Routledge, s. 1–32.
- VAN WEES H. (2000), *Megara’s Mafiosi: Timocracy and Violence in Theognis*, [w:] R. BROCK, S. HODKINSON (red.), *Alternatives to Athens: Varieties of Political Organization and Community in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 52–67.

- VAN WEES H. (2002a), *Homer and Early Greece*, „Colby Quarterly” 38/1, s. 94–117 (tekst dostępny online: <https://digitalcommons.colby.edu/cq/vol38/iss1/9/>, 27.05.2021).
- VAN WEES H. (2002b), *Greed, Generosity and Gift-exchange in Early Greece and the Western Pacific*, [w:] W. JONGMAN, M. KLEIJWEGT (red.), *The Past: Essays in Ancient History in Honour of H.W. Pleket*, Leiden: Brill, s. 341–378.
- VAN WEES H. (2005a), *Trailing tunics and sheepskin coats. Dress and status in early Greece*, [w:] L. CLELAND, M. HARLOW, L. LLEWELLYN-JONES (red.), *The Clothed Body in the Ancient World*, Oxford: Oxbow, s. 44–51.
- VAN WEES H. (2005b), *Clothes, Class and Gender in Homer*, [w:] D. CAIRNS (red.), *Body Language in the Greek and Roman Worlds*, Swansea: The Classical Press of Wales, s. 1–36.
- VAN WEES H. (2006), *Mass and elite in Solon's Athens: the property classes revisited*, [w:] J. BLOK, A. LARDINOIS (red.), *Solon of Athens. New Historical and Philological Approaches*, Leiden: Brill, s. 351–389.
- VAN WEES H. (2009), *The Economy*, [w:] K.A. RAAFLAUB, H. VAN WEES (red.), *A Companion to Archaic Greece*, Malden, MA – Oxford – Chichester: Wiley-Blackwell, s. 444–467.
- VAN WEES H. (2013), *Farmers and Hoplites: Models of Historical Development*, [w:] D. KAGAN, G. VIGGIANO (red.), *Men of Bronze: Hoplite Warfare in Ancient Greece*, Princeton – Oxford: Princeton University Press, s. 222–255.
- VAN WEES H. (2018), *Citizens and Soldiers in Archaic Athens*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 103–143.
- VANSINA J.M. (1985), *Oral Tradition as History*, Madison: University of Wisconsin Press.
- VATSOV D. (2015), *Performatyw: suwerenna władza zamiast subwersji?* (Austin, Derrida, Butler), „Przestrzenie Teorii” 23, s. 217–240.
- VEGETTI M. (1996), *L'io, l'anima, il soggetto*, [w:] S. SETTIS (red.), *I Greci. Storia. Cultura. Arte. Società*, 1. *Noi e i Greci*, Torino: Giulio Einaudi, s. 431–467.
- VERDENIUS W.J. (1944), *ΑΙΔΩΣ bei Homer*, „Mnemosyne” 12/1, s. 47–60.
- VERDENIUS W.J. (1960), *L'association des idées comme principe de composition dans Homère, Hésiode, Théognis*, „Revue des Études Grecques Année” 73, s. 345–361.
- VERDENIUS W.J. (1970), *Homer, the educator of the Greeks*, Amsterdam – London: North-Holland Publishing Company.
- VERDENIUS W.J. (1985), *A Commentary on Hesiod. Works and Days vv. 1–382*, Leiden: Brill.

- VERDENIUS W.J. (1988), *Commentaries on Pindar. Volume II: Olympian Odes 1, 10, 11, Nemean 11, Isthmian 2*, Leiden – New York – Kobenhavn – Köln: Brill.
- VERGADOS A. (2014), *Defining δίκη in Hesiod's Works and Days*, [w:] M. CHRISTOPOULOS, M. PAÏZI-APOSTOLOPOULOU (red.), *Ἐγκλημα καὶ τιμωρία στὴν ὁμηρικὴ καὶ ἀρχαϊκὴ ποίηση (Crime and Punishment in Homeric and Archaic Poetry). Proceedings of the 12th International Symposium on the Odyssey*, Ithaca: Κέντρο οδυσσειακῶν Σπουδῶν / centre for odyssean studies, s. 367–378.
- VERGADOS A. (2020), *Hesiod's Verbal Craft. Studies in Hesiod's Conception of Language and its Ancient Reception*, Oxford: Oxford University Press.
- VERMULE E. (1965), *Fragments of a Symposion by Euphronios*, „Antike Kunst” 8/1, s. 34–39.
- VERNANT J.P. (1996) [1962¹], *Źródła myśli greckiej*, przeł. J. Szacki, Gdańsk: słowo/obraz terytoria.
- VERNANT J.P. (2006), *Myth and Thought among the Greeks*, przeł. J. Lloyd, J. Fort, New York: Zone Books (= *Mythe et pensée chez les Grecs: études de psychologie historique*, Paris: F. Maspero, 1969).
- VERNANT J.P. (2011), *Religia grecka, religie starożytne*, [w:] W. LENGAUER, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 176–193.
- VERSNEL H.S. (2011), *Coping with the Gods: Wayward Readings in Greek Theology*, Leiden – Boston: Brill.
- VETTA M. (1980), *Teognide, Libro Secondo. Introduzione, testo critico, traduzione e commento*, Roma: Ateneo.
- VETTA M. (1984), *Identificazione di un caso di catena simposiale nel corpus teognideo*, [w:] R. LAVAGNINI (red.), *Lirica greca da Archiloco a Elitis. Studi in onore di Filippo Maria Pontani*, Padova: Liviana Editrice, s. 113–126.
- VETTA M. (1992), *Il simposio: la monodia e il giambo*, [w:] G. CAMBIANO, L. CANFORA, D. LANZA (red.), *Lo spazio letterario della Grecia antica, I*, Roma: Salerno Editrice, s. 177–218.
- VETTA M. (1995a) [1983¹], *Introduzione. Poesia simposiale nella Grecia arcaica e classica*, [w:] M. VETTA (red.), *Poesia e simposio nella Grecia antica. Guida storica e critica*, Roma-Bari: Laterza, s. XI–LX.
- VETTA M. (1995b) [1983¹], *Un capitolo di storia di poesia simposiale (per l'esegesi di Aristofane, Vespe 1222–1248)*, [w:] M. VETTA (red.), *Poesia e simposio nella Grecia antica. Guida storica e critica*, Roma-Bari: Laterza, s. 117–131.
- VETTA M. (1996), *Convivialità pubblica e poesia per simposio in Grecia*, „Quaderni Urbinati di Cultura Classica” 54/3, s. 197–209.

- VETTA M. (2000), *Teognide e anonimi nella Silloge teognidea*, [w:] G. Cerri (red.), *La letteratura pseudepigrapha nella cultura greca e romana. Atti di un incontro di studi (Napoli 15–17 gennaio 1998)*, Napoli: Istituto Universitario Orientale, s. 125–141.
- VIGGIANO G.F. (2013), *The Hoplite Revolution and the Rise of the Polis*, [w:] D. KAGAN, G.F. VIGGIANO (red.), *Men of Bronze: Hoplite Warfare in Ancient Greece*, Princeton: Princeton University Press, s. 112–133.
- VIGGIANO G.F. (2003), *Czarny łowca. Formy myśli i forma życia społecznego w świecie greckim*, przeł. A.S. Chankowski, L. Trzcionkowski, M. Węcowski, A. Wolicki, Warszawa: Prószyński i S-ka.
- VIERNEISEL K., KAESER B. (red.), *Kunst der Schale, Kultur des Trinkens*, München: Staatliche Antikensammlungen und Glyptothek.
- VISNJIC J. (2021), *The Invention of Duty: Stoicism as Deontology*, Leiden – Boston: Brill („Philosophia antiqua” 157).
- VLASTOS G. (1946), *Equality and Justice in Early Greek Cosmologies*, „Classical Philology” 42/3, s. 156–178.
- VON DER LAHR. S. (1990), *Dichter und Tyrannen im archaischen Griechenland. Das Corpus Theognideum als zeitgenössische Quelle politischer Wertvorstellungen archaisch-griechischer Aristokraten*, München: Tuduv-Verlagsgesellschaft.
- VON REDEN S. (2003 [1995¹]), *Exchange in Ancient Greece*, London: Duckworth.
- WALKER J. (2000), *Rhetoric and Poetics in Antiquity*, Oxford – New York: Oxford University Press.
- WALLACE R.W. (1987), *The Origin of Electrum Coinage*, „American Journal of Archaeology” 91/3, s. 385–397.
- WALLACE R.W. (2013), *Councils in Greek Oligarchies*, [w:] H. BECK (red.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Malden – Oxford: Wiley-Blackwell, s. 191–204.
- WALLACE R.W. (2015), *Reconstructing Damon: Music, Wisdom Teaching, and Politics in Perikles' Athens*, Oxford: Oxford University Press.
- WALSH G. (1984), *The Varieties of Enchantment: Early Greek Views of the Nature and Function of Poetry*, Chapel Hill: University of North Carolina Press.
- WELLS J.B. (2016), *Lyric: Melic, Iambic, Elegiac*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 155–174.
- WENDORFF F. (1909), *Die aristokratischen Sprecher der Theognis-Sammlung*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- WĘCOWSKI M. (2000), «L'Auxêsis d'Athènes»: Hérodoté, Thucydide et un aspect de l'idéologie athénienne du Ve siècle, École des Hautes Études en Sciences Sociales / Uniwersytet Warszawski (niepublikowana rozprawa doktorska dostępna na stronie autora na portalu <https://www.academia.edu/>, 24.11.2022).

- WĘCOWSKI M. (2002), *Towards a definition of the symposion*, [w:] T. DERDA, J. URBANIK, M. WĘCOWSKI (red.), *Ἑσπεσίας χάριν. Studies Presented to Benedetto Bravo and Ewa Wipszycka by their Disciples*, Warszawa 2002: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 337–361.
- WĘCOWSKI M. (2011a), *Sympozjon, czyli wspólne picie. Początek greckiej biesiady arystokratycznej (IX–VII wiek p.n.e.)*, Warszawa: Sub Lupa.
- WĘCOWSKI M. (2011b), *Sympozjon, czyli wino jako źródło kultury*, [w:] W. LENGAUER, L. TRZCIONKOWSKI (red.), *Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, s. 399–413.
- WĘCOWSKI M. (2011c), *On the Historicity of the “Homeric World”: Some Methodological Considerations*, [w:] A. MAZARAKIS-AINIAN (red.), *The “Dark Ages” Revisited: Acts of an International Symposium in Memory of William D.E. Coulson (University of Thessaly, Volos, 14–17 June 2007)*, Volos: University of Thessaly Press, s. 73–81.
- WĘCOWSKI M. (2014), *The Rise of the Greek Aristocratic Banquet*, Oxford – New York: Oxford University Press.
- WĘCOWSKI M. (2018a), *Dylemat więźnia. Ostracyzm ateński i jego pierwotne cele*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- WĘCOWSKI M. (2018b), *When Did the Symposion Die? On the Decline of the Greek Aristocratic Banquet*, [w:] F. VAN DEN EIJNDE, J. BLOK, R. STROOTMAN (red.), *Feasting and Polis Institutions*, Leiden – Boston: Brill, s. 257–272.
- WEST M.L. (ed.) (1966), *Hesiod: Theogony*, Oxford: Clarendon Press.
- WEST M.L. (1972), *Iambi et elegi graeci ante Alexandrum cantati*, t. I–II, Oxford: E. Typographeo Clarendoniano (Clarendon Press).
- WEST M.L. (1973), *Textual Criticism and Editorial Technique Applicable to Greek and Latin Texts*, Stuttgart: Walter de Gruyter.
- WEST M.L. (1974), *Studies in Greek Elegy and Iambus*, Berlin – New York: Brill.
- WEST M.L. (ed.) (1978), *Hesiod. Works and Days*, Oxford: Oxford University Press.
- WEST M.L. (1981), *The Singing of Homer and the Modes of Early Greek Music*, „The Journal of Hellenic Studies” 101, s. 113–129.
- WEST M.L. (1995), *The Date of the Iliad*, „Museum Helveticum” 52/4, s. 203–219.
- WEST M.L. (2000), *Music Therapy in Antiquity*, [w:] P. HORDEN (red.), *Music as Medicine: The History of Music Therapy Since Antiquity*, London – New York: Routledge, s. 51–68.
- WEST M.L. (ed.) (2003), *Homeric Hymns, Homeric Apocrypha, Lives of Homer*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- WHITE N.P. (1979), *A Companion to Plato's Republic*, Indianapolis – Cambridge: Hackett Publishing Company.

- WHITLEY J. (2018), *Citizenship and Commensality in Archaic Crete: Searching for the Andreion*, [w:] A. DUPLOUY, R.W. BROCK (red.), *Defining Citizenship in Archaic Greece*, Oxford: Oxford University Press, s. 227–248.
- (VON) WILAMOWITZ-MOELLENDORFF U. (1900), *Die Textgeschichte der griechischen Lyriker* („Abhandlungen der Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, Philosophisch-historische Klasse” 4), Berlin: Weidmannsche Buchhandlung, s. 3–118.
- (VON) WILAMOWITZ-MOELLENDORFF U. (1913), *Sappho und Simonides. Untersuchungen über griechische Lyriker*, Berlin: Weidmann.
- (VON) WILAMOWITZ-MOELLENDORFF U. (1919) 1908¹], *Greek Historical Writting and Apollo. Two Lectures Delivered Before the University of Oxford*, przeł. G. Murray, Oxford: Oxford University Press.
- WILLI A. (2016), *The Language of Greek Literature*, [w:] M. HOSE, D. SCHENKER (red.), *A Companion to Greek Literature*, Oxford: Wiley-Blackwell, s. 443–460.
- WILLIAMS B. (1993), *Shame and Necessity*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- WILLIAMS B. (2006) [1985¹], *Ethics and the Limits of Philosophy*, London – New York: Routledge.
- WILLIAMS B. (2002), *Truth and Truthfulness: An Essay in Genealogy*, Princeton – Oxford: Princeton University Press.
- WILSON J.R. (1980), *Kairos as “Due Measure”*, „Glotta” 58, s. 177–204.
- WILSON P. (2004), *Athenian Strings*, [w:] P. MURRAY, P. WILSON (red.), *Music and the Muses: the Culture of Mousike in the Classical Athenian City*, Oxford: Oxford University Press, s. 269–306.
- WINIARCZYK M. (2015), *Diagoras z Melos. Prawda i legenda, Przyczynek do historii antycznego ateizmu*, Kraków: Księgarnia Akademicka.
- WOLFF H.J. (1946), *The Origin of Judicial Litigation among the Greeks*, „Traditio” 4, s. 31–87.
- WOLFF H.J. (1982), *Preistoria ed origine del concetto di diritto nell’esperienza greca arcaica*, [w:] *Studi in onore di Cesare Sanfilippo*, t. 2, Milano: Giuffrè, s. 757–780.
- WOLFF H.J. (2013), *Diritto Greco – Diritto Tolemaico*, przeł. A. Maffi, „Dike” 16, s. 97–122 (= hasła *Griechisches Recht i Ptolemäisches Recht*, [w:] C. ANDRESEN (red.), *Lexikon der Alten Welt*, Zürich – Stuttgart: Artemis, 1965, s. 68–84 i 84–86) (tekst dostępny online: <https://riviste.unimi.it/index.php/Dike/article/view/4291>, 11.11.2020).
- WOODBURY L. (1951), *The Riddle of Theognis. The Latest Answer*, „Phoenix” 5/1, s. 1–10.
- WOODBURY L. (1952), *The Seal of Theognis*, [w:] M.E. WHITE (red.), *Studies in Honour of Gilbert Norwood*, Toronto: University of Toronto Press, s. 20–41.

- WOODBURY L. (1953), *Simonides on Ἀρετή*, „Transactions and Proceedings of the American Philological Association” 84, s. 135–163.
- WRIGHT M. (2012), *The Comedian as Critic: Greek Old Comedy and Poetics*, London: Bristol Classical Press.
- WUNDT M. (1908), *Geschichte der griechischen Ethik*, Leipzig: Verlag von Wilhelm Engelmann (książka dostępna online: <https://archive.org/details/>, 25.04.2021).
- WYGANOWSKI P. (1994), *Dike u Homera*, „Meander” 7/8, s. 327–340.
- YAMAGATA N. (1994), *Homeric Morality*, Leiden – New York – Köln: Brill.
- YAMAGATA N. (2005), *Disaster revisited: Ate and the Litai in Homer's Iliad*, [w:] E. STAFFORD, J. HERRIN (red.), *Personification in the Greek World: from Antiquity to Byzantium*, London – New York: Routledge, s. 21–28.
- YATROMANOLAKIS D. (2008), *Sappho in the Making: The Early Reception*, Washington, DC: Center for Hellenic Studies (Harvard University Press) (książka dostępna online: <https://chs.harvard.edu/>, 2.01.2022).
- YATROMANOLAKIS D. (2009), *Ancient Greek Popular Song*, [w:] F. BUDELMANN (red.), *The Cambridge Companion to Greek Lyric*, Cambridge – New York: Cambridge University Press, s. 263–276.
- YOUNG D. (1953), *A Codicological Inventory of Theognis Manuscripts (with Some Remarks on Janus Lascaris' Contamination and the Aldine Editio Princeps)*, „Scriptorium” 7/1, s. 3–36.
- YOUNG D. (1955), *Review: Theognis. Teognide nella tradizione gnomologica by Aurelio Peretti*, „The Classical Review” 5/1, s. 35–37 (recenzja PERETTI 1953).
- YOUNG D. (1964), *Borrowings and self-adaptation in Theognis*, „Miscelanea Critica (Teubner)” 1, s. 307–390.
- YOUNG D. (1971) [1961¹], *ad Theognidem adiectis*, w: D. YOUNG (ed.), *Theognis. Ps.-Pythagoras. Ps.-Phocylides. Chares. Anonymi Aulodia. Fragmentum teliambicum*, Lipsiae: Teubner.
- ZALEWSKA H. (1986), *Nauki etyczne Hezjoda i Teognisa w świetle gnomiki archaicznej*, „Meander” 6 (1986), s. 201–219.
- ZALEWSKA-JURA H. (2003), *Echa hymnów homeryckich w inwokacji I księgi „Corporis Theognidei”*, „Collectanea Philologica” 6, s. 61–69 (artykuł w wolnym dostępie: <http://bazhum.muzhp.pl/media/>, 20.03.2020).
- ZALEWSKA-JURA H. (2016), *Elegie Solona. Przykład najdawniejszej publicystyki politycznej*, [w:] A. KŁOSIŃSKA-NACHIN, E. KOBYLECKA-PIWOŃSKA (red.), *Apetyt na rzeczywistość. Między literaturą a dziennikarstwem – relacje, interakcje, perspektywy*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 11–26.

- ZANOVELLO S. (2022), *Homer and the Vocabulary of Manumission*, [w:] J.C. BERNHARDT, M. CANEVARO (red.), *From Homer to Solon. Continuity and Change in Archaic Greece*, Leiden – Boston: Brill, s. 93–114.
- ZARTALOUDIS TH. (2019), *The Birth of Nomos*, Edinburgh: Edinburgh University Press.
- ZIELIŃSKI K. (2006), *Słońce w rozpacz. Liryka miłosna Safony w aspekcie oralności*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- ZIELIŃSKI K. (2014), *Iliada i jej tradycja epicka. Studium z zakresu greckiej tradycji oralnej*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- ZIELIŃSKI K. (2021), Motyw winy Heleny w tradycji epickiej i w dyskursie, „Collectanea Philologica” 24, s. 5–31 (artykuł w wolnym dostępie: <https://www.czasopisma.uni.lodz.pl/collectanea/article/view/11814>, 13.01.2023).
- ZHMUD L. (2006), *The Origin of the History of Science in Classical Antiquity*, przeł. A. Chernoglazov, Berlin: Walter de Gruyter.
- ZHU R. (2003), *Equality in worth as a pre-condition for justice in Greek thought*, „History of Political Thought” 24, s. 1–15.
- ZUCHTRIEGEL G. (2018), *Colonization and Subalternity in Classical Greece: Experience of the Nonelite Population*, New York: Cambridge University Press.
- ZWOLSKI E. (1970), *Wielka retra i jej poetycka parafraza*, „Roczniki Humanistyczne” 18/2, s. 5–25 (artykuł w wolnym dostępie: <https://ojs.tnku.pl/index.php/rh/article/view/1273>, data: 22.11.2020).

Marka Homini jest częścią
Wydawnictwa Benedyktynów Tyniec

Tyniec Wydawnictwo Benedyktynów
ul. Benedyktyńska 37, 30-398 Kraków
tel.: +48 534 037 299; +48 (12) 688 52 95
e-mail: zamowienia@tyniec.com.pl
www.tyniec.com.pl, www.homini.com.pl

Druk i oprawa:
Tyniec Wydawnictwo Benedyktynów
druk@tyniec.com.pl

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
ŁÓDZKIEGO

FUNDACJA
LANCKOROŃSKICH

Zakład
Narodowy
im. Ossolińskich

homi

ISBN 978-83-8205-379-1

Książka dostępna również jako e-book